ŻYCIE RADOMSKIE

„Życie Warszawy" pismo codzienne istnieje od 1944 roku

NR 171 R — PIĄTEK, 21 LIPCA 1978 R. — CENA 1 ZŁ

Posiedzenie Sejmu PRL

Debata nad wykonaniem planu i budżetu w ub. roku

Przemówienie Piotra Jaroszewicza ◆ Absolutorium dla rządu

Wysoka Izba ustanowiła tytuły honorowe „Lotnik kosmonauta PRL" i „Zasłużony pilot wojskowy PRL"

(P) Podczas posiedzenia Sejmu PRL. Fot. CAF — Kwiatkowski

(P) 20 bm. obradował Sejm PRL.

Sejm udzielił rządowi absolutorium za rok ubiegły. W związanej z tym poselskiej debacie podnoszono, że mimo napięć i trudności rok ubiegły był okresem dalszego pomyślnego rozwoju kraju. Efektami tego są: postęp w dziedzinie poprawy warunków życia społeczeństwa, wzrost produkcji globalnej przemysłu, poprawa efektywności gospodarowania, pogłębienie współpracy gospodarczej z krajami socjalistycznymi. W dyskusji sejmowej podkreślano przy tym konsekwentną realizację celów społecznych i socjalnych nakreślonych na VII Zjeździe PZPR.

Wiele poselskich uwag, jakie padły w toku debaty, powinny pomóc kompetentnym organom rządowym w realizacji tegorocznych zadań.

Na czwartkowym posiedzeniu Sejm uchwalił ustawę o ustanowieniu tytułu honorowego „Lotnik kosmonauta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej" — co ma na celu upamiętnienie historycznego wydarzenia, jakim był lot „Sojuza-30", wyróżnienie pierwszego Polaka kosmonauty, jak również tych, którzy w przyszłości pójdą jego śladem.

Uchwalono jednocześnie ustawę o ustanowieniu tytułu honorowego „Zasłużony pilot wojskowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej".

Na stanowisko ministra kultury i sztuki powołany został Zygmunt Najdowski.

Podjęto uchwałę w sprawie zamknięcia wiosennej sesji Sejmu z dniem 21 lipca br.

Sprawozdawcy PAP relacjonują:

W ławach Rady Państwa — Edward Gierek wraz z przewodniczącym Rady Henrykiem Jabłońskim. W ławach rządowych — prezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz wraz z członkami gabinetu.

Obrady otworzył marszałek Sejmu, Stanisław Gucwa.

Chwilą ciszy Sejm uczcił pamięć zmarłego posła Stanisława Sznajdra.

Sejm uzupełnił porządek dzienny o punkt „powołanie na stanowisko ministra kultury i sztuki".

W pierwszym punkcie porządku dziennego dokonano obsady mandatu poselskiego w okręgu wyborczym nr 62 w Szczecinie. Mandat uzyskał Jerzy Zygmanowski, dyrektor Przedsiębiorstwa Połowów Dalekomorskich i Usług Rybackich „Odra" w Świnoujściu, członek PZPR. Sprawozdanie komisji mandatowo-regulaminowej w tej sprawie przedstawiła pos. Alicja Wawrzeńczyk (ZSL). Nowy poseł złożył ślubowanie poselskie.

Następnie Sejm rozpatrywał sprawozdania rządu z wykonania Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego i budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1977 r. Z upoważnienia Komisji Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów głos zabrał poseł-sprawozdawca Alojzy Melich (PZPR).

Stwierdził on, że rok miniony był okresem konsekwentnej realizacji słusznych założeń strategicznych naszego rozwoju społeczno-gospodarczego; mimo trudności — zadania planu zostały wykonane. Mówca wniósł o zatwierdzenie sprawozdań rządu z wykonania ubiegłorocznego planu i budżetu. **(wystąpienie pos. A. Melicha zamieszczamy na str. 2)**

Wystąpienia przedstawicieli klubów poselskich

Następnie rozpoczęła się poselska dyskusja.

Zdzisław Kurowski (PZPR)

Przemawiając w imieniu Klubu Poselskiego PZPR, pos. Zdzisław Kurowski stwierdził, że rok 1977, pierwszy rok dokonywanego manewru — mimo utrzymujących się napięć i trudności — był kolejnym rokiem dalszego pomyślnego rozwoju kraju. Wśród pozytywnych efektów ub.r. wymienić należy: utrzymanie się silnych tendencji rozwojowych w gospodarce, pełną realizację ustalonych celów i programów społecznych, korzystne przemiany w strukturze produkcji przemysłowej i strukturze inwestycji, choć nadal postęp w zakresie dyscypliny inwestycyjnej był niedostateczny.

Rok 1977 przyniósł dalszy wzrost dochodów pieniężnych ludności, zarówno w drodze wzrostu płac i świadczeń socjalnych, jak i z tytułu skupu artykułów rolnych. Wzrost płacy realnej, przewyższając nieznacznie założenia planu, osiągnął 2.3 proc., a przeciętna płaca w gospodarce uspołecznionej przekroczyła 4.400 zł.

(DALSZY CIĄG NA STR. 2)

Dziś uroczyste posiedzenie Sejmu

(P) 21 lipca odbędzie się uroczyste posiedzenie Sejmu PRL zwołane w celu upamiętnienia lotu pierwszego Polaka w kosmos.

Dzień startu statku kosmicznego „Sojuz-30" z załogą Piotr Klimuk i Mirosław Hermaszewski wpisał się na trwałe do historii naszego kraju; dobitnie zadokumentował też głębokie treści polsko-radzieckiego sojuszu. W przeddzień Święta Odrodzenia Sejm Rzeczypospolitej, stolica Polski powitają bohaterów tego wielkiego wydarzenia.

Przebieg uroczystości w Sejmie PRL transmitowany będzie od godziny 9.10 przez Telewizję Polską w programie I w kolorze oraz Polskie Radio we wszystkich programach. (PAP)

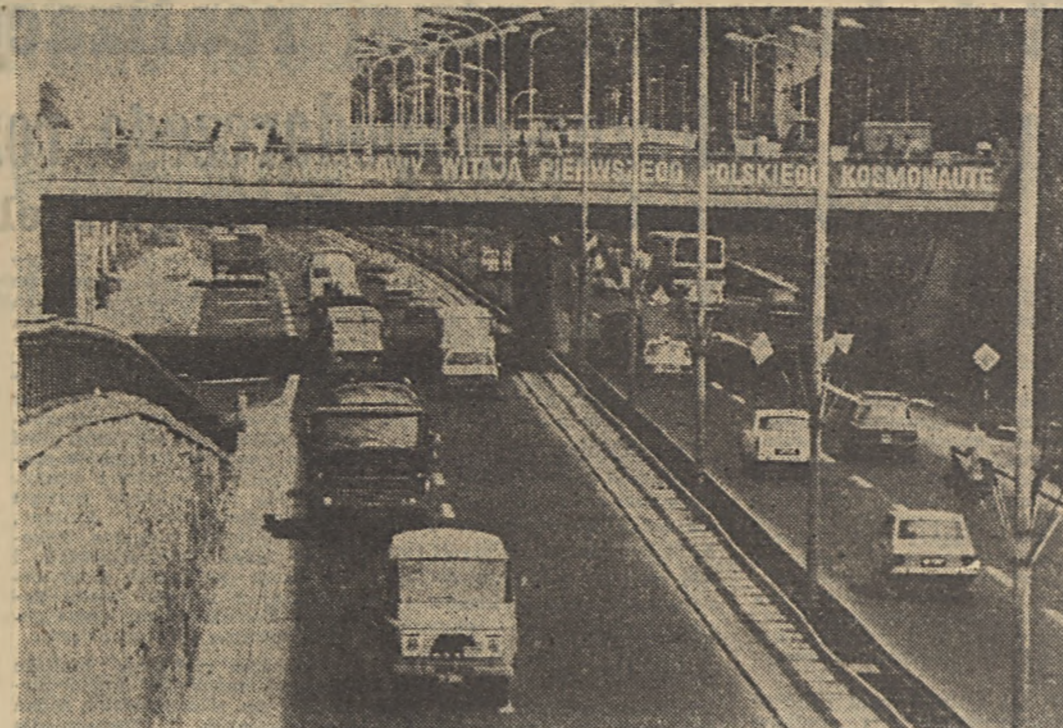
Przemówienie Piotra Jaroszewicza — str. 3

Depesza Henryka Jabłońskiego do prezydenta Jemeńskiej Republiki Arabskiej

(P) Przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński wystosował depeszę gratulacyjną do prezydenta Jemeńskiej Republiki Arabskiej Al Abd Allaha Saleha w związku z powołaniem go na to stanowisko. (PAP)

Edward Gierek przyjął przewodniczącego Rady „Interkosmosu"

Stolica wita polskich i radzieckich kosmonautów

Fot. Zbigniew Furman

(P) W dniu 20 bm. I sekretarz KC PZPR Edward Gierek przyjął przewodniczącego Rady „Interkosmos", akademika Borysa Pietrowa, który jest także członkiem zagranicznym PAN.

W spotkaniu uczestniczyli: sekretarz KC PZPR Andrzej Werblan, prezes PAN prof. Witold Nowacki i przewodniczący Komitetu Badań Kosmicznych PAN prof. Jan Rychlewski.

Rozmowa dotyczyła perspektyw badań kosmicznych w programie „Interkosmos".

Edward Gierek złożył podziękowanie uczonym i specjalistom radzieckim za przygotowanie i przeprowadzenie pierwszego radziecko-polskiego lotu kosmicznego. Podkreślił zainteresowanie Polski w badaniu i opanowaniu kosmosu.

Akademik B. Pietrow wyraził uznanie dla wkładu nauki polskiej w realizację programu badań kosmicznych, wysoko oceniając zwłaszcza oryginalność polskich koncepcji eksperymentów i jakość aparatury naukowej.

★

(P) Dziś, o godz. 9.00 przybywa do Warszawy załoga statku kosmicznego „Sojuz-30" — dowódca, dwukrotny Bohater Związku Radzieckiego, lotnik-kosmonauta ZSRR, gen. mjr Piotr Klimuk oraz kosmonauta-badacz, mjr Mirosław Hermaszewski. W czasie trwającego 8,5 doby lotu okołoziemskiego wykonywała ona opracowany m.in. przez polskich naukowców program badawczy na pokładzie zespołu orbitalnego „Sojuz-29" — „Salut-6" — „Sojuz-30".

Powitamy też konsultanta kierownika lotu — ppłk. Zenona Jankowskiego oraz kierownika wyszkolenia radzieckich kosmonautów, lotnika-kosmonautę ZSRR, dwukrotnego Bohatera Związku Radzieckiego, gen. lejtnanta — Władimira Szatałowa. Pod jego kierunkiem przygotowali się kosmonauci do wyprawy orbitalnej.

Bohaterzy kosmosu przybędą specjalnym samolotem na lotnisko Okęcie, skąd udadzą się samochodami do gmachu Sejmu. Mieszkańcy stolicy powitają kosmonautów na trasie przejazdu wiodącej alejami Żwirki i Wigury, Trasą Łazienkowską przez Plac na Rozdrożu, Aleje Ujazdowskie, ul. Piękna i Wiejską.

★

(P) Na zaproszenie Prezydium Polskiej Akademii Nauk 20 bm. przybył do Polski prof. Borys Pietrow — przewodniczący Rady „Interkosmos" przy Akademii Nauk ZSRR.

Prof. Borys Pietrow, wybitny specjalista w dziedzinie automatyki, jest członkiem rzeczywistym i członkiem Prezydium AN ZSRR, a także — od r. 1974 — członkiem zagranicznym PAN.

Prof. Borys Pietrow weźmie udział w uroczystościach powitania w Polsce międzynarodowej załogi statku kosmicznego „Sojuz 30" oraz zapozna się z pracą wielu polskich placówek naukowych. (PAP)

Mirosław Hermaszewski pożegnał się w Gwiezdnym Miasteczku

MOSKWA (PAP). Korespondent PAP, Władysław Knycpel, pisze: polski kosmonauta Mirosław Hermaszewski zakończył już wszystkie badania lekarskie i składanie sprawozdań ze swej orbitalnej wyprawy specjalistom, naukowcom i konstruktorom w ośrodku szkolenia kosmonautów w Gwiezdnym Miasteczku.

Program ostatnich dwóch dni przed przyjazdem do kraju był bardzo intensywny.

Z inicjatywy Wydziału Propagandy KC KPZR odbyło się w Moskwie spotkanie Mirosława Hermaszewskiego z aktywem partyjnym oraz lektorami KC i Moskiewskiego Komitetu Miejskiego KPZR. Polski kosmonauta podzielił się swymi wrażeniami ze wspólnego lotu

(DOKOŃCZENIE NA STR. 6)

Święto narodowe Belgii — Depesza z Polski

(P) Z okazji święta narodowego Belgii, przypadającego w dniu 23 bm. przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński wystosował depeszę gratulacyjną do króla Belgów Baudouina I. (PAP)

I miejsce załogi SKR Orońsko we współzawodnictwie

Informacja własna

(R) 20 bm. w Orońsku podsumowano wyniki współzawodnictwa pracy za 1977 rok w jednostkach gospodarczych zrzeszonych w Wojewódzkim Związku Kółek Rolniczych w Radomiu. Udział w spotkaniu wzięli m.in. sekretarz KW PZPR Bogdan Prus, wicewojewoda Wawrzyniec Pietruszka, dyrektorzy SKR z całego województwa.

Jak poinformowano, pierwsze miejsce i proporzec przechodni WZKR uzyskała SKR Orońsko, już drugi raz z kolei otrzymując jednocześnie nagrodę 40 tys. zł. Na dalszych miejscach uplasowały się SKR-y w Skaryszewie, Iłży, Siennie, Zwoleniu i Kozienicach.

Jak podkreślono, efekty SKR Orońsko uzyskała dzięki ambicji i zdyscyplinowaniu załogi. SKR w Orońsku zdobyła też 9 miejsce we współzawodnictwie krajowym. (bd)

Dziś 8 stron

Kraj przed Świętem Odrodzenia

Wysokie odznaczenia dla zasłużonych miast i gmin, zakładów pracy, uczelni i szkół, instytucji i stowarzyszeń

(P) Z okazji Święta Odrodzenia Polski, Rada Państwa podjęła następującą uchwałę:

W 34 rocznicę powstania Polski Ludowej — dając szczególny wyraz uznania dla wkładu w gospodarczy, społeczny i kulturalny rozwój Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz osiągnięć w budownictwie socjalistycznym mieszkańców miast i wsi, poszczególnych załóg i zespołów ludzi pracy przemysłowych zakładów produkcyjnych, jednostek gospodarki morskiej, państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej i rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczelni i szkół, instytucji kulturalno-oświatowych i stowarzyszeń — na wniosek Biura Politycznego Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, odznaczone zostają

ORDEREM SZTANDARU PRACY I KLASY

1. Białostockie Zakłady Przemysłu Bawełnianego „Fasty"
2. Centralny Związek Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych
3. Chodakowskie Zakłady Włókien Chemicznych „Chemitex" w Sochaczewie
4. Cukrownia im. Marcelego Nowotki w Ciechanowie
5. Fabryka Kosmetyków „Pollena-Uroda" w Warszawie
6. Huta „Florian" w Świętochłowicach
7. Huta Miedzi „Legnica" w Legnicy
8. Kopalnia Soli „Kłodawa" w Kłodawie
9. Miasto Bytom
10. Miasto Zabrze
11. Przedsiębiorstwo Połowów i Usług Rybackich „Korab" w Ustce
12. Stocznia Północna im. Bohaterów Westerplatte w Gdańsku

(A) DOKOŃCZENIE NA STR. 6

W 30 rocznicę powstania ZMP

Bogaty program pobytu we Wrocławiu b. działaczy polskiego ruchu młodzieżowego

(P) 20 bm. był drugim dniem pobytu we Wrocławiu b. działaczy polskiego ruchu młodzieżowego, a wśród nich b. członków ZMP oraz młodych przodowników pracy, nauki i wyszkolenia bojowego z całego kraju. Przybyli tu, by w dniach 30 rocznicy powołania Związku Młodzieży Polskiej przywołać raz jeszcze obraz tamtych lat, by wymienić doświadczenia, wyrazić ciągłość tradycji i pracy wszystkich pokoleń budujących socjalistyczną ojczyznę.

Szczególnie uroczyste było w czwartek spotkanie w sali kina „Śląsk", w której — równo przed 30 laty obradował Kongres Jedności Młodzieży Polskiej. W spotkaniu uczestniczyło ponad 800 działaczy młodzieżowych, wśród nich ponad 360-osobowa grupa byłych aktywistów ZMP. Uczestnicy spotkania obejrzeli m.in. prapremierową projekcję dokumentalnego filmu zrealizowanego przez Janusza Kidawę pt. „Czas entuzjastów", a poświęconego pięknym kartom historii pracy i walki ZMP-owców o nową, socjalistyczną Polskę.

Delegacja b. działaczy młodzieżowych, a także członkowie polskiej delegacji na XI Światowy Festiwal Młodzieży i Studentów w Hawanie złożyli kwiaty pod pamiątkową tablicą na frontonie gmachu upamiętniającą historyczny Kongres Młodzieży Polskiej.

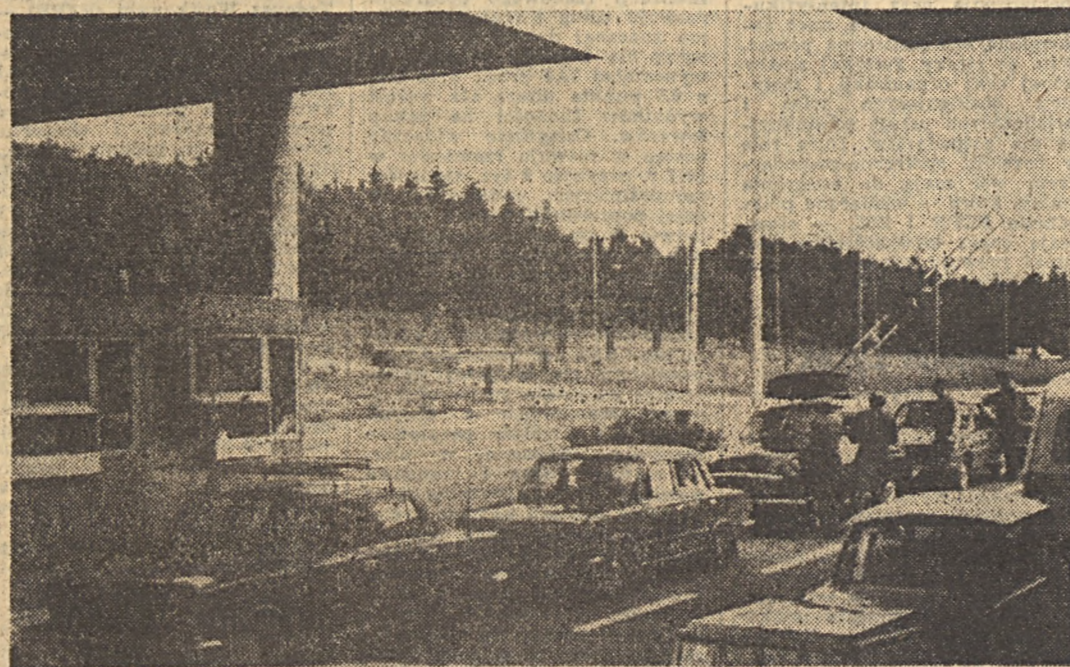
Bogaty program pobytu przedstawicieli pokolenia ZMP wypełniły odwiedziny w największych zakładach przemysłowych Wrocławia — m.in. w „Pafawagu", „Hutmenie", zakładach „Predom-Polar" a także w Jelczańskich Zakładach Samochodowych. Była to m.in. okazja do zapoznania się z osiągnięciami młodych załóg, do uwypuklenia roli rzetelnej pracy w służbie dla kraju. We wrocławskich zakładach „Dolmel" odbyła się sesja popularnonaukowa poświęcona działalności polskiego ruchu młodzieżowego w latach 1948—1978.

Duże żniwa rozpoczęto w woj. radomskim

Informacja własna

(R) Duże żniwa w woj. radomskim rozpoczęto. Na lekkich ziemiach, gdzie zboża szybciej dojrzewają, skoszono już ponad 500 ha żyta.

20 bm. do akcji żniwnej włączyła się młodzież zrzeszona w ZSMP. W gminie Przyłęk młodzi w ramach akcji „Każdy kłos na wagę złota" pomagali w żniwach starszym rolnikom. Skoszono kilkadziesiąt hektarów żyta. Sprzęt zmechanizowany wypożyczyły młodzieży kółka rolnicze. Zaraz po sprzęcie zboża wykonywano podorywki a także zasiano poplony. (bd)

Wzmożony ruch turystyczny. *Na przejściu granicznym w Barwinku (położonym wśród malowniczych gór Beskidu Niskiego) — teraz, w okresie wakacyjnych wojaży panuje wzmożony ruch. Dziennie przepuszcza się w obie strony ok. tysiąc pojazdów.* Fot. CAF — Rozmysłowicz

Lepiej gospodarować surowcami i energią — Gospodarskie dyskusje na sesjach KSR

(P) W całym kraju nadal odbywają się sesje KSR. Szczegółowo omawiana jest realizacja planów produkcyjnych w pierwszym półroczu br. Dyskutowane są również sposoby przezwyciężenia istniejących jeszcze trudności, aby w pełni wykonać roczne zadania.

Zakłady Radiowe im. Kasprzaka w Warszawie — jedyny w kraju producent magnetofonów, magnetowidów i radiomagnetofonów — wykonał plan pierwszego półrocza br.

Trudności jednak w jego realizacji było wiele. Największe dotyczyły nieterminowych i niewłaściwej jakości dostaw materiałowych zarówno ze zjednoczenia „Unitra-Elektron" jak i od kooperantów. Powodowało to przestoje taśm montażowych, a opóźnienia należało nadrabiać w godzinach nadliczbowych co podrażało produkcję.

Podczas sesji KSR, w Rejonowym Przedsiębiorstwie Melioracyjnym w Łomży, podkreślano, że większość ziemi w regionie nie posiada dotychczas uregulowanych stosunków wodnych. W zasadniczym stopniu wpływa to na wielkość plonów zbóż, owoców, warzyw, traw, które nie osiągają często nawet średniej krajowej.

Założonego na minione półrocze planu przedsiębiorstwo nie wykonało. Uzasadniano ten fakt głównie nie sprzyjającymi warunkami atmosferycznymi oraz dużą awaryjnością skomplikowanych maszyn i urządzeń technicznych, w tym również im-

(B) DOKOŃCZENIE NA STR. 5

Zespół okrętów Floty Bałtyckiej ZSRR z wizytą w Gdyni

(P) 20 bm. przypłynął do Gdyni z 5-dniową wizytą przyjaźni zespół okrętów Floty Bałtyckiej Związku Radzieckiego dwukrotnie odznaczonej Orderem Czerwonego Sztandaru. Zespołem, w skład którego wchodzą: krążownik „Rewolucja Październikowa" i dwa dozorowce dowodzi dowódca Floty Bałtyckiej ZSRR wiceadmirał Władimir Sidorow.

Zgodnie z morskim ceremoniałem wojskowym, po przybyciu na redę Gdyni wymieniono saluty państwowe, po czym ze-

(C) DOKOŃCZENIE NA STR. 5

Posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Rok konsekwentnej realizacji założeń dalszego społeczno-gospodarczego rozwoju kraju

Wystąpienie posła Alojzego Melicha

Poseł stwierdził na wstępie, że Sejm dokonał wszechstronnej analizy wykonania planu i budżetu za 1977 r., a wnioski z niej wynikające winny pomóc w realizacji zadań tegorocznego planu. Rok 1977 był rokiem konsekwentnej realizacji słusznych założeń strategicznych naszego rozwoju społeczno-gospodarczego przyjętych na VII Zjeździe PZPR. Nie był to rok łatwy a wykonanie zadań wymagało zwiększonego wysiłku. Trudności narastały z większym niż przewidywano nasileniem, co było spowodowane zewnętrznymi (protekcjonistyczna polityka państw kapitalistycznych) i wewnętrznymi (m.in. trudna sytuacja w rolnictwie) przyczynami.

W tej sytuacji rząd dokonał przegrupowania sił i środków przy położeniu nacisku na jakość i efektywność gospodarowania, pozwalające na lepsze wykorzystanie rezerw.

Istotną rolę w sformułowaniu założeń tzw. manewru gospodarczego — przypomniał on — odegrały uchwały V Plenum KC PZPR, które określiły podstawowe kierunki działania w zmienionych warunkach.

Referując wskaźniki wykonania zeszłorocznego planu A. Melich stwierdził, że dochód narodowy wzrósł o 5,1 proc. a produkcja o 8,6 proc. Osiągnięte przez nas tempo wzrostu dochodu narodowego było 2-krotnie wyższe niż w krajach Europy Zachodniej. Ten liczący się postęp świadczy, że potrafiliśmy przeciwstawić się trudnościom i konsekwentnie realizować strategiczne cele.

Takimi celami strategicznymi są stały wzrost siły gospodarczej naszego państwa oraz stała poprawa jakości życia poprzez wzrost dochodów. Łączne dochody ludności wzrosły w zeszłym roku o 11,6 proc. mimo wzrostu kosztów utrzymania o 4,7 proc., przeciętna płaca realna na 1 zatrudnionego wzrosła o 2,3 proc., przekraczając założenia planu.

W minionym roku oddano do użytku ponad 275 tys. mieszkań; wzrosła ich powierzchnia, zaostrzono jakościowe kryteria odbioru. Do pełnego wykonania planu zabrakło jednakże 14 tys. mieszkań. Znacznie rozszerzono zadania oświaty, ochrony zdrowia, kultury i turystyki.

Wartość dostaw na zaopatrzenie rynku wzrosła o 134 mld zł, czyli 13,3 proc. Dostawy mięsa i przetworów, włączając w to drób, były o 24 tys. ton (o 1.3 proc.) wyższe niż w 1976 r. Szybciej niż zakładano rozwijały się usługi dla ludności. Mimo niewątpliwych osiągnięć, nadal występują braki. Dotyczy to w szczególności mięsa, wędlin, mebli, zmechanizowanego sprzętu gospodarstwa domowego.

W minionym roku po raz pierwszy w ostatnich 6 latach odwrócone zostały proporcje między tempem wzrostu eksportu a importu. Eksport wzrastał 2-krotnie szybciej niż import, chociaż nie wykonano w pełni założeń planu. W wyniku tego udało się obniżyć ujemne saldo obrotów z krajami kapitalistycznymi o 2,7 mld zł dew.

Protekcjonistyczne tendencje w handlu z krajami kapitalistycznymi utrudniają wykonanie zadań eksportowych. Poseł A. Melich korzystnie ocenił rozwój obrotów z krajami socjalistycznymi; udział krajów socjalistycznych w eksporcie wzrósł do 58,6 proc. a w imporcie do 51,3 proc.

Polska kontynuuje aktywną działalność na forum RWPG celem pogłębienia integracji socjalistycznej. Szczególnie żywa jest współpraca gospodarcza i naukowo-techniczna ze Związkiem Radzieckim.

W realizacji programu poprawy wyżywienia narodu szczególne znaczenie ma produkcja rolna. Była ona wyższa niż planowano mimo niższych plonów większości upraw roślinnych. W roku 1977 rozpoczął się proces odbudowy pogłowia trzody chlewnej, który przebiegał szybciej niż planowano. Rząd podejmował zdecydowane kroki celem zwiększenia dostaw pasz i środków produkcji dla gospodarstw specjalizujących się w produkcji zwierzęcej.

Szczególną uwagę poświęcono problemom prawidłowych kierunków inwestowania, ukształtowania prawidłowej struktury i podniesienia poziomu efektywności inwestycji. Dało to już wyniki wyrażające się zwiększeniem nakładów na kompleks rolno-spożywczy, inwestycje rynkowe, budownictwo mieszkaniowe i rozwój bazy surowcowo-energetycznej. Nie udało się natomiast w pełni zahamować wzrostu nakładów inwestycyjnych w stosunku do zamierzeń planowych. Ocenić trzeba — zdaniem posła — rzetelny wysiłek w zakresie koncentracji inwestycji i ograniczenia rozmiarów inwestycji nowo rozpoczynanych.

Mówiąc o wzroście produkcji przemysłowej, mówca odnotował równoczesne jej unowocześnianie i polepszanie jakości. W realizacji zadań planu szczególną rolę odgrywa dalszy rozwój nauki i techniki. Wykorzystanie osiągnięć nauki — stwierdził on — przyniosły liczące się efekty.

Konieczne jest jednakże bardziej precyzyjne ustalanie zadań badawczych i nasilenie kontroli ich realizacji.

Referując wykonanie zadań społecznych w oparciu o oceny komisji sejmowych mówca zwrócił uwagę na potrzebę tworzenia warunków dla sprawnej reformy systemu edukacji narodowej i zabezpieczenia materialnej bazy dla oświaty.

Komisja Zdrowia i Kultury Fizycznej zwróciła uwagę na trudności z wykonaniem zadań inwestycyjnych służby zdrowia oraz braki w lekach i sprzęcie medycznym. Rząd podjął energiczną akcję zwiększając limity dewizowe na zakup surowców dla przemysłu farmaceutycznego. Z satysfakcją odnotował poseł dalszą poprawę warunków pracy, sytuacji rencistów i emerytów. Na tle dalszego postępu w upowszechnianiu kultury, niepokój budzi niepełne wykonanie zadań wydawniczych i obniżanie nakładów prasy codziennej z powodu braku papieru. Postulował on lepsze gospodarowanie tym surowcem.

Pomyślna realizacja budżetu państwa zapewniła środki niezbędne dla sfinansowania zadań gospodarczych i wzmocnienia równowagi finansowej państwa.

Głęboka, wszechstronna analiza realizacji planu — stwierdził on następnie — dała okazje do sformułowania wielu uwag i propozycji poselskich, stanowiących przejaw troski o dalsze usprawnianie i zapewnienie dalszego wzrostu naszej gospodarki. Wszystkie komisje sejmowe, podkomisje i zespoły międzykomisyjne pozytywnie oceniając wyniki roku ubiegłego, precyzowały zarazem wnioski i dezyderaty, które zawierają środki i metody umożliwiające łagodzenie napięć i trudności. Zostały one przekazane kompetentnym organom rządowym.

We wszystkich komisjach i zespołach poruszano zasadniczy problem podnoszenia efektywności gospodarowania. Mówca wymienił niektóre możliwości realizacji tego postulatu. [illegible]

Znacznemu wzrostowi technicznego uzbrojenia pracy (o 13 proc.) towarzyszył spadek produktywności środków trwałych. Wzrosła natomiast wydajność pracy [illegible] w racjonalizacji zużycia materiałów [illegible] mld zł [illegible] efektywności [illegible] stanowi [illegible] dalszego [illegible] gospodarki.

W dyskusji zwracano uwagę na konieczność dalszego doskonalenia systemu funkcjonowania naszej gospodarki. Mimo wprowadzenia zmodyfikowanego systemu WOG-owskiego, postęp w tym zakresie nie jest zadowalający. Wprawdzie napięcia i trudności, które wystąpiły w gospodarce nie tworzą dogodnych warunków dla przeprowadzenia zasadniczych zmian ale podniesienie rangi kategorii ekonomicznej w gospodarce staje się paląca koniecznością. Konieczne jest wytworzenie w całym społeczeństwie nawyku myślenia ekonomicznego. Potrzebne jest też stałe doskonalenie naszego systemu planowania.

Podnoszeniu efektywności gospodarowania — stwierdził poseł sprawozdawca — służyć też powinien system motywacyjny. Mimo tworzenia dogodnych warunków, postęp w prawidłowym rozwiązywaniu problemów płacowych jest nieznaczny. Konieczne jest ścisłe powiązanie rzetelnie ustalanych efektów gospodarczych z płacami.

Trzeba tworzyć warunki, w których narastać będą emocjonalne związki z zakładem pracy i umacniać etykę zawodową. Drogę rozwiązania tych zagadnień wskazała krajowa narada przedstawicieli samorządów robotniczych.

Dzięki wielostronnym działaniom partii i rządu oraz dzięki dużemu wysiłkowi załóg i kierownictw zakładów, wykonano, mimo trudnych warunków, niełatwe zadania ubiegłorocznego planu. Stale podejmuje się też energiczne kroki by łagodzić trudności i napięcia. Korzystnie przedstawiają się rezultaty naszego gospodarowania. Polska nadal utrzymuje się w czołówce państw o wysokiej dynamice rozwojowej. Utrzymaliśmy też podstawowe proporcje założone w planie oraz konsekwentnie realizujemy przemiany strukturalne, pogłębiając realizację założeń manewru gospodarczego.

Nasze osiągnięcia gospodarcze — podkreślił poseł sprawozdawca oraz mądra polityka zagraniczna wzmacniają i utrwalają naszą pozycję w świecie. Dumni jesteśmy z tego, że pierwszy Polak znalazł się na orbicie Ziemi.

Zgodnie z uchwałami VII Zjazdu PZPR, konsekwentnie realizowany jest program społeczno-gospodarczego rozwoju kraju. Utrzymujemy wysokie tempo produkcji materialnej. Kontynuujemy rozbudowę i modernizację naszej gospodarki. Wzmacniamy więzi międzynarodowej współpracy gospodarczej. Celem tych poczynań — stwierdził on — jest stworzenie bazy dla stałej poprawy poziomu stopy życiowej ludności i tworzenie warunków dla pełnego rozwoju osobowości człowieka. Człowiek i jego dobro — jak wielokrotnie stwierdził E. Gierek — jest dla nas jedynym i najważniejszym celem — powiedział na zakończenie.

Z upoważnienia sejmowej Komisji Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów mówca wniósł o przyjęcie przez Sejm sprawozdania rządu z wykonania planu społeczno-gospodarczego rozwoju kraju i wykonania budżetu państwa za rok ubiegły. (PAP)

Z wielką dumą społeczeństwo śledziło lot pierwszego polskiego kosmonauty

Wystąpienie posła Zdzisława Grudnia

Z upoważnienia Komisji: Obrony Narodowej, Nauki i Postępu Technicznego oraz Spraw Wewnętrznych i Wymiaru Sprawiedliwości mam zaszczyt przedstawić Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie o rządowych projektach ustaw:

— o ustanowieniu tytułu honorowego „Lotnik kosmonauta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej" oraz

— o ustanowieniu tytułu honorowego „Zasłużony pilot wojskowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej".

W dniach od 27 czerwca do 5 lipca całe nasze społeczeństwo z głębokim wzruszeniem, a jednocześnie wielką dumą, śledziło i przeżywało lot pierwszego polskiego kosmonauty. W powszechnej opinii lot ten stał się wydarzeniem historycznym.

W ramach wspólnego, wielostronnego programu „Interkosmos" na pokładzie orbitalnego kompleksu naukowego „Salut-6" — „Sojuz" odpowiedzialne zadania [illegible] — dwukrotny bohater Związku Radzieckiego, radziecki lotnik-kosmonauta, dziś już generał major, Piotr Klimuk i Polak, oficer Ludowego Wojska Polskiego, mjr dypl. pilot Mirosław Hermaszewski.

Wspólny lot kosmiczny, zapowiedziany na XII Plenum KC PZPR przez I sekretarza Komitetu Centralnego — tow. Edwarda Gierka, stał się rzeczywistością i zakończył się pełnym sukcesem.

Historyczną doniosłość tego faktu, stanowiącego szczególnie dobitny symbol polsko-radzieckiej przyjaźni, podkreśliła Rada Najwyższa ZSRR, nadając naszemu kosmonaucie zaszczytny tytuł Bohatera Związku Radzieckiego, Order Lenina i Medal Złotej Gwiazdy.

Sekretarz generalny Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, przewodniczący Prezydium Rady Najwyższej ZSRR — tow. Leonid Breżniew, gratulując mu tych wysokich odznaczeń, powiedział m.in.: „Syn ojczyzny Kopernika przebywał w kosmosie. Można być z tego dumnym". Całe nasze społeczeństwo przyjęło tę wypowiedź z wielką satysfakcją.

Jutro na forum Sejmu będziemy witać majora Mirosława Hermaszewskiego oraz dowódcę statku kosmicznego i współtowarzysza lotu — generała majora Piotra Klimuka. Witać ich będziemy w przededniu 34 rocznicy Manifestu Lipcowego.

Polska Ludowa rodziła się w ogniu wyzwoleńczej walki z hitlerowskim faszyzmem. Wolność wywalczona z największym poświęceniem i okupiona najwyższą ceną krwi radzieckich i polskich żołnierzy uzyskała niewzruszony fundament we władzy ludu pracującego — władzy, która zapoczątkowała i przeprowadziła w naszym kraju socjalistyczne przeobrażenia społeczno-ustrojowe.

Dzięki dalekowzrocznej polityce partii klasy robotniczej uczynniliśmy z patriotyzmu naszego narodu wielką siłę motoryczną wszechstronnego rozwoju i postępu kraju, historycznego awansu Polski, budowy jej nowej, godnej pozycji w Europie i świecie.

Nie ma takiego miejsca na mapie Polski, nie ma dziedziny życia społecznego, gospodarczego i politycznego, która nie uległaby głębokim przeobrażeniom w ciągu 34 lat budowy socjalizmu. Wszystkie przemiany zostały przyspieszone w ostatnich latach w oparciu o politykę partii, proklamowanej przez VI Zjazd i rozwiniętej w uchwałach VII Zjazdu partii.

Osiągnięcia te są rezultatem ofiarnego wysiłku klasy robotniczej, mas pracujących — całego narodu. Są one zarazem najpełniejszym świadectwem internacjonalistycznej współpracy ze Związkiem Radzieckim. Dzięki tej współpracy Polska socjalistyczna, w ramach programu „Interkosmos", uzyskała również możliwość współudziału w badaniach kosmicznych, będących jednym z wiodących kierunków współczesnego postępu naukowego i technicznego.

Stwarza on możliwość wzbogacenia i zdynamizowania nauki polskiej, przyniesie w efekcie korzyści społeczno-gospodarcze, zapewnia współudział Polaków w opanowywaniu przez ludzkość przestrzeni kosmicznej.

Wspólny radziecko-polski lot kosmiczny uwieńczył dotychczasowe nasze współdziałanie w szeregu eksperymentów naukowo-badawczych i otworzył nowy etap udziału Polski w badaniach kosmosu.

Przedłożony projekt ustawy o ustanowieniu tytułu honorowego „Lotnik kosmonauta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej" ma na celu upamiętnienie tego historycznego wydarzenia, wyróżnienie pierwszego Polaka-kosmonauty, jak również tych, którzy w przyszłości pójdą jego śladem. Ustanowienie tytułu honorowego o tak wysokiej randze świadczyć będzie o znaczeniu, jakie przypisujemy udziałowi Polski w lotach i badaniach kosmicznych. Tytuł ten stanowić będzie równocześnie dla kosmonauty nagrodę za osobisty, wielostronny trud przygotowań do kosmicznej wyprawy, za prowadzone w kosmosie badania naukowe, za ogromny wysiłek psychofizyczny, za męstwo w czasie wykonywania lotu.

Nasz kraj ma wspaniałe siły zbrojne, dobrze wyposażone i wyszkolone, doskonale dowodzone, godne naszych najlepszych tradycji. Sprawy obrony kraju są zawsze w centrum uwagi kierownictwa partii, osobiście tow. Edwarda Gierka. W braterskim sojuszu z Armią Radziecką, z siłami państw Układu Warszawskiego, Wojsko Polskie jest niezawodną strażą bezpieczeństwa w pokojowej pracy narodu.

Doniosła tu jest misja polskich lotników. Od nich wymaga się szczególnie wiele, tak pod względem kwalifikacji, jak i wartości ideowo-moralnych.

W roku 35-lecia Ludowego Wojska Polskiego dużą polityczną wymowę mieć będzie także ustanowienie honorowego tytułu „Zasłużony pilot wojskowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej". Nadawany on będzie przez Radę Państwa na wniosek ministra obrony narodowej najbardziej zasłużonym i wytrawnym pilotom wojskowym, którzy w toku wieloletniej służby wnieśli szczególnie duży wkład w rozwój lotnictwa, w umacnianie jego gotowości bojowej i szkolenie kadr lotniczych, którzy posiadając wysokie kwalifikacje specjalistyczne przyczynili się osobiście do znaczących usprawnień technicznych lub organizacyjnych, wykazali wzorowe zdyscyplinowanie i szczególne walory polityczno-moralne.

W intencji ustawy przyznawanie tego tytułu honorowego dla wybitnie zasłużonych pilotów wojskowych będzie wyrazem uznania za ich zawodowe mistrzostwo, efektywną służbę i wykonywanie wysoce odpowiedzialnych zadań obronnych.

Projektowane ustawy upoważniają Radę Państwa do określenia wzorów odznak „Lotnik kosmonauta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej" i „Zasłużony pilot wojskowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej" jako zewnętrznych symboli tych tytułów honorowych. Rada Państwa określi także tryb przedstawiania wniosków o wyróżnienie tymi tytułami i wręczania odznak.

Sejmowe Komisje Obrony Narodowej, Nauki i Postępu Technicznego oraz Spraw Wewnętrznych i Wymiaru Sprawiedliwości rozpatrzyły wszechstronnie, uwzględniając również opinie sejmowej Komisji Prac Ustawodawczych, przedstawione Wysokiej Izbie projekty ustaw o ustanowieniu tytułu honorowego „Lotnik kosmonauta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej" oraz o ustanowieniu tytułu honorowego „Zasłużony pilot wojskowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej".

Powszechne jest uznanie społeczeństwa dla udziału Polski Ludowej w najbardziej ambitnych przedsięwzięciach naukowo-technicznych współczesnej doby, realizowanych obecnie na nowym, jakościowo wyższym etapie współdziałania w lotach kosmicznych. Celowe będzie uczczenie tego ważnego w historii socjalistycznej Polski wydarzenia i utrwalenie go w pamięci pokoleń oraz danie wyrazu wysokiej oceny ofiarności i wysiłku wybitnie zasłużonych pilotów wojskowych.

Biorąc to pod uwagę, wnoszę w imieniu sejmowych Komisji: Obrony Narodowej, Nauki i Postępu Technicznego oraz Spraw Wewnętrznych i Wymiaru Sprawiedliwości, aby Wysoki Sejm uchwalić raczył projekty obu ustaw. (PAP)

PRZEBIEG DEBATY POSELSKIEJ

(DALSZY CIĄG ZE STR. 1)

Uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne ub.r. nie były łatwe. Splot niekorzystnych warunków zaważył na wynikach w rolnictwie. Nie udało się w pełni wyeliminować trudności na rynku również w odniesieniu do niektórych wyrobów przemysłowych.

Dodatkowym czynnikiem zwiększającym napięcia było permanentne przekraczanie planowanego funduszu płac i dochodów ludności. Nadrobienie opóźnień w produkcji rynkowej, szczególnie artykułów powszechnego użytku oraz zdyscyplinowanie gospodarki funduszem płac — to ważne zadania całej naszej gospodarki.

W przeciwieństwie do szybko rozwijającej się współpracy z krajami socjalistycznymi, a zwłaszcza z ZSRR, w obrotach z krajami kapitalistycznymi wystąpiło szereg trudności i barier. Niezależnie jednak od tego oceniamy jako niewystarczające i za mało skuteczne działania naszego przemysłu i handlu zagranicznego na rzecz wzrostu eksportu do tego obszaru.

Nie w pełni zdołaliśmy zrealizować w 1977 r. zadania budownictwa mieszkaniowego, jakkolwiek na ten cel skierowano dodatkowe siły i środki. Wyniki I półrocza br. świadczą, że podjęte na VIII Plenum KC przedsięwzięcia zaczynają przynosić pożądane skutki.

Naczelnym zadaniem pozostaje poprawa społecznej efektywności gospodarowania. Podejmujemy szereg działań na rzecz wzrostu świadomości społecznej, dyscypliny pracy, poprawy gospodarki surowcowo-materiałowej, kooperacji, jakości produkcji, lepszego wykorzystania majątku produkcyjnego. Chodzi o osiąganie jak najlepszych wyników w ramach posiadanych środków. Dotyczy to zarówno przemysłu, jak i rolnictwa.

W imieniu Klubu Poselskiego PZPR, Z. Kurowski oświadczył, że klub będzie głosował za przyjęciem sprawozdań z wykonania planu i budżetu za rok 1977 oraz za udzieleniem rządowi absolutorium za całokształt działalności w ub.r.

Bronisław Owsianik (ZSL)

Przemawiając w imieniu Klubu Poselskiego ZSL pos. Bronisław Owsianik wyraził pełne poparcie dla przedstawionego wniosku o zatwierdzenie sprawozdań rządu z wykonania Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego i budżetu państwa na 1977 r. Podkreślił on, iż rząd konsekwentnie realizował w tym okresie założenia rozwoju kraju wytyczone przez VII Zjazd PZPR.

W 1977 r. wzrósł poziom życia obywateli naszego kraju, zwiększone zostały dostawy towarów na rynek, znaczne efekty uzyskaliśmy w rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Dobre rezultaty zanotowano w produkcji przemysłowej, poprawiło się saldo bilansu w handlu zagranicznym. Osiągnęliśmy też dalszy postęp w dziedzinie efektywności gospodarowania. Poseł podkreślił, że wyniki te uzyskano mimo trudnych warunków zewnętrznych i wewnętrznych.

Na tle ogólnej sytuacji społeczno-gospodarczej naszego kraju poseł omówił najważniejsze problemy dotyczące rozwoju produkcji rolnej. Wskazał on m.in., że duże nakłady pracy i środków zainwestowane dla uzyskania przyrostu plonów, zostały w istotnym stopniu zniweczone wyjątkowo niesprzyjającymi warunkami atmosferycznymi.

Długotrwałe opady i powodzie w lecie wyrządziły poważne straty w zbiorach zbóż i innych płodów, a tym samym spowodowały zmniejszenie ich skupu oraz ograniczyły zasoby paszowe niezbędne dla intensyfikacji gospodarki hodowlanej. Przeciwdziałając skutkom nieurodzaju rząd musiał podjąć decyzje o zwiększeniu kosztownego importu zboża i pasz. Równocześnie rozszerzono pomoc dla rolników podejmujących przedsięwzięcia zmierzające do zwiększenia towarowej produkcji rolnej, co w konsekwencji pozwoliło na uzyskanie dalszego wzrostu pogłowia zwierząt.

Sytuacja na rynkach światowych oraz rosnące zapotrzebowanie naszego społeczeństwa na artykuły żywnościowe wymagają — stwierdził B. Owsianik — podejmowania coraz skuteczniejszych działań w celu szybszego rozwoju produkcji rolniczej. Chodzi zwłaszcza o jak najlepsze wykorzystanie ziemi, całego potencjału produkcyjnego gospodarstw, przemysłowych środków produkcji oraz różnorodnych rezerw. Należy więc m.in. nasilać starania o szybszy rozwój specjalizacji gospodarstw, gdyż jest to droga do wydatnego zwiększenia towarowej produkcji rolnej.

Gospodarstwa przechodzące na specjalizację oraz intensyfikujące produkcję muszą mieć zapewnioną wszechstronną pomoc, m.in. ze strony gminnej służby rolnej oraz organizacji i instytucji obsługujących wieś i świadczących usługi produkcyjne dla gospodarstw. Dużą rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym wsi mają do odegrania gminy, które — wspierane przez ogniwa PZPR i ZSL — stwarzają coraz korzystniejsze warunki rozwoju produkcji rolnej i poprawy życia ludności wsi i miasteczek.

Bogdan Łysak (SD)

Przemawiając w imieniu Klubu Poselskiego SD, pos. Bogdan Łysak stwierdził, że rezultaty ub.r. wykazały słuszność rozpoczętego przegrupowania sił i środków w naszej gospodarce. Nadal jednak rolnictwo, handel zagraniczny, budownictwo mieszkaniowe i rynek to — w opinii posła — najczulsze punkty naszej gospodarki, na których musimy skupiać uwagę dziś i w dalszej realizacji zadań bieżącej 5-latki. Niewystarczający jest także postęp w efektywności gospodarowania i organizacji pracy.

Ważne zadania w rozwiązywaniu problemów rynku przypadają drobnej wytwórczości. Wartość jej produkcji w ub.r. wyniosła około 260 mln zł, w tym udział w sprzedaży na zaopatrzenie rynku stanowił ok. 26 proc. Drobna wytwórczość wzbogaca rynek o takie wyroby, które nie zawsze mogą i muszą być wytwarzane przez duże zakłady przemysłowe. Dlatego jest i powinna pozostać ich wyłącznym producentem.

Uruchomienie znacznych rezerw produkcyjnych i usługowych drobnej wytwórczości wymaga wprowadzenia nowych technologii, nowoczesnych i bardziej wydajnych maszyn i urządzeń, podjęcia produkcji i usług na wyższym poziomie technicznym i organizacyjnym.

1977 r. był pierwszym rokiem realizacji rządowego programu rozwoju usług i rzemiosła. Mimo znacznej dynamiki wzrostu usług dla ludności w ub.r., bo wynoszącej 12,9 proc., była ona o 0,3 punkta niższa niż wzrost wydatków ludności na zakup towarów. Osiągnięto widoczny postęp w rozwoju rzemiosła: w 1977 r. przybyło 9 tys. zakładów rzemieślniczych, podczas gdy w całej poprzedniej 5-latce — zaledwie 11 tys. Nie w pełni jednak wykorzystano wszystkie preferencje wynikające z programu. Dotyczy to m.in. uprawnień władz terenowych w stymulowaniu rozwoju usług i rzemiosła. Również samorząd rzemieślniczy nie w pełni wykorzystał wszystkie swoje uprawnienia wynikające z decyzji rządowych. Ogólnie pozytywne rezultaty osiągnięte w ub.r. w rozwoju usług i rzemiosła powinny być traktowane jako początek procesu pełnego dostosowania podaży usług do rosnących wciąż potrzeb społecznych. Konsekwentne przesuwanie zatrudnienia do sfery usług, drobnej wytwórczości, rzemiosła, pracy nakładczej i ajencyjnej pozwoli na przyspieszenie rozwoju tych tak ważnych dziedzin.

Poseł uznał za celowe szersze włączenie znacznego potencjału budowlanego rzemiosła do realizacji zadań objętych spółdzielczym budownictwem jednorodzinnym, a także do wykonawstwa robót remontowych obiektów służby zdrowia, oświaty i wychowania, kultury i in. Uzasadniona jest również intensyfikacja produkcji materiałów budowlanych z surowców miejscowych.

Poseł stwierdził, że Klub Poselski SD będzie głosować za przyjęciem sprawozdań z wykonania NPSG i budżetu państwa za 1977 r. oraz za udzieleniem rządowi absolutorium.

Dyskusja

Tadeusz Wojtkowski (PZPR)

W 1977 r. — stwierdził pos. Tadeusz Wojtkowski (PZPR) — górnictwo z nadwyżką zrealizowało zadania wydobywcze, dostarczając krajowi ponad 186.1 mln ton węgla kamiennego. Pozwoliło to w pełni zabezpieczyć potrzeby krajowe i eksportu. Również w br. zadania produkcyjne wykonywane są z nadwyżką. Dalszy postęp uzależniony jest jednak od poprawy zaopatrzenia górnictwa w niektóre maszyny i urządzenia oraz materiały. Usprawnić trzeba system transportu węgla do odbiorców. Występujące tu trudności zakłócają normalny rytm pracy kopalni.

Istotnym problemem jest też stabilizacja kadry górniczej. W tym przypadku szczególne znaczenie mieć będzie upowszechnienie 4-brygadowego systemu pracy w kopalniach. Konieczny jest poza tym dalszy postęp w dziedzinie poprawy warunków socjalno-bytowych górników, a zwłaszcza ich warunków mieszkaniowych.

Witold Jankowski (bezp. PAX)

Pos. Witold Jankowski (bezp. PAX), oceniając w imieniu Koła Poselskiego PAX wykonanie założeń ubiegłorocznego planu stwierdził, iż był to również pierwszy rok realizacji manewru gospodarczego. Chodzi o takie przegrupowanie sił i środków, aby skoncentrować je w znacznie większym stopniu na tak ważnych społecznie dziedzinach jak wyżywienie narodu, budownictwo mieszkaniowe i dalszy rozwój polityki socjalnej.

Oceniając pozytywnie wykonanie podstawowych założeń planu poseł zwrócił uwagę na występujące jeszcze negatywne zjawiska, do których zaliczył m.in. niepełne wykonanie planu budownictwa mieszkaniowego i ogólnego a także niedostateczny postęp w uzyskiwaniu produkcji wyższej jakości. Kluczowym zagadnieniem jest podnoszenie społecznej wydajności pracy. Mówiąc o stosunkach między Państwem a Kościołem poseł podkreślił znaczenie ubiegłorocznych spotkań Edwarda Gierka z papieżem Pawłem VI i prymasem Polski — Stefanem Wyszyńskim.

Wit Drapich (PZPR)

Pos. Wit Drapich (PZPR) podkreślił szczególne znaczenie zwiększenia środków inwestycyjnych przeznaczanych na rozwój kompleksu żywnościowego, budownictwa mieszkaniowego i na zwiększenie produkcji rynkowej. Założenia planowe w tej dziedzinie — mimo pewnych trudności — były wykonywane.

Realizacja manewru gospodarczego wymaga konsekwentnego działania. Niezbędne jest dalsze zawężenie procesu inwestycyjnego, a przede wszystkim podniesienie jego efektywności. Trzeba też poszukiwać nowych rozwiązań dla zwiększenia wydajności i efektywności produkcji. W najbliższych latach więcej uwagi należałoby poświęcić inwestycjom modernizacyjnym, które są tańsze i bardziej opłacalne. Wydatnej poprawy wymaga poza tym dyscyplina w realizacji inwestycji.

Duże znaczenie przywiązuje się zwłaszcza do wprowadzanego nowego systemu finansowego w budownictwie, który w sposób mobilizujący powinien oddziaływać na wykonawców.

Po przerwie przewodnictwo obrad objął wicemarszałek Sejmu — Andrzej Werblan.

Janusz Zabłocki (bezp. „Znak")

Pos. Janusz Zabłocki (bezp. „Znak") podkreślił, że realizacja planu społeczno-gospodarczego rozwoju kraju w 1977 r. przebiegała w bardzo trudnych warunkach zewnętrznych i wewnętrznych. Dokonując oceny wykonania najważniejszych zadań naszej gospodarki mówca skoncentrował się zwłaszcza na problemach handlu zagranicznego, budownictwa mieszkaniowego i sprawach równowagi rynkowej, wskazując m.in. na czynniki i zjawiska negatywne, utrudniające pełną realizację zamierzeń.

Poseł z uznaniem mówił o wysiłkach podejmowanych przez państwo w celu dalszego umacniania roli i pozycji rodziny oraz o znaczeniu propozycji powołania komitetu ekspertów, który opracuje raport o stanie rodziny polskiej.

Przypominając ważne ubiegłoroczne wydarzenia z zakresu stosunków Państwo — Kościół, poseł powiedział, że wyznaczyły one dalszy kierunek współdziałania, które służy dobru całego narodu.

Jan Kwakszyc (ZSL)

Pos. Jan Kwakszyc (ZSL) mówiąc o zadaniach leśnictwa i przemysłu drzewnego stwierdził iż nowoczesne zabiegi hodowlano-pielęgnacyjne przyspieszają produkcyjność lasów umożliwiając zwiększenie pozyskiwania tak potrzebnego gospodarce surowca drzewnego. Jednakże

(DALSZY CIĄG NA STR. 4)

Posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Zgodnie z linią VII Zjazdu PZPR konsekwentnie kroczymy drogą dynamicznego rozwoju kraju i poprawy warunków życia społeczeństwa

Przemówienie prezesa Rady Ministrów Piotra Jaroszewicza

Obywatelu marszałku! Wysoki Sejmie!

W dzisiejszej debacie oceniono zarówno osiągnięty postęp, jak też niedomagania, które wystąpiły w toku realizacji zadań gospodarczych ubiegłego roku. Wnioski i postulaty zgłoszone przez obywateli posłów rząd weźmie pod uwagę w swojej pracy bieżącej, a także przy opracowywaniu projektu planu i budżetu na rok 1979.

Głównym zadaniem minionego roku było osiągnięcie — pomimo obiektywnego pogorszenia się warunków realizacyjnych — dalszego rozwoju sił wytwórczych kraju i polepszenia jakości życia społeczeństwa zgodnie z uchwałami VII Zjazdu partii.

Zadanie to zostało w zasadzie pomyślnie wykonane. Dochód narodowy wytworzony wzrósł w 1977 roku w porównaniu z rokiem 1976 o ponad 5 proc. Przemysł — generalnie rzecz biorąc — wywiązał się ze swoich planowych zadań. Produkcja globalna rolnictwa wzrosła o około 1 proc. Wartość inwestycji oddanych do eksploatacji przekroczyła 514 mld złotych, co oznacza wzrost o 15,8 proc. W samym przemyśle przyrost zdolności produkcyjnych wyniósł prawie 153 mld zł.

Wartość towarów dostarczonych na rynek była wyższa w stosunku do roku poprzedniego o przeszło 13 proc., w tym artykułów żywnościowych prawie o 10 proc.

W 1977 r. oddano do użytku, uwzględniając odrobione zaległości powstałe w 1976 r. — dla ludności nierolniczej o 20 proc. mieszkań więcej, a dla ludności rolniczej o prawie 11 proc. więcej niż w roku poprzednim. Oznacza to że zdolności produkcyjne naszych przedsiębiorstw budowlanych osiągnęły w 1977 r. moc założoną w planie i są — łącznie z dodatkowymi środkami — coraz lepiej przysposobione do realizacji rosnących zadań budownictwa mieszkaniowego obecnego pięciolecia.

Zapewniliśmy zatrudnienie wszystkim zdolnym do podjęcia pracy, a także dalszy wzrost płac w gospodarce uspołecznionej, świadczeń społecznych oraz dochodów ludności rolniczej.

Całkowite realne dochody ludności wzrosły w latach 1976—1977 w przeliczeniu na 1 mieszkańca — o 12,5 proc. wobec 8,7 proc. założonych w planie 5-letnim. Wpłynęło na to poważne przekroczenie planu pieniężnych świadczeń społecznych oraz innych nie zaliczanych do płac, bezpośrednich dochodów ludności pracującej miast i wsi.

Nastąpił dalszy ilościowy i jakościowy rozwój służby zdrowia; między innymi prawie o 3 tys. zwiększyła się liczba łóżek w szpitalach.

Wzbogaceniu i upowszechnieniu uległy różne formy wypoczynku, turystyki i sportu. Wydatki bieżące z budżetu państwa na rozwój usług socjalno-bytowych wzrosły bez mała o 8 proc.

W roku 1977 nastąpił więc dalszy aktywny rozwój kraju. Zasługuje to na podkreślenie, tym bardziej że dokonaliśmy tego w skomplikowanych warunkach.

Niepomyślne w ostatnich 4 latach warunki klimatyczne obniżyły rezultaty ogromnych nakładów państwa i trudu naszych rolników.

Szczególnie niekorzystny był rok 1977, który przyniósł słabe zbiory zbóż i ziemniaków, a także roślin oleistych i owoców. Również w burakach cukrowych i warzywach, których zebraliśmy nieco więcej niż w roku poprzednim, nie osiągnęliśmy zaplanowanych wielkości. Przykładowo ubytki w ziemniakach łącznie ze stratami w przechowalnictwie wyniosły — wg wstępnych szacunków — około 8 mln ton. W konsekwencji, wartość produkcji końcowej brutto rolnictwa była o ponad 20 mld zł niższa od założeń planu. Łącznie z niewytworzoną z tego tytułu produkcją w przemyśle spożywczym utraciliśmy w stosunku do planu produkcję wartości blisko 50 mld zł.

W zeszły rok weszliśmy ze zmniejszonym pogłowiem trzody chlewnej o 2,5 mln sztuk, a bydła o ok. 400 tys. sztuk. Dążąc do odrobienia ubytków w hodowli musieliśmy, wobec trudnej sytuacji w produkcji roślinnej, wydatnie, ponad założenia planu, podnieść import zbóż i pasz. W trosce o lepsze zaopatrzenie ludności w I połowie ub.r. — w najtrudniejszym okresie — zakupiliśmy 140 tys. ton mięsa i tłuszczów kosztem ok. 150 mln dolarów.

Dokonany w roku gospodarczym 1977/78 zakup 9 mln ton zbóż i pasz z importu pochłonął ponad 1 miliard dolarów. Jest to kwota przewyższająca roczną wartość węgla, jaki eksportujemy do krajów kapitalistycznych. Tak duży wydatek ograniczył naszą zdolność do importu wielu potrzebnych gospodarce surowców, materiałów i towarów, w tym towarów rynkowych, co z kolei czyniło

Fot. CAF — Kwiatkowski

koniecznym stosowanie drastycznych nieraz przesunięć, bądź zmian w zaspokajaniu potrzeb oraz powodowało różne trudności w zaopatrzeniu gospodarki i rynku.

Trzeba było ograniczyć lub nawet całkowicie zrezygnować z eksportu wielu tradycyjnych artykułów rolnych. W rezultacie nasze dodatnie saldo obrotów artykułami rolno-spożywczymi zmieniło się na ujemne, sięgając w 1977 r. kwoty ponad 700 mln dolarów.

Import zbóż i pasz pozwolił zwiększyć dla rolników dostawy pasz z zasobów państwowych. Ostatnio podjęta została decyzja o dalszym podniesieniu cen skupu trzody chlewnej i bydła. Zwiększy to w tym roku przychody rolnictwa o 6 mld zł, a w roku 1979 o prawie 13 mld zł. Żywimy przekonanie, iż przedsięwzięcia te będą sprzyjać rozwijaniu hodowli i niezbędnym w gospodarce indywidualnej i uspołecznionej inwestycjom.

Konieczne lepsze wykorzystanie poważnych rezerw rolnictwa

Zasadniczą sprawą w rolnictwie jest zwiększenie produkcji zbóż i pasz. Rozwoju produkcji zwierzęcej nie możemy bowiem uzależniać w stopniu takim jak dotychczas od importu. Rolnictwo musi nasilić działania produkcyjne i lepiej wykorzystywać swoje poważne jeszcze rezerwy. Aby to ułatwić, zwiększone będą między innymi dostawy nawozów mineralnych; ostatnio na skutek trudności w przemyśle powstały w tej dziedzinie pewne zakłócenia. Są one intensywnie odrabiane. W pierwszym półroczu bieżącego roku dostawy nawozów mineralnych wzrosły w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku o 6,6 proc., w tym nawozów azotowych o 13 proc.

Problemem szczególnej wagi jest nadal zagospodarowanie ziemi rolniczej. Znaczne obszary gruntów nadal nie są jeszcze należycie wykorzystywane. Rząd przygotowuje kolejne przedsięwzięcia, które powinny sprzyjać polepszeniu gospodarki ziemią, skupianiu jej w rękach dobrych rolników indywidualnych, rozwijaniu gospodarstw uspołecznionych, a także zwiększaniu zainteresowania tych gospodarstw przejmowaniem i zagospodarowywaniem ziemi.

Usilnie dążymy do zwiększenia liczby indywidualnych gospodarstw specjalistycznych, szczególnie tych, które zajmują się hodowlą. Obecnie — jak wykazały badania — chowu trzody chlewnej nie prowadzi bowiem zupełnie ok. 35 proc., a chowu krów — około 28 proc. rolników indywidualnych. Jedna piąta rolników nie hoduje ani trzody chlewnej, ani bydła.

Są to głównie gospodarstwa drobne, prowadzone przez ludzi, którzy pracują jednocześnie poza rolnictwem. Musimy starać się o to, aby przy pomocy różnych form kooperacji i współdziałania produkcyjnego, a również i społeczno-politycznego oddziaływania istniejące w tych gospodarstwach budynki i pomieszczenia inwentarskie były właściwie wykorzystywane. Konieczne jest także rozwijanie i upowszechnianie skutecznych metod konserwacji pasz, zapobiegających stratom, a także eliminowanie stosowanego jeszcze w wielu gospodarstwach, przestarzałego i mało efektywnego skarmiania pasz treściwych.

Wysiłki rolnictwa wspomaga i będzie wspomagać coraz wydatniej cała gospodarka. W tym celu konsekwentnie wcielamy w życie programy ustalone zgodnie z uchwałami XI Plenum KC PZPR.

W sytuacji niełatwej, kiedy w rolnictwie skumulowały się skutki niepomyślnych warunków klimatycznych, a i rok obecny również nie jest łatwy, liczymy szczególnie na aktywność rolników i pracowników rolnictwa, na ich inicjatywę i poczucie odpowiedzialności. Nigdy dotąd nie zawiedliśmy się na ludziach rolniczego trudu, znanych z gospodarności i patriotycznego stosunku do potrzeb ludowej ojczyzny. Jesteśmy przekonani, że wzmożony wysiłek produkcyjny rolnictwa przyniesie dobre owoce w postaci zaspokojenia potrzeb społeczeństwa i gospodarki.

Obecnie chodzi o to, aby w rozpoczynających się niebywale spiętrzonych żniwach i w całej spiętrzonej kampanii zbiorów i siewów jesiennych znalazła pełne odzwierciedlenie obywatelska postawa rolników, pracowników obsługi rolnictwa i wszystkich, którzy dla niego pracują i tych, którzy mogą mu pomóc.

Trudności w wymianie handlowej z krajami kapitalistycznymi

Obywatele posłowie!

W 1977 roku narastały trudności w naszej wymianie handlowej z rozwiniętymi krajami kapitalistycznymi.

Na Zachodzie toruje sobie bowiem drogę koncepcja będąca zaprzeczeniem dążeń do liberalizacji światowej wymiany towarowej. Szeroko stosowane są ograniczenia o charakterze protekcjonizmu państwowego, które — jak ocenia się — obejmują obecnie ok. 40 proc. obrotów handlu światowego.

Polska, aczkolwiek korzysta w stosunkach handlowych z większością krajów Zachodu z klauzuli największego uprzywilejowania, odczuwa dotkliwie konsekwencje wspomnianych ograniczeń. Oceniamy, że w ubiegłym roku obciążenia celne naszego eksportu do krajów kapitalistycznych wyniosły ponad 210 mln dolarów. Ponadto wprowadzane są niejednokrotnie bariery pozataryfowe, które dodatkowo i najbardziej niespodziewanie ograniczają dostęp polskim towarom na rynki zachodnie.

Pogorszyła się też relacja cen w naszym eksporcie i imporcie. Wywołane tym ubytki szacuje się w latach 1976—1978 na około 330 mln dolarów.

Pomimo znacznie pogorszonych warunków, kraj nasz zapewnia rzetelną spłatę przypadających na obecne lata rat kredytów, które zostały zaciągnięte na rozbudowę i modernizację gospodarki, a także na zakup zbóż, pasz i mięsa. Jesteśmy jednak zmuszeni racjonalizować import z rozwiniętych krajów zachodnich. Nie mamy bowiem możliwości coraz szerszego powiększania importu dóbr inwestycyjnych i innych wyrobów przemysłowych z krajów Zachodu w sytuacji, kiedy naszym towarom ogranicza się dostęp na te rynki.

Nigdy nie ukrywaliśmy przed krajami zachodnimi, że importujemy ich technikę również po to, aby zwiększyć swoje zdolności eksportowe i spłacać zaciągnięte kredyty produkcją ze zbudowanych obiektów.

Główne nasze zadanie w stosunkach handlowych z zagranicą polega obecnie na wzroście eksportu. Pomimo napotykanych trudności i nieosiągnięcia planowanego poziomu, dynamika naszego wywozu do krajów kapitalistycznych była w 1977 roku wysoka i wynosiła ponad 9 proc. Dzięki temu, a także w następstwie wytrwałego racjonalizowania importu, ujemne saldo naszych obrotów towarowych z tymi krajami obniżyło się w ub. roku — w porównaniu z rokiem 1976 — znacznie, bo o jedną trzecią. Proces umacniania zewnętrznej równowagi gospodarczej kraju przybrał więc na sile.

Korzystne obroty handlowe z krajami socjalistycznymi

Zasadnicze znaczenie mają dla nas obroty ze Związkiem Radzieckim i innymi krajami socjalistycznymi stanowiące obecnie ponad połowę obrotów polskiego handlu zagranicznego. Wzrastały one w 1977 roku w wysokim tempie, a ich struktura uległa korzystnym przemianom.

Niedawna, XXXII Sesja Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej była kolejnym ważnym krokiem na drodze pogłębiania powiązań integracyjnych.

Szczególne znaczenie mają wspólne poczynania, które zmierzają do lepszego zaspokojenia potrzeb krajów RWPG w dziedzinie paliw, surowców i materiałów do produkcji. Dla przykładu: kończąca się w tym roku budowa gazociągu „Sojuz" ułatwi transport gazu ziemnego do większości europejskich krajów RWPG, w tym i do Polski w ilości 2,8 mld m sześc rocznie. Do tego wielkiego wspólnego przedsięwzięcia inwestycyjnego wnieśliśmy liczący się wkład.

W roku bieżącym zakończona zostanie także budowa linii przesyłowej najwyższego napięcia, łączącej ZSRR z połączonym systemem energetycznym pozostałych krajów członkowskich RWPG. Dzięki zespolonemu wysiłkowi zwiększa się w ZSRR produkcja surowców dla hutnictwa żelaza, dla potrzeb krajów RWPG.

Oto niektóre tylko rezultaty wspólnej działalności krajów socjalistycznych. Trwają prace nad perspektywicznym, sięgającym lat dziewięćdziesiątych programem współpracy w dziedzinie energetyki, paliw i surowców, rolnictwa, przemysłu spożywczego oraz przemysłu maszynowego i przemysłu wyrobów rynkowych. Objęte tym programem przedsięwzięcia służyć będą coraz pełniejszemu zaspokajaniu potrzeb gospodarki i ludności krajów członkowskich.

Wysoka Izbo!

Uwarunkowania, o których mówiłem, miały istotny wpływ na zaopatrzenie gospodarki w surowce, materiały, półprodukty, części i podzespoły. W 1977 roku poważna część przedsiębiorstw odczuwała braki w zaopatrzeniu. Szczególnie dotkliwy był deficyt produktów chemicznych. Nie mogliśmy sobie jednak pozwolić na wyrównanie wszystkich powstałych w zaopatrzeniu niedoborów importem z krajów kapitalistycznych.

Dążymy do optymalnego wykorzystania krajowej bazy paliwowo-energetycznej i surowcowej. Prowadzimy w tym celu wielkie przedsięwzięcia inwestycyjne. Wkładany w nie wysiłek jest nieodzowny dla zaspokojenia potrzeb, jak również dla umocnienia fundamentów długofalowego rozwoju kraju.

Budowa Huty Katowice, Rybnickiego Zagłębia Węgla Koksującego Lubelskiego Zagłębia Węglowego, Zagłębia Węgla Brunatnego i Energetyki w Bełchatowie, rozbudowa nowych obiektów Zagłębia Miedziowego, budowa nowych zakładów energetycznych, chemicznych i innych obiektów — to bardzo niełatwy, ale konieczny obowiązek naszego pokolenia wobec teraźniejszości i wobec przyszłości.

Racjonalne gospodarowanie paliwami, energią i surowcami

Staramy się coraz racjonalniej gospodarować posiadanymi paliwami, energią i surowcami. Wzmacniamy w tej mierze odpowiedzialność resortów i zjednoczeń. Widzimy też na tym odcinku jeszcze bardzo poważne braki. W obniżaniu materiałochłonności rozwoju gospodarki, w oszczędzaniu paliw i energii, surowców i materiałów, we wdrażaniu materiałooszczędnych konstrukcji i technologii należy widzieć najwyższej rangi problem i ważne zadanie dla konferencji samorządu robotniczego, dla wszystkich ogniw gospodarki, nauki i techniki.

Wysoki Sejmie!

Kształtujemy proces inwestycyjny w gospodarce w rozmiarach odpowiadających możliwościom kraju. Udział inwestycji w dochodzie narodowym wydatnie zmalał.

Wysiłek i środki koncentrowaliśmy na inwestycjach kończonych, które mogą szybko podjąć produkcję. Rozwijaliśmy też proces modernizacji i odnawiania trwałego majątku narodowego i tworzyliśmy po temu korzystne warunki. Wzrósł udział inwestycji modernizacyjnych w ogólnych nakładach na przemysł.

Poważne środki skupiliśmy w dziedzinach decydujących o realizacji programu społecznego i fundamentach ekonomiki kraju, przede wszystkim na budownictwie mieszkaniowym, gospodarce żywnościowej, produkcji dla potrzeb rynku oraz przedsięwzięciach surowcowo-energetycznych i transportowych.

Zabiegamy również o to, aby i pozostałe obiekty były realizowane zgodnie z planem. Równie ważne dla społeczeństwa są bowiem inwestycje w służbie zdrowia, w oświacie, handlu i usługach. Sprawy terminowości i jakości wykonania tych inwestycji otoczymy szczególną troską władz terenowych, a także będziemy ze wszech miar wspierać ich realizację.

Podjęliśmy wiele przedsięwzięć, które mają na celu poprawę efektywności i dyscypliny inwestowania, terminowe przekazywanie inwestycji do użytku, dochodzenie do planowanych zdolności produkcyjnych, a także przeciwdziałanie przekraczaniu kosztów budowy.

Szczególną uwagę poświęcamy sprawnej realizacji inwestycji w energetyce — ostatnio nastąpiła tam poprawa; a także w transporcie, zwłaszcza kolejowym.

Oceniając szybkie tempo inwestowania w latach 1971—1976 — częściowo w oparciu o kredyty — i związane z tym wysokie zaangażowanie inwestycyjne, warto sobie uświadomić, że była to, można powiedzieć, niepowtarzalna szansa, którą wykorzystaliśmy dla rozwoju kraju.

Gdybyśmy tej szansy w latach 1971—1976 nie wykorzystali, kraj nasz znajdowałby się dziś na innym poziomie rozwoju i znacznie trudniej byłoby nam przeciwstawiać się obecnie złożonym uwarunkowaniom i realizować nasze cele społeczne.

Oceniając zakres rzeczowy realizacji inwestycji w 1977 roku należy brać pod uwagę, że część zadań inwestycyjnych świadomie realizowaliśmy wolniej po to, aby móc przyspieszyć i rozszerzyć rozmiary inwestycji na podstawowych kierunkach.

Jest zatem rzeczą zrozumiałą, że powiększając nakłady na te działy gospodarki, które uznaliśmy za szczególnie doniosłe — nie zwiększając udziału inwestycji w dochodzie narodowym — nie mogliśmy równocześnie w uprzednio ustalonych terminach zrealizować zadań w innych dziedzinach, i to tym bardziej, że niektóre z nich bez żadnej szkody mogą po prostu trochę poczekać.

Musiało więc to wpłynąć w określony sposób na wielkość i stopień rzeczowej realizacji planu w 1977 r., o czym mówili niektórzy obywatele posłowie.

Wysoki Sejmie!

Systematycznie wzrasta udział produkcji kierowanej na rynek wewnętrzny i na eksport przy jednoczesnym ograniczeniu produkcji dla celów inwestycyjnych. Jest to korzystna strukturalna tendencja.

Kluczowe znaczenie mają wszelkie działania służące poprawie efektywności gospodarowania. Robimy w tym kierunku wiele, nie robimy wszystkiego. Postęp uzyskany w 1977 roku nie był zadowalający. W przemyśle osiągnięto bowiem zaledwie 1-procentową obniżkę kosztów w stosunku do półtoraprocentowej, założonej w planie. W budownictwie zamiast planowanej obniżki o 0,7 proc. nastąpił wzrost kosztów o 0,4 proc.

Obniżanie kosztów produkcji niezmiennie pozostaje w centrum uwagi wszystkich zainteresowanych ogniw gospodarczych i administracji.

Konieczne jest też skuteczne przeciwdziałanie naruszaniu relacji pomiędzy wzrostem płac a wzrostem produkcji i wydajności pracy. Kluczową sprawą jest przyspieszenie poprawy jakości produkcji, gdyż postęp jest tu ciągle jeszcze niewystarczający.

Wielką wagę przywiązujemy do postępu naukowo-technicznego. Stworzyliśmy ludziom nauki i techniki sprzyjające warunki rozwoju i wykonywanej pracy. Intensywnie kształcimy kadry i rozbudowujemy potencjał szkół wyższych i instytutów naukowo-badawczych. Modernizacja przemysłu rozszerza znacznie zapotrzebowanie i chłonność na innowacje, tworzy coraz lepsze warunki dla wykorzystania rosnącego potencjału intelektualnego i materialnego, jakim dysponują nasza nauka i technika. Z uchwał XII Plenum KC wynika dla rządu wiele zobowiązań. Program ich realizacji zostanie przedstawiony Wysokiej Izbie jesienią.

Obywatele posłowie!

W 1977 roku budżet państwa został zrealizowany pomyślnie. Plan dochodów budżetowych wykonano z nadwyżką, o czym zdecydowały wzrastające wpłaty gospodarki uspołecznionej. Stanowiły one ponad 95 proc ogólnych dochodów budżetu. Pomyślnie zrealizowano również wpływy z tytułu podatków i opłat od gospodarki nieuspołecznionej i od ludności.

Jeśli chodzi o wydatki, to środki budżetowe przeznaczyliśmy między innymi i głównie na dopłaty do gospodarki żywnościowej w wysokości ponad 250 mld zł, w tym na dopłaty do cen detalicznych żywności — 116 mld zł, na obronę i bezpieczeństwo, a także na gospodarkę komunalno-mieszkaniową, wzrost świadczeń społecznych, sferę usług socjalnych i na rozwój kultury. Zapewniając te priorytety stosowaliśmy jednocześnie zasadę wzmożonej oszczędności w wydatkowaniu środków budżetowych na utrzymanie administracji.

Wysoki Sejmie!

Omawiając wyniki minionego roku muszę jednocześnie podkreślić fakty które nie mogły pozostać bez wpływu na start do zadań tegorocznych. Otóż w rok 1978 weszliśmy ze znacznymi obciążeniami w bilansie płatniczym i ze zmniejszonym stanem zapasów niektórych surowców i materiałów, szczególnie np. w przemyśle lekkim. Na konsekwencje tych zjawisk nałożyły się kłopoty, jakie w I kwartale wystąpiły w energetyce i transporcie.

W całym I półroczu utrzymywał się wysoki ponadplanowy wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną i cieplną. Głównym tego powodem było długotrwałe, trwające do połowy maja, utrzymywanie się niskich temperatur i w związku z tym znaczne przedłużanie okresu grzewczego. Był to nieznany dotychczas najdłuższy okres grzewczy w ciągu ostatnich lat. Sytuacja ta sprawiła, że dodatkowe ponadplanowe zużycie węgla na produkcję energii elektrycznej i cieplnej wyniosło prawie półtora miliona ton. Wobec spadku zapasów węgla stawia to ostro sprawę oszczędzania węgla i energii w całej gospodarce w ciągu całego roku — w lecie, jesienią i zimą.

Biorąc pod uwagę te okoliczności, wyniki realizacji zadań w I półroczu bieżącego roku są pozytywne. W stosunku do pierwszego półrocza 1976 r. wartość produkcji przemysłowej wzrosła o 6,2 proc. Skup żywca zwiększył się o 10 proc. Globalne przychody pieniężne ludności — o 9 proc. Sprzedaż detaliczna towarów — prawie o 8 proc. Wzrósł eksport, obniżył się import.

Niepokoi nas niewykonanie półrocznych zadań na pewnych ważnych odcinkach. Dotyczy to m.in. produkcji niektórych ważnych surowców i materiałów oraz towarów rynkowych. Na krajowej naradzie przedstawicieli samorządu robotniczego zadania dotyczące odrobienia opóźnień, zwłaszcza w produkcji towarów rynkowych i eksportowych zostały postawione w centrum uwagi kadry gospodarczej i organizacji partyjnych, samorządów i załóg.

Możemy stwierdzić z pełnym uznaniem, że odbywające się, powszechnie KSR odpowiadają na apel tow. Edwarda Gierka właściwie ukierunkowanymi, owocnymi działaniami. Została wytworzona korzystna atmosfera społeczno-polityczna, pobudzono aktywność społeczną, podjęte zostały środki w dziedzinie zaopatrzenia. Czynniki te tworzą w kompleksie warunki do wykonania zadań planu za cały 1978 rok.

Obywatele posłowie!

Zgodnie z linią programową VII Zjazdu naszej partii uznaną za wspólną przez sojusznicze Zjednoczone Stronnictwo Ludowe, Stronnictwo Demokratyczne i miliony bezpartyjnych, konsekwentnie kroczymy, pomimo piętrzących się trudności, drogą zgodną z istotą polityki społeczno-gospodarczej lat 70-tych, drogą jedynie słuszną, choć znacznie bardziej skomplikowaną.

Kształtując tempo wzrostu produkcji przemysłowej, skalę inwestowania w sposób dostosowany do realnych możliwości gospodarki, przegrupowujemy dalej siły i środki w taki sposób aby zapewnić możliwie optymalną realizację głównych zadań rozwoju kraju i urzeczywistnić program społeczny.

Przegrupowanie środków na te cele objęło w latach 1977—1978 nakłady inwestycyjne sięgające kwoty 100 mld zł. Posunięcia takie do łatwych nie należą. Wymagają bowiem stałego czuwania aby globalne nakłady inwestycyjne nie przekroczyły założonego poziomu. Nie ukrywamy, że niejednokrotnie wiąże się z tym konieczność przesunięcia w czasie szeregu inwestycji w sferze nie objętej priorytetem. Jest to jednak nieuchronna i obiektywna konieczność, podyktowana aktualną sytuacją na froncie inwestycyjnym. Nie wszędzie i nie od razu wystąpiło zrozumienie tej sprawy. Były też i potknięcia, które korygowaliśmy w toku tej niełatwej pracy.

Przegrupowanie środków dotyczyło także sfery produkcji, handlu zagranicznego, zatrudnienienia i płac. Dzięki temu podstawowe cele społeczne są realizowane, a w niektórych dziedzinach nawet przyspieszane w stosunku do założeń planu 5-letniego.

Suma pieniężnych świadczeń społecznych państwa na rzecz ludności wzrosła w pierwszym półroczu w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego o blisko 20 proc. Jest to istotne przyspieszenie w stosunku do tempa wzrostu produkcji materialnej.

W bieżącym roku świadczenia społeczne osiągną poziom przewidziany na ostatni rok planu 5-letniego. Podjęliśmy nowe ważne decyzje, rozszerzające krąg osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń socjalnych państwa.

Opieka państwa nad wielodzietnymi rodzinami i weteranami pracy

Szczególną opieką otaczamy weteranów pracy i rodziny wielodzietne. Rozszerzamy opiekę nad matką i dzieckiem. W I półroczu br. wypłaty rent i emerytur wynosiły prawie 53 mld zł, to znaczy były o ponad 10 mld zł wyższe niż przed rokiem.

Przeciętna renta i emerytura wynosiła w I półroczu br. ok. 2.200 zł i wzrosła z górą o 18 proc. W rezultacie uległa znacznej poprawie relacja średniej emerytury do średniej płacy.

Dzięki dokonanej z dniem 1 maja br. kolejnej podwyżce płac minimalnych poprawiła się ich relacja do płac przeciętnych.

Podnosząc dochody pieniężne ludności, z niesłabnącą uwagą i troską traktujemy sprawę odpowiedniego zwiększania podaży towarów i usług.

Przedmiotem codziennego zainteresowania rządu są sprawy budownictwa mieszkaniowego. Weszliśmy w okres stopniowej, ale coraz wyraźniejszej poprawy warunków mieszkaniowych ludności. Potrzeby są jednak nadal ogromne.

Rząd skupia uwagę na likwidacji powstałych w tej dziedzinie opóźnień i zaległości oraz na tworzeniu podstaw do realizacji sukcesywnie rosnących zadań w latach następnych. Świadczy o tym dodatkowe przeznaczenie w 1977 roku na budownictwo mieszkaniowe i zbrojenie terenów 7 mld zł, a wraz z tym wzmocnienie potencjału przedsiębiorstw wykonawczych i dalszy rozwój potencjału budownictwa mieszkaniowego.

Podjęte działania przyniosły już pierwsze rezultaty. W pierwszym półroczu br. oddano bowiem do użytku znacznie więcej mieszkań niż w tym samym okresie roku ubiegłego, mimo iż odrabialiśmy opóźnienie z ub.r. Łącznie ich powierzchnia użytkowa wzrosła w porównaniu do analogicznego okresu 1977 r. o przeszło 20 proc. O konsekwentnej realizacji programu mieszkaniowego świadczy też kolejny, 14-procentowy wzrost nakładów na gospodarkę komunalną.

Wysoki Sejmie!

Dzięki prowadzonej od 1971 roku polityce, która łączy w jedno dynamiczny rozwój kraju z poprawą warunków życia społeczeństwa, w ojczyźnie naszej nastąpiły zasadnicze i pozytywne przeobrażenia.

Rozwinęliśmy i unowocześniliśmy potencjał ekonomiczny Polski, zwiększyliśmy zdolności produkcyjne przemysłu, transportu, budownictwa i po-

(DOKOŃCZENIE NA STR. 4)

Posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Przemówienie prezesa Rady Ministrów Piotra Jaroszewicza

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 3)

zostałych działów gospodarki. Zapewniamy naukę ogółowi dzieci i młodzieży, pracę — wszystkim dorosłym, coraz lepszą opiekę — weteranom pracy.

Realizujemy wielkie przedsięwzięcia inwestycyjne, tworząc podstawy pomyślnego rozwoju Polski dziś i w przyszłości. Konsekwentnie realizowany jest program budownictwa mieszkaniowego. Prowadzimy na coraz szerszą skalę techniczną rekonstrukcję rolnictwa.

Trwają przygotowania do reformy systemu edukacji narodowej. W obecnej fazie prace koncentrują się na upowszechnianiu wychowania przedszkolnego, rozbudowie sieci zbiorczych szkół gminnych i doskonaleniu kadr nauczycielskich.

Do ważnych osiągnięć dodać należy dalsze umocnienie siły obronnej naszego kraju, ładu, dyscypliny, porządku publicznego i dalsze umacnianie socjalistycznej praworządności. Zawdzięczamy to naszym ludowym siłom zbrojnym, których chlubny jubileusz 35-lecia powołania i działalności obchodzić będziemy w roku bieżącym. Zawdzięczamy to oddanym sprawie ludowej ojczyzny organom Milicji Obywatelskiej, służby bezpieczeństwa i wymiaru sprawiedliwości.

Wzrost roli i znaczenia Polski na arenie międzynarodowej

Również dzięki naszej polityce zagranicznej wzrosła rola i znaczenie Polski na arenie międzynarodowej.

Ugruntowaliśmy pozycję naszego kraju, jako wytrwałego rzecznika pokoju i walki o jego utrwalenie, jako aktywnego realizatora postanowień helsińskiej konferencji.

W ciągu ostatnich 7 lat nasz dochód narodowy wytworzony zwiększył się o około 80 proc. Sprzedaż produkcji i usług przemysłu uspołecznionego wzrosła ponad dwukrotnie. Produkcja rolna — mimo skutków czterech kolejnych niepomyślnych dla niej lat — zwiększyła się o ok. 18 proc.

Majątek trwały w gospodarce narodowej jest obecnie — w stosunku do 1970 roku — większy o 53 proc., w tym wartość produkcyjnych środków trwałych — o 77 proc.

Fundusz spożycia w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrósł w tym samym okresie o 65 proc., a płaca realna zwiększyła się o 50 proc. Wydatki bieżące budżetu państwa na urządzenia socjalno-kulturalne wzrosły ponad dwukrotnie.

Pogłębiliśmy i umocniliśmy nasze stosunki gospodarcze z zagranicą. Znacznie szerzej włączyliśmy się do międzynarodowej wymiany gospodarczej. Dokonaliśmy poważnego kroku naprzód w rozwijaniu socjalistycznego podziału pracy i integracji gospodarczej. Wzrósł autorytet i pozycja Polski na arenie międzynarodowej.

Nasz potencjał gospodarczy jest dziś znacznie większy niż na początku bieżącej dekady. Reprezentuje on nową, wyższą jakość. Dzięki temu możemy przezwyciężać trudności, jakie napotykamy na drodze naszego rozwoju.

Przyznane w roku bieżącym nagrody państwowe w dziedzinie nauki, techniki i kultury licznemu gronu twórców dzieł szczególnie wartościowych dla naszego kraju są również dowodem wielostronnej, bardzo różnorodnej i bogatej w treści poznawcze i artystyczne — twórczości we wszystkich dziedzinach naszego życia społecznego gospodarczego, którą szczególną opieką otacza nasza partia i władze państwowe.

W bilansach dokonywanych z okazji 34 rocznicy narodzin Polski Ludowej — świadomi swoich możliwości i obowiązków, z optymizmem patrzymy w przyszłość, widzimy pełną realność osiągnięcia celów, jakie partia postawiła przed naszym narodem.

Za główny obowiązek uważamy podnoszenie jakości pracy na wszystkich szczeblach zarządzania, rozwijanie inicjatywy społeczno-produkcyjnej, oszczędne gospodarowanie środkami produkcji, wnoszenie przez każdą Polkę i każdego Polaka rosnącego wkładu w realizację programu VII Zjazdu partii, w budowę siły socjalistycznej Polski i pomyślności jej obywateli.

Podstawowe znaczenie dla osiągnięcia tych celów będzie miało — co podkreśliło na krajowej naradzie przedstawiciele samorządu robotniczego — pełne wykonanie planu bieżącego roku.

„Obecnie — powiedział na tej naradzie towarzysz Edward Gierek — sprawą najważniejszą, decydującą, staje się realizacja zadań, jakie wspólnie wytyczyliśmy. Na tym musimy skupić całą uwagę, skoncentrować wszystkie siły i środki".

Jest to obecnie podstawowe zadanie rządu, wszystkich jego ogniw i całej administracji, główny przedmiot naszej bieżącej działalności.

Przebieg debaty poselskiej

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 2)

utrzymanie pełnej równowagi między przyrostem drzewostanu a wyrąbami utrudnia niezadowalające uzbrojenie techniczne leśnictwa.

W przemyśle drzewnym notuje się wyraźny postęp, wyrażający się we wzroście dostaw mebli i wyrobów papierniczych, jednakże zapotrzebowanie rynku na niektóre asortymenty nie jest jeszcze w pełni zaspokajane. Niezbędna jest poprawa zaopatrzenia przemysłu meblarskiego w okucia i inne wyroby, a także polepszenie jakości surowców i materiałów dostarczanych zakładom. Jest to warunek konieczny do osiągnięcia wyższej jakości wyrobów, sprostania zwiększonym wymaganiom.

Stanisław Rostworowski (bezp. ChSS)

Pos. Stanisław Rostworowski (bezp. ChSS) oświadczył, iż w 1977 r. kraj nasz osiągnął dalszy istotny postęp w rozwoju społeczno-gospodarczym. Na tle znaczenia dokonywanego manewru ekonomicznego poseł omówił m. in. zagadnienia dotyczące rozwoju produkcji oraz produkcji wyrobów na potrzeby rynku i na eksport. Poruszył też niektóre sprawy związane z systemem ekonomiczno-finansowym i metodami zarządzania.

Przedmiotem troski władz państwowych jest — podkreślił poseł — ochrona praw rodziny i zaspokajanie jej potrzeb. Kolejne decyzje w tej dziedzinie — zyskują wysoką aprobatę społeczeństwa — wpływają na stałą poprawę sytuacji materialnej rodzin. Nawiązując do stosunków między Państwem i Kościołem mówca stwierdził m. in., że ich rozwój przyczynia się do umacniania jedności narodowej.

S. Rostworowski oświadczył, że posłowie z koła „ChSS" głosować będą za udzieleniem absolutorium rządowi za rok ubiegły.

Henryk Stawski (SD)

Nawiązując do zagadnień systemu finansowo-budżetowego pos. Henryk Stawski (SD) stwierdził iż w ub.r. dzięki rozważnej polityce finansowej wykorzystano wiele trudności i kłopotów, a uzyskane rezultaty były lepsze od przewidywanych w planie. W wyniku dobrej gospodarki finansowej dzięki zgromadzonym dochodom budżetu państwa, można było m. in. przyspieszyć realizację programu świadczeń społecznych, a także — przez system dopłat do gospodarki żywnościowej — pomyślnie realizować program wyżywienia narodu. Również na budownictwo mieszkaniowe — jednorodzinne przeznaczono w ub. roku dodatkowy miliard złotych w postaci kredytów.

Omawiając postulaty poselskie zgłaszane na posiedzeniu międzykomisyjnego zespołu ds budżetu państwa mówca podkreślił te z nich, które dotyczą zwiększenia nakładów na przeprowadzenie reformy systemu nauczania, ochronę zdrowia ludności, a także rozwój łączności.

Józef Barecki (PZPR)

Pos. Józef Barecki (PZPR) podkreślił społeczną orientację narodowego planu, o której świadczy m. in. szybki, przekraczający planowe założenia rozwój świadczeń społecznych, wydatków socjalnych, priorytet rynku i budownictwa mieszkaniowego.

Mówiąc o rosnącym zapotrzebowaniu społeczeństwa na dobra kultury, wydawnictwa, prasę mówca postulował, aby racjonalniej gospodarować papierem, którego brak na cele wydawnicze jest wyraźnie odczuwalny.

Stosunki międzyludzkie, ich waga dla wyników codziennej pracy i tworzenie lepszych warunków życia — to kolejny problem poruszony przez posła. Wskazując na niedociągnięcia w codziennej obsłudze obywateli cechujące prace niektórych jeszcze instytucji mówca stwierdził, iż ogromne środki przeznaczane na inwestycje i świadczenia dla ludzi trzeba jak najlepiej wykorzystać.

Absolutorium dla rządu

Następnie głos zabrał prezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz, który omówił podstawowe wyniki realizacji ubiegłorocznego planu społeczno-gospodarczego i na tym tle przedstawił zadania 1978 roku. **(Tekst przemówienia zamieszczamy na str. 3 i 4).**

Sejm zatwierdził sprawozdania rządu z wykonania narodowego planu społeczno-gospodarczego i budżetu państwa za ub. r.

Na wniosek Komisji Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów Sejm podjął uchwałę o udzieleniu rządowi absolutorium za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1977 r.

Uchwalenie ustaw

Następnie pos. Zdzisław Grudzień (PZPR) przedstawił — z upoważnienia sejmowych komisji: Obrony Narodowej, Nauki i Postępu Technicznego oraz Spraw Wewnętrznych i Wymiaru Sprawiedliwości — sprawozdanie o rządowych projektach ustaw:

— o ustanowieniu tytułu honorowego „Lotnik kosmonauta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej" oraz

— o ustanowieniu tytułu honorowego „Zasłużony pilot wojskowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej". **(Wystąpienie Z. Grudnia zamieszczamy na str. 2).**

Sejm uchwalił obie ustawy.

W kolejnym punkcie porządku dziennego Sejm powołał Zygmunta Najdowskiego na stanowisko ministra Kultury i Sztuki. Wniosek w tej sprawie przedstawił Izbie premier — Piotr Jaroszewicz.

Następnie Sejm dokonał zmian w składzie komisji sejmowych.

Izba podjęła uchwałę w sprawie zamknięcia wiosennej sesji Sejmu z dniem 21 lipca 1978 r. (PAP)

Zebrania klubów poselskich

(P) 20 bm. — przed posiedzeniem Sejmu — odbyło się pod przewodnictwem członka Biura Politycznego, sekretarza KC PZPR Edwarda Babiucha zebranie Klubu Poselskiego PZPR. Informacje o realizacji zadań Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego w I półroczu br. przedstawił zastępca członka Biura Politycznego KC PZPR — wicepremier Tadeusz Wrzaszczyk. Omówiono również sprawy związane z posiedzeniami Sejmu 20 i 21 bm.

Na zebraniu Klubu Poselskiego ZSL, w którym wziął udział prezes NK ZSL Stanisław Gucwa, zapoznano się z aktualną problematyką gospodarczą, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień rolnictwa, a także ze sprawami dotyczącymi najbliższych obrad Sejmu.

Również na zebraniu Klubu Poselskiego SD, w którym uczestniczył przewodniczący CK SD Tadeusz Witold Młyńczak, omówiono sprawy związane z posiedzeniami Sejmu. (PAP)

Posiedzenie Polskiej Grupy Unii Międzyparlamentarnej

(P) Bezpośrednio po zakończeniu obrad Sejmu odbyło się posiedzenie plenarne Polskiej Grupy Unii Międzyparlamentarnej. Obrady prowadził przewodniczący PGUM, wicemarszałek Sejmu Andrzej Werblan (PZPR).

Głównym punktem porządku dnia było sprawozdanie z przebiegu i ocena wyników III Międzyparlamentarnej Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (Wiedeń, 3—9.V. 1978) Sprawozdanie złożył przewodniczący delegacji PGUM, wicemarszałek Sejmu Piotr Stefański (SD).

W toku posiedzenia sekretarz PGUM pos. Witold Lipski omówił plan pracy Unii Międzyparlamentarnej na 1978 r., z uwzględnieniem wiosennej sesji unii w Lizbonie oraz przygotowań do 65 konferencji w Bonn. Rozpatrzono także sprawy bieżące. (PAP)

Uwarunkowania i konieczność

(P) Jak gospodarowaliśmy w 1977 roku? Kilka liczb i danych — dla ilustracji. Dochód narodowy wzrósł o 5,1 proc. (planowana wielkość 5,7 proc.). Przyrost wartości sprzedaży produkcji i usług przemysłu wyniósł 8,6 proc. Nastąpił znaczny wzrost pieniężnych świadczeń społecznych, niejednokrotnie przekraczających założenia 5-latki a także zwiększenie globalnych dochodów ludności o blisko 12 proc. (ale zwiększenie płac realnych — w wyniku wzrostu kosztów utrzymania — szacuje się tylko na 2,3 proc.). Mimo trudniejszych warunków ekonomicznych podjęte zostały nowe ważne decyzje w sprawach socjalnych. Poprawie uległ bilans handlowy z krajami kapitalistycznymi. Dlatego też poseł Alojzy Melich mógł powiedzieć, że „potrafiliśmy przeciwstawić się trudnościom" i że „konsekwentnie realizujemy cele strategiczne". A tymi celami są: stały wzrost siły gospodarczej naszego państwa i stała poprawa jakości naszego życia przez wzrost dochodów ludności.

Ale — o czym z trybuny sejmowej przypomniał poseł Zdzisław Kurowski — „mimo poważnych wysiłków partii i rządu nie udało się w pełni wyeliminować występujących trudności odczuwanych na rynku i to zarówno w odniesieniu do artykułów żywnościowych, jak i przemysłowych". Tempo wzrostu produkcji rynkowej, szybsze niż w latach poprzednich, nie nadążało za popytem!

Poza tym nie udało się uzyskać oczekiwanych efektów, związanych ze zmniejszeniem stopy inwestycyjnej. Przewlekały się budowy wielu ważnych obiektów produkcyjnych ponad ustalone cykle, notowano opóźnienia w oddawaniu inwestycji do użytku, m.in. w energetyce, w budownictwie mieszkaniowym, służbie zdrowia, oświacie, handlu. Ogromne nakłady i wysiłki, które ponieśliśmy i ponosimy na rzecz tworzenia nowoczesnego potencjału gospodarczego, na rzecz postępu społecznego, ciągle jeszcze nie przynoszą takich rezultatów, jakie przynieść powinny.

Diagnoza, sformułowana na sali sejmowej: fakt, że osiągnięte rezultaty nie wszędzie pokrywają się z oczekiwaniami i zobowiązaniami, tylko częściowo można tłumaczyć niekorzystną dla nas koniunkturą na rynkach zagranicznych, czy też niekorzystną sytuacją w produkcji rolniczej. W znacznej części jest to wynik niedostatecznej sprawności w mechanizmach społeczno-ekonomicznych, niskiej jakości pracy.

Jakie wnioski wynikają z tej oceny? Niezbędne jest stałe doskonalenie mechanizmów funkcjonowania naszej gospodarki, planowania, bilansowania. Niezbędna jest poprawa społecznej efektywności gospodarowania. Taka jest konieczność. Zrozumienie tej konieczności przez wszystkich Polaków i przełożenie jej na praktykę codziennej pracy ma decydujące znaczenie dla realizacji celów społecznych, któreśmy sobie nakreślili.

RYSZARDA KAZIMIERSKA

Życiorys Zygmunta Najdowskiego

. ... Najdowski urodził się w 1932 r. w Cerekwicy, woj. bydgoskie, w rodzinie inteligenckiej. Ukończył studia wyższe, uzyskując dyplom magistra filologii polskiej na UMK w Toruniu.

Po ukończeniu studiów w 1957 r. rozpoczął pracę w Zarządzie Wojewódzkim ZMP w Bydgoszczy. W ciągu wielu lat działalności w organizacjach młodzieżowych oraz w aparacie partyjnym pełnił różne odpowiedzialne funkcje. Od 1960 r. pracował jako st. instruktor w KC PZPR, a od 1964 r. był wiceprzewodniczącym Zarządu Głównego ZMS. Od 1973 r. pełnił funkcję sekretarza KW PZPR w Zielonej Górze, a od 1975 r. — I sekretarza KW PZPR w Toruniu. W czerwcu 1978 r. powołany został na stanowisko podsekretarza stanu i I zastępcy ministra kultury i sztuki.

Odznaczony m.in. Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Jest członkiem Komitetu Centralnego PZPR. (PAP)

Kraj przed Świętem Odrodzenia

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1)

13. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego
14. Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa
15. Szczecińska Stocznia Remontowa
16. Warszawskie Przedsiębiorstwo Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych „Mostostal"
17. Zakłady Budowy Maszyn i Aparatury im. St. Szadkowskiego w Krakowie
18. Zakłady Mechaniczne „Zamech" im. gen. K. Świerczewskiego w Elblągu.
19. Zakłady Mechaniczne „Łabędy" — zakład wiodący w kombinacie urządzeń mechanicznych „Bumar-Łabędy" w Gliwicach
20. Zakłady Mechaniczne „PZL-Wola" im. Marcelego Nowotki w Warszawie
21. Zakłady Metalowe „Predom-Dezamet" im. Tadeusza Dąbala w Nowej Dębie
22. Zakłady Metalurgiczne „Pomet" w Poznaniu
23. Zakłady Wytwórcze Aparatury Precyzyjnej „Mera-Pafal" w Świdnicy

KRZYŻEM KOMANDORSKIM Z GWIAZDĄ ORDERU ODRODZENIA POLSKI

24. Drukarnia Narodowa w Krakowie
25. Miasto Kalisz
26. Rozgłośnia Polskiego Radia w Krakowie
27. Wydawnictwo „Książka i Wiedza"

ORDEREM SZTANDARU PRACY II KLASY

28. Centrum Naukowo-Produkcyjne Samolotów Lekkich „PZL-Warszawa" w Warszawie
29. Częstochowskie Zakłady Przemysłu Bawełnianego im. Z. Modzelewskiego „Ceba"
30. Fabryka Maszyn Rolniczych im. Rewolucji 1905 r. w Kombinacie Maszyn Rolniczych „Agromet" w Lublinie
31. Fabryka Urządzeń Transportowych w Suchedniowie
32. Gmina Platerówka w woj. jeleniogórskim
33. Inowrocławskie Kopalnie Soli im. Bolesława Kurpińskiego
34. Kombinat Państwowego Gospodarstwa Ogrodniczego w Tychach
35. Kombinat Państwowych Gospodarstw Rolnych w Goli w woj. leszczyńskim
36. Lubuska Fabryka Zgrzeblarek Bawełnianych „Polmatex-Falubaz" w Zielonej Górze
37. Ostrołęckie Zakłady Celulozowo-Papiernicze
38. Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Katowicach
39. Państwowe Gospodarstwo Rolne w Osięcinach w woj. włocławskim
40. Państwowe Przedsiębiorstwo Gospodarki Rolnej w Garbnie w woj. olsztyńskim.
41. Państwowy Ośrodek Hodowli Zarodowej w Głogówku w woj. opolskim
42. Przedsiębiorstwo Produkcji i Montażu Urządzeń Elektrycznych Budownictwa „Elektromontaż 2" w Katowicach
43. Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna im. L. Waryńskiego w Olszewce w woj. bydgoskim.
44. Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Postęp" w Jasionce w woj. rzeszowskim
45. Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Plebance w woj. włocławskim
46. Rolnicza Spółdzielnia Wytwórcza „Srebrna Dąbrówka" w Dąbrówce Wielkiej w woj. miejskim łódzkim.
47. Rzeszowskie Przedsiębiorstwo Budowlane
48. Sadowniczy Zakład Doświadczalny w Brzeźnej w woj. nowosądeckim
49. Toruńskie Zakłady Przemysłu Nieorganicznego „Polchem"
50. Urząd Morski w Gdyni
51. Zakład nr 1 „Poręba" — zakład wiodący w Fabryce Obrabiarek Ciężkich „Ponar-Zawiercie" w Zawierciu
52. Zakłady Automatyki „Mera-Polna" w Przemyślu
53. Zakłady Koksownicze „Zabrze" w Zabrzu
54. Zakłady Przemysłu Bawełnianego im Powstańców Śląskich „Frotex" w Prudniku
55. Zakłady Przemysłu Odzieżowego im. dr Próchnika w Łodzi
56. Zakłady Przemysłu Odzieżowego „Modus" w Bydgoszczy
57. Zakłady Przemysłu Wełnianego „Wolana" w Zduńskiej Woli

KRZYŻEM KOMANDORSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI

58. Biblioteka Kórnicka Polskiej Akademii Nauk
59. Gazeta „Świat Młodych"
69. Miasto Biłgoraj
61. Miasto Luboń
62. Miasto Międzychód
63. Miasto Olesno
64. Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie
65. Reprezentacyjny Zespół Artystyczny ZHP „Gawęda"
66. Wrocławski Teatr Pantomimy
67. Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. W. I. Lenina w Tarnowskich Górach
68. Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Kolbaczu w woj szczecińskim.

Przewodniczący Rady Państwa
(—) Henryk Jabłoński
Sekretarz Rady Państwa
(—) Ludomir Stasiak

Uroczyste obchody

(P) W przeddzień Święta Odrodzenia Polski w całym kraju odbywają się uroczyste obchody. Na wspólnych sesjach rad narodowych i komitetów Frontu Jedności Narodu podsumowywano dorobek społeczno-gospodarczy miast, wsi i regionów w okresie władzy ludowej.

Społeczeństwo oddało hołd pamięci bohaterów ruchu rewolucyjnego i walk narodowowyzwoleńczych. Weterani i przodownicy pracy, najbardziej zasłużeni reprezentanci różnych środowisk dekorowani byli odznaczeniami państwowymi oraz honorowani nagrodami regionalnymi i wpisami do ksiąg pamiątkowych. Tradycyjnym już zwyczajem w dniach poprzedzających rocznicę Manifestu PKWN w licznych miastach i wsiach oddawano do użytku nowe obiekty socjalno-bytowe, komunalne i kulturalne oraz produkcyjne.

Cały kraj przybrał odświętną szatę. W przeddzień 34-lecia Manifestu PKWN okazale prezentuje się stolica Polski — Warszawa. W miastach Śląska i Zagłębia na wieżach szybów kopalnianych, halach fabrycznych, na placach i ulicach powiewają białoczerwone i czerwone flagi. Niepowtarzalny urok nadają Wrocławowi dekoracje trwającego tam „Święta kwiatów", urządzanego tradycyjnie w dniach obchodów Święta 22 Lipca. W Łodzi wielkie transparenty widnieją m.in. na wysokościowcach nowego centrum.

W całej Polsce hasła głoszą dumę z osiągnięć Polski Ludowej, niezłomną jedność narodu budującego pod przewodem PZPR rozwinięte społeczeństwo socjalistyczne, wolę walki o pokój.

Na uroczystych sesjach rad narodowych i komitetów Frontu Jedności Narodu z satysfakcją bilansowano wszechstronne osiągnięcia oraz omawiano nowe ambitne zadania — w świetle urzeczywistnianych uchwał VII Zjazdu i II Krajowej Konferencji PZPR. Kolejne sesje obradowały m.in. w Białymstoku, Bydgoszczy, Kaliszu, Olsztynie, Pile, Skierniewicach, Suwałkach, Toruniu i Zamościu. Nagradzano ludzi dobrej roboty, m.in. w Częstochowie, Koninie i w Poznaniu.

W uroczystościach w Toruniu wzięli udział przebywający w tym mieście rodacy z zagranicy — uczestnicy szkoły letniej kultury i języka polskiego i kursu rodzimego folkloru. Na obchody do Zamościa przybyła partyjna delegacja z zaprzyjaźnionego Obwodu Wołyńskiego na radzieckiej Ukrainie.

Tradycje i współczesność regionów, ich osiągnięcia i perspektywy, bogactwo kultury przedstawia się na okolicznościowych wystawach jak np. powojenny rozwój Lublina, „Początki włodarzenia polskiego w Gorzowie 1945—1950" i in.

Jubileusz 34 rocznicy Manifestu PKWN stanowi okazję dla obywatelskiej refleksji nad latami zmagań o wolność ojczyzny i budowy zrębów socjalistycznego, silnego i zasobnego państwa. W wielu miejscowościach odbyły się w przeddzień Święta 22 Lipca patriotyczne manifestacje.

Uczestnicy odbywającego się w Krakowie pierwszego ogólnopolskiego zlotu turystycznego kolejarzy — ZBoWiD-owców złożyli wieńce i kwiaty pod tablicą pamiątkową na Dworcu Głównym oraz w wielu punktach miasta, w których żołnierze — kolejarze wsławili się w walkach o odrodzoną Polskę. W Hucie im. Lenina otwarto klub ZBoWiD. Wiązanki kwiatów spoczęły pod pomnikiem bojowników o wolność Śląska Opolskiego, pod pomnikiem Adama Mickiewicza, a także na Cmentarzu Żołnierzy Armii Radzieckiej poległych w walkach o wyzwolenie Opola.

Przedstawiciele społeczeństwa Pomorza i Kujaw złożyli kwiaty u stóp monumentalnego pomnika ku czci ofiar faszyzmu na bydgoskiej starówce, w „dolinie śmierci" pod Fordonem, na cmentarzach wojennych Bydgoszczy, pod obeliskami i tablicami pamiątkowymi w Inowrocławiu, Chojnicach, Świeciu n. Wisłą. Mieszkańcy Szczecina udali się pod pomnik Braterstwa Broni oraz na inne miejsca pamięci narodowej, składając hołd żołnierzom polskim i radzieckim, którzy oddali swe życie w bojach o wyzwolenie Pomorza Zachodniego. Patriotyczne manifestacje odbyły się także m. in. w Białymstoku, na Kurpiowszczyźnie, w Legnicy, Sieradzu, Skierniewicach, Sochaczewie, Żyrardowie.

Wyrazem hołdu dla rewolucyjnych i patriotycznych tradycji Bytomia jest otwierana w przeddzień święta stała ekspozycja, urządzona w budynku, który przed laty był siedzibą polskich organizacji walczących z zaborcą. Izbę tradycji ruchu młodzieżowego otwarto przy kop. „Pokój" w Rudzie Śląskiej. W Łodzi rocznica Manifestu PKWN zbiegła się z obchodami 100-lecia zakładów przędzalniczych „Polmerino".

Przodującym ludziom dedykowane są rocznicowe koncerty.

W atmosferze dumy i satysfakcji z wszechstronnego dorobku ojczyzny witają zbliżające się Święto Odrodzenia żołnierze Ludowego Wojska Polskiego. Jednostki wojskowe i garnizony przybrały odświętny wygląd. Transparenty głoszą, iż siła i wielkość socjalistycznego państwa żołnierze współtworzą rzetelną służbą i pracą dla kraju.

34 rocznica Polski Ludowej jest dla kolektywów żołnierskich okazją do bilansu czynów podjętych z okazji 35-lecia Ludowego WP, a służących wojsku i gospodarce narodowej. W jednostkach Pomorskiego, Śląskiego i Warszawskiego Okręgu Wojskowego odbywają się wspólne uroczyste zebrania instancji i organizacji partyjnych oraz młodzieżowych. Wyróżniający się żołnierze zawodowi i służby zasadniczej — przodownicy szkolenia i służby — otrzymują legitymacje członków i kandydatów PZPR oraz odznaczenia i awanse.

W jednostkach Wojsk Obrony Powietrznej kraju i Wojsk Lotniczych oraz Marynarki Wojennej i Wojsk Ochrony Pogranicza na rocznicowe uroczystości zaproszono uczestników walk z hitlerowskim najeźdźcą. Szczególnie uroczyste spotkania odbyły się w macierzystej jednostce polskiego kosmonauty Mirosława Hermaszewskiego — w 11 pułku lotnictwa myśliwskiego wojsk OPK im. Osadników Ziemi Dolnośląskiej i w jednostce konsultanta kierownika lotu, Zenona Jankowskiego.

W czwartek z szeregu miejscowości nadeszły dalsze meldunki o przekazaniu obiektów, które wzbogacają gospodarkę narodową oraz przyczyniają się do poprawy warunków życia mieszkańców.

Np. klucze do nowych mieszkań otrzymali kolejni lokatorzy osiedla 30-lecia PRL w Wodzisławiu w woj. katowickim, w którym ponadto otwarto nowe placówki dla górników kop. „Gottwald", mieszkańców Gliwic i rolników z Jawiszowic. Wprowadzono się do nowych domów w dzielnicy im. Związku Walki Młodych w Opolu, w osiedlu dla pracowników Zakładów Koksowniczych im. Powstańców Śląskich w Zdzieszowicach i w osiedlu Zacisze w Gorzowie. W Świdniku przekazano pierwszy na Lubelszczyźnie mieszkalny budynek rotacyjny dla młodych małżeństw, a w Łodzi — część pierwszego w tym mieście spółdzielczego osiedla domków jednorodzinnych.

Opole wzbogaciło się o doskonale wyposażony ośrodek socjalny „Społem", w Tleniu — na ziemi bydgoskiej przekazano wybudowany w czynie społecznym dom kultury, w Bielsku-Białej i innych miejscowościach Podbeskidzia — pawilony handlowe i usługowe, zajazdy turystyczne, obiekty sportowe, w Świnoujściu wczasowisko dla załogi skawińskiej huty aluminium. W Częstochowie sfinalizowano budowę ważnego fragmentu śródmiejskiej obwodnicy tranzytowej, usprawniającej ruch kołowy w kierunku Gliwic i Bytomia. W okolicach Piotrkowa Trybunalskiego na skrzyżowaniu dwu ważnych magistrali międzynarodowych przyjęto do eksploatacji w terminie krótszym o pół roku bezkolizyjny, dwupoziomowy wiadukt, ułatwiający komunikację na trasie szybkiego ruchu Warszawa — Katowice oraz Łódź — Piotrków. (PAP)

60-lecie Głównego Urzędu Statystycznego

Gratulacje Edwarda Gierka

(P) Minęło 60 lat od utworzenia Głównego Urzędu Statystycznego powołanego reskryptem Rady Regencyjnej z 13 lipca 1918 r. w celu zbierania, opracowywania i publikowania danych statystycznych. Data ta wyprzedza dzień narodzin II Rzeczypospolitej; GUS jest więc jedną z najstarszych instytucji w naszym kraju istniejących od początku w nie zmienionej formie i pod tą samą nazwą.

Z okazji 60-lecia Głównego Urzędu Statystycznego I sekretarz KC PZPR, Edward Gierek wystosował do pracowników statystyki państwowej list z serdecznymi gratulacjami i pozdrowieniami.

Współtwórcami systemu nowoczesnej statystyki państwowej byli postępowi naukowcy, profesorowie: Ludwik Krzywicki i Jan Rutkowski. Udział ludzi tego pokroju w pracach GUS sprawił, że już przed wojną statystyka polska osiągnęła wysoki poziom rozwoju. Główny Urząd Statystyczny wiernie odzwierciedlał zmiany zachodzące w życiu kraju i ilustrował je milionami liczb zawartych w publikacjach i opracowaniach statystycznych.

W okresie 60 lat rozwinięto i udoskonalono metody badań i analiz statystycznych. Działalność urzędu jest wysoko ceniona, zarówno w kraju jak i na arenie międzynarodowej.

Szybki i wszechstronny rozwój społeczno-gospodarczy kraju, doskonalenie metod planowania i zarządzania oraz postęp naukowo-techniczny wyznaczają obecnie Głównemu Urzędowi Statystycznemu ważne zadania w dziedzinie doskonalenia informacji statystycznych. Od tego zależy bowiem w dużym stopniu sprawne funkcjonowanie organizmu gospodarczego państwa. (PAP)

Komunikat GUS o rozwoju gospodarki narodowej w I półroczu br.

(P) Główny Urząd Statystyczny opublikował 20 bm komunikat o rozwoju gospodarki narodowej i o wykonaniu Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego w I półroczu 1978 r.

Liczby i fakty zawarte w komunikacie świadczą, że gospodarka narodowa osiągnęła w tym okresie dalszy postęp realizując zasadnicze cele rozwoju społecznego. Produkcja przemysłowa wzrosła np. o 6,2 proc., eksport zwiększył się o 9,3 proc., powierzchnia mieszkań oddanych do użytku była o 21,7 proc. wyższa niż przed rokiem.

Komunikat GUS zostanie wydrukowany w poniedziałkowej prasie. (PAP)

Każdy kłos na wagę złota

(A) Członkowie ZSMP z gminy Przyłęk w woj. radomskim zainaugurowali w czwartek, 20 bm. tegoroczną akcję pomocy wsi, której kilkanaście lat temu nadano nazwę „Każdy kłos na wagę złota". 60 młodych ludzi rozpocznie żniwa pracą w sześciu gospodarstwach rolników indywidualnych. Przygotowane do akcji są już wszystkie województwa, wszystkie instancje gminne. Adresowany przed laty apel ZMW do młodzieży zrodził się z humanitarnej potrzeby udzielenia pomocy w czasie najgorętszych prac polowych ludziom starym, chorym, samotnym. Ogromnie się przez te wszystkie lata zmienił i zakres pomocy i jej formy — z pracy młodzieży korzystają nie tylko rolnicy indywidualni, ale także gospodarstwa państwowe, spółdzielcze. Coraz częściej jest to pomoc specjalistyczna, fachowa. Od paru lat organizowane są młodzieżowe brygady traktorowe, omłotowe, transportowe, młodzieżowe pogotowia techniczne, młodzieżowe patrole przeciwpożarowe, dyżury w magazynach zbożowych, dyżury w stacjach naprawy sprzętu. Adresatami akcji jest także młodzież pracująca w zakładach produkujących maszyny rolnicze, bo chodzi o jak najsprawniejsze, najszybsze dostarczanie na wieś części zamiennych.

Ogromną pomocą są dla wsi sezonowe dziecińce, organizowane przez instancje ZSMP wespół z Kołami Gospodyń Wiejskich. Dobrą tradycją jest udział w akcji nie tylko członków ZSMP, ale także studentów, harcerzy, junaków OHP, młodzieży nie zorganizowanej. Także tradycją już jest, że pomagają rolnikom w żniwach uczestnicy młodzieżowych obozów wypoczynkowych, których programy przewidują przynajmniej jeden dzień społecznej pracy dla wsi.

Tym wszystkim, którzy znajdują się w trudnej sytuacji pomoc udzielana jest oczywiście nieodpłatnie, a np. w gospodarstwach uspołecznionych można w czasie żniw zdobywać środki na Fundusz Akcji Socjalnej Młodzieży.

Dla najlepszych uczestników akcji przewidziane będą nagrody i wyróżnienia, a Rada Główna Federacji najlepszym mechanizatorom, kombajnistom i traktorzystom ufunduje wyjazd Pociągiem Przyjaźni do Związku Radzieckiego. (m)

„Made in Lublin"

Radni kontrolują jakość wyrobów przemysłowych

Informacja własna

(A) Coraz więcej pojawia się w sklepach i w naszych domach wyrobów, wyprodukowanych przez przemysł województwa lubelskiego. Gospodynie chętnie nabywają i korzystają z urządzeń ułatwiających pracę, sokowirówek „Eda", w biurach i prywatnych mieszkaniach popularnością cieszą się nawilżacze powietrza z zakładów „Predom" w Poniatowej.

Wielu zwolenników zyskały sobie przetwory owocowe, jarzynowe i mięsne, pochodzące z lubelskich przetwórni. Modne panie biegają w poszukiwaniu kurowskich kożuchów, panowie chętnie pozwalają ubierać się Zakładom Przemysłu Odzieżowego „Gracja", zaś drogami i szosami całego kraju jeżdżą ciężarówki i „Żuki" z Lublina oraz motocykle ze Świdnika.

Ta z konieczności skrócona lista najbardziej znanych wyrobów lubelskiego przemysłu dowodzi, jak znacznie zmieniła się struktura tego województwa, niegdyś rolniczego. Lubelskie fabryki odgrywają coraz większą rolę w zaopatrzeniu całego rynku krajowego plasując się pod względem wielkości produkcji na 15 miejscu i dając 2,4 proc. globalnej produkcji w kraju. Jest to wynik intensywnej industrializacji regionu w okresie powojennym oraz stałej modernizacji zakładów przemysłowych.

Plany przemysłu i stopień ich realizacji, jeszcze jakość wyrobów — to sprawy, którymi zajmują się na Lubelszczyźnie nie tylko załogi, dyrektorzy fabryk i ich zwierzchnicy z jednostek nadrzędnych. Coraz większą uwagę tym problemom poświęcają gospodarze województwa, kontrolując, jak wywiązuje się przemysł ze swoich planowych zadań oraz zobowiązań wobec klientów. Przed dwoma laty, na sesji Wojewódzkiej Rady Narodowej podjęta została uchwała dotycząca poprawy jakości wyrobów przemysłowych, produkowanych na potrzeby rynku wewnętrznego i na eksport. Ostatnio, na kolejnej sesji WRN, radni wrócili do tematu, bacznie przyglądając się temu, jak uchwała ta była realizowana w 1977 r. i w pierwszym kwartale 1978 r.

Ocena — jako następstwo wielokrotnych i szczegółowych kontroli komisji w różnych lubelskich zakładach pracy była generalnie rzecz biorąc surowa — aczkolwiek w ciągu ostatnich dwóch lat wiele się w lubelskim przemyśle zmieniło na lepsze.

Radni uznali jednak tempo poprawy jakości za niedostateczne. Wskazując słabe punkty przemysłu, które wyrażają się odstępstwami od norm, wzrostem ilości uznanych reklamacji, nieuzasadnionymi zmianami receptury, wyższym wskaźnikiem odrzutów, braków itd. Niedociągnięcia te szczególnie jaskrawo wystąpiły w Lubelskich Zakładach Futrzarskich, w Zakładach „Predom-Eda", Lubelskich Zakładach Eternitu, Lubelskich Fabrykach Wag, WSK w Świdniku, Okręgowym Przedsiębiorstwie Przemysłu Mięsnego.

Zastrzeżenia radnych wzbudziła także jakość wielu wyrobów przemysłu spożywczego, takich jak śmietana homogenizowana i chudy twaróg, tuszki drobiowe, makarony, wina owocowe, różne gatunki wędlin i konserw oraz niektóre przetwory warzywne i owocowe. Wymaga też skrupulatnej analizy fakt, że 20 wyrobów musiało się pożegnać z przyznanymi im niegdyś znakami jakości. Niepokoi zjawisko wcale niemałych zwrotów towarów eksportowych, wyprodukowanych przez lubelskie zakłady przemysłu lekkiego, spożywczego i ciężkiego.

Przedstawione na sesji materiały i dyskusja dowiodły, że na Lubelszczyźnie wiele jest jeszcze nie wykorzystanych rezerw produkcyjnych, materiałowych i ludzkich. Wskazywano na konieczność dalszej poprawy wzornictwa, staranniejszego wykończenia wyrobów, a także lepszej współpracy między kooperantami i lepszej organizacji pracy. Nazbyt powolne jest — zdaniem radnych — tempo modernizacji, a w wielu przypadkach niezbędny warunek poprawy jakości stanowi doskonalenie kwalifikacji pracowników, zaostrzenie kryteriów odbioru surowców i wyrobów.

Fakt, że jakość pracy fabryk, sprawa dostosowania produkcji do potrzeb rynku oraz analiza tego, co ogranicza dalszy rozwój przemysłu, stały się tematem sesji Wojewódzkiej Rady Narodowej i debaty radnych — napawa optymizmem. (B.B.)

Zespół okrętów Floty Bałtyckiej ZSRR z wizytą w Gdyni

(C) DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

spół okrętów wpłynął do portu, cumując w centrum miasta przy Skwerze Kościuszki. Na nabrzeżu radzieckich marynarzy powitało dowództwo Marynarki Wojennej z wiceadmirałem Ludwikiem Janczyszynem. Obecna była Kompania Honorowa Marynarki Wojennej.

Tego dnia dowódca Floty Bałtyckiej ZSRR złożył, przewidziane ceremoniałem morskim, wizyty gospodarzom woj. gdańskiego i Gdyni oraz dowódcy marynarki wojennej. Wizyty zostały odwzajemnione na pokładzie krążownika „Rewolucja Październikowa".

Załogi radzieckich okrętów w pierwszym dniu postoju w porcie zwiedziły Trójmiasto, m.in. Stocznię im. Lenina, Port Północny, Westerplatte i zabytki Gdańska. Orkiestra Floty Bałtyckiej wystąpiła z koncertem dla mieszkańców Gdańska.

Wizyta, jaką zespół okrętów radzieckich składa na Wybrzeżu w przededniu Święta Odrodzenia i w roku 35-lecia Ludowego Wojska Polskiego jest kolejnym przejawem braterskiej przyjaźni i ścisłej współpracy jakie łączą naszą Marynarkę Wojenną z flotą radziecką od momentu powstania polskich ludowych sił morskich. Flota Bałtycka ZSRR wniosła ważny wkład w rozwój Marynarki Wojennej PRL. Radzieccy współtowarzysze broni uczestniczyli m.in. w odbudowie potencjału gospodarczego Wybrzeża rozminowując szlaki żeglugowe u polskich wybrzeży Bałtyku oraz współuczestnicząc w odbudowie portów i stoczni. (PAP)

KRONIKA DYPLOMATYCZNA

(P) 20 bm. wiceprezes Rady Ministrów Mieczysław Jagielski przyjął ambasadora USA w Polsce Williama E. Schaufele, jr. Przedmiotem rozmowy były aktualne problemy współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej między obu krajami oraz sprawy związane z przygotowaniami do VIII sesji wspólnej polsko-amerykańskiej komisji do spraw handlu.

*

(P) Wiceminister spraw zagranicznych Marian Dobrosielski przyjął 20 bm. ambasadora państwa Kuwejtu Ali Zakaria al-Ansari, który złożył pożegnalną wizytę w związku z zakończeniem misji w Polsce. (PAP)

PAP DONOSI W SKRÓCIE

● W Głównym Urzędzie Statystycznym odbyło się 20 bm. okolicznościowe spotkanie z okazji 60 rocznicy powstania tej instytucji. Grupie pracowników statystyki państwowej wręczono odznaczenia państwowe oraz odznaki Zasłużonego Pracownika Administracji Państwowej. Odczytano list gratulacyjny od I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka.

W spotkaniu uczestniczył członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR, Stefan Olszowski oraz kierownik Wydziału Planowania i Analiz Gospodarczych KC, Manfred Gorywoda.

● 20 bm. w Komitecie d/s Radia i Telewizji w Warszawie odbyła się — z udziałem zastępcy członka Biura Politycznego, sekretarza KC PZPR Jerzego Łukaszewicza — uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych zasłużonym pracownikom radia i telewizji.

Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał naczelny redaktor ośrodka telewizyjnego we Wrocławiu Mieczysław Zawadowski. 29 osób udekorowano Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski, a 149 pracowników radia i telewizji otrzymało Złote, Srebrne i Brązowe Krzyże Zasługi.

W uroczystości uczestniczyli kierownicy wydziałów KC PZPR: Prasy, Radia i Telewizji — Kazimierz Rokoszewski, Organizacyjnego — Krystyn Dąbrowa, Kultury — Bogdan Gawroński, Pracy Ideowo-Wychowawczej — Jerzy Muszyński.

*

Podobna uroczystość odbyła się w Polskiej Agencji Prasowej.

Krzyże Oficerskie Orderu Odrodzenia Polski otrzymali dziennikarze: Franciszek Bobula i Bronisław Troński. Grupa pracowników PAP otrzymała Krzyże Kawalerskie OOP, Złote, Srebrne i Brązowe Krzyże Zasługi.

● Specjalizująca się w budowie skomplikowanych konstrukcyjnie statków technicznych i rybackich Stocznia Północna im. Bohaterów Westerplatte w Gdańsku, należy do czołowych zakładów polskiego przemysłu stoczniowego. Na jej pochylniach powstają liczne prototypy.

Tegoroczne dobre efekty w pracy załoga stoczni zapoczątkowała zeszłorocznymi, najlepszymi wśród przedsiębiorstw przemysłu maszyn ciężkich i rolniczych — wynikami produkcyjnymi. Gdańskim okrętownikom przyznano za rezultaty 1977 roku sztandar przechodni prezesa Rady Ministrów i CRZZ. Sztandar ten przekazał 20 bm. załodze stoczni minister przemysłu maszyn ciężkich i rolniczych Franciszek Adamkiewicz. Grupa wyróżniających się stoczniowców otrzymała odznaczenia państwowe.

● W Muzeum Wojska Polskiego w Białymstoku otwarto 20 bm. wystawę pn. „Tradycje i współczesność polskiej Marynarki Wojennej". Eksponatów użyczyło Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni.

● 20 bm. taśmy montażowe wytwórni sprzętu komunikacyjnego „PZL-Świdnik" opuścił półtoramilionowy motocykl WSK. Świdnicka wytwórnia zbudowana od podstaw w okresie powojennym pierwszą produkcję motocykli o mocy 4,5 KM podjęła przed 24 laty. Obecnie wytwarza się tu kilka odmian motocykli w klasach 125 i 175 ccm o mocy 7,3 KM i 14 KM. WSK „PZL-Świdnik" przekaże w br. na rynek 90 tys. popularnych motocykli.

● Szczecińskie Przedsiębiorstwo Połowów Dalekomorskich i Usług Rybackich „Gryf" podjęło 20 bm. pierwszą w historii polskiej dalekomorskiej floty rybackiej samolotową wymianę załóg statków rybackich przebywających na Filipinach. Wyjechało tam ponad 100 rybaków, którzy zastąpią dotychczasowe załogi polskich statków „Bonito" i „Delfin" przebywające tam od blisko pół roku.

● 20 bm. udała się w kolejną wyprawę archeologiczną do Bułgarii ponad 20-osobowa grupa pracowników naukowych i studentów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pod kierunkiem prof. Stefana Parnickiego-Pudełko ekipa prowadzić będzie do połowy września br. badania wykopaliskowe na terenie dawnego rzymskiego miasta — Nowae.

● 20 bm. w Gryfinie, w woj. szczecińskim zakończył się V obóz Międzynarodowej Akcji Teatrów Studenckich „Amateatri". Uczestniczyły w nim zespoły teatrów studenckich z Nastved w Danii i Utrechtu w Holandii oraz Studio Pantomimy Politechniki Szczecińskiej.

KRONIKA ZMIAN KADROWYCH

(P) Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej powołał dr. Ryszarda Karskiego na stanowisko podsekretarza stanu — pierwszego zastępcy ministra do spraw handlu zagranicznego.

★

Ryszard Karski urodził się w 1926 r. w Borkach woj. krośnieńskie w rodzinie chłopskiej. Ukończył wyższe studia ekonomiczne w Akademii Handlowej w Krakowie. Od 1957 r. pracuje w resorcie handlu zagranicznego na kierowniczych stanowiskach. W okresie lat 1959—1973 był podsekretarzem stanu w Ministerstwie Handlu Zagranicznego, a od 1973 r. ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym PRL w Republice Austrii.

Jest członkiem PZPR. (PAP)

Żniwa. *Zbiór jęczmienia w PGR Komorniki koło Środy Śląskiej w woj. wrocławskim.* Fot. CAF — Hawałej

„Turus" gościom Wybrzeża Gdańskiego

Zmiany korzystne dla turystów

Informacja własna

(A) Sześć oddziałów Wojewódzkiego Biura Turystycznego „Turus" w Sopocie (od stycznia w randze zjednoczenia turystycznego) zajmuje się organizacją wczasów i wypoczynku gości Wybrzeża Gdańskiego.

Ten podział na oddziały i ekspozytury — w Sopocie, Gdańsku, Władysławowie, Kościerzynie, Kartuzach i Starogardzie — oparty jest na zasadzie terytorialnej, każdy z nich bowiem prowadzi całą działalność statutową biura. Niektóre mają bardziej rozwinięte poszczególne kierunki — tak np. Sopot ma największą bazę hotelową i gastronomiczną, dlatego też działa również na terenie innych oddziałów, prowadząc m.in. motel we Wdzydzach, a Gdańsk dominuje w dziedzinie transportu turystycznego.

„Turus" dysponuje 5 tysiącami własnych miejsc gastronomicznych (całorocznych — przyhotelowych) i 25 tysiącami w stołówkach prywatnych (sezonowych). Korzysta także z gastronomii WSS i GS we wsiach letniskowych i ze stołówek w domach wypoczynkowych zakładów pracy.

Baza noclegowa to ok. 1 tysiąca miejsc w czynnych przez cały rok hotelach, pensjonatach i domach wypoczynkowych, 5 tys. miejsc na kempingach i 2 tys. na polach namiotowych. Ok. 23 tys. miejsc jest we wczasowych pokojach gościnnych (dodatkowo 7 tys. odstąpiono innym biurom turystycznym), 17 tys. miejsc przeznaczono na zakwaterowanie pracowników, 3 tys. — na tzw. recepcję dobową i wycieczki.

W ub. roku wykorzystanych było ok. 90 proc. pokoi wczasowych i 75 proc miejsc turystycznych, obsłużono ogółem ok. 800 tys. osób. „Turus" zajmuje się również turystyką przyjazdową i wyjazdową, obejmującą cały kraj.

Umowy zawarte na jesiennej giełdzie turystycznej w Łodzi i zamówienia od zakładów pracy zapowiadały podobne wykorzystanie również w tym roku. Nowe zasady dopłat z funduszu socjalnego w zakładach pracy i marcowe zarządzenie przewodniczącego GKKFiT dotyczące układu stosunków z WPT zmieniły jednak tę sytuację.

Zakłady pracy w wielu wypadkach odstąpiły od umowy, płacąc tylko obowiązkowe odstępne, którego wysokość zależy od terminu wypowiedzenia. Umowy z kwaterodawcami zawarte były już jesienią, przyjęto więc zasadę stałego odszkodowania dla nich w razie niespełnienia umowy — 30 proc. poniesionych kosztów. Również biura podróży w kraju zwracały umowy wraz ze skierowaniami, nie podejmując się akwizycji. Zajął się tym „Turus" prowadząc akwizycję na miejscu i organizując wyjazdowe kiermasze w większych aglomeracjach kraju. Obok korzyści płynących ze sprzedaży dostarcza to także wielu doświadczeń, które procentować będą w następnych latach.

— Nie trzymamy się układu turnusowego — mówi dyrektor do spraw eksploatacji i usług WPT „Turus", Anna Kajtanowska-Wojas. — Miejsca zamawiać można równie dobrze na 8 dni, jak i na miesiąc, z wyżywieniem lub bez. Wymagało to wielu starań naszych pracowników, ale efekty są już widoczne. Sytuacja jest teraz dobra dla turysty — są wolne miejsca, wykorzystuje się również te z nie zrealizowanych umów.

Organizacja wypoczynku to nie tylko zapewnienie noclegu i wyżywienia. Tradycyjne świetlice zamieniane są na kluby wczasowicza, inicjatywa pochodzi z Władysławowa. Każda wieś letniskowa (czyli ok. 150—200 wczasowiczów) dysponować będzie takim klubem. W czasie turnusu organizowane są ogniska, wieczorki taneczne, spotkania z ludźmi morza, pisarzami, przedstawicielami Marynarki Wojennej, spacery szlakami turystycznymi, rozgrywki sportowe, imprezy dla dzieci. Rośnie liczba koncertów na 5 estradach plenerowych, w sierpniu odbędzie się festiwal zespołów folklorystycznych, które występować będą w Sopocie i Gdańsku. Ponadto każdy wczasowicz ma w okresie 14 dni do wyboru 5 imprez płatnych, jak m.in. wycieczki autokarowe, zwiedzanie portów, rejsy statkiem.

Sytuacja się w tym roku odwróciła w porównaniu z minionymi laty. Miejsca czekają na turystę, nie odwrotnie. Jak by się dalej nie układała turystyka na Wybrzeżu Gdańskim, ten nie najłatwiejszy dla „Turusu" okres z pewnością wpłynie na znaczną poprawę jakości świadczonych usług i uatrakcyjnienie organizowanego programu kulturalnego.

Pozostaje jednak jeszcze jedna sprawa niezależna od frekwencji — plaże. „Turus" posiada 10 km plaży strzeżonej nad morzem i 23 kąpieliska śródlądowe. Coraz bardziej zanieczyszczona woda morska wyrzuca masę brudów i utrzymanie piasku w odpowiednim stanie jest coraz większym problemem. Tym bardziej, że plaże czyszczone są systemem chyba średniowiecznym, a zastosowanie odpowiednich maszyn wciąż pozostaje w sferze pobożnych życzeń.

MICHAŁ KSIĘŻARCZYK

Nagrody dla laureatów konkursu na prace z dziedziny ochrony zabytków i muzealnictwa

(P) Rozstrzygnięty został doroczny, czwarty z rzędu konkurs na najlepsze prace studialne, naukowe i popularyzatorskie dotyczące ochrony zabytków i muzealnictwa.

Organizatorem konkursu jest Ministerstwo Kultury i Sztuki za pośrednictwem Generalnego Konserwatora Zabytków. Celem konkursu jest natomiast zainteresowanie młodej kadry naukowej i studentów problematyką ochrony zabytków i muzealnictwa przez podejmowanie tematów przyczyniających się do rozwoju nauki i popularyzacji w tej dziedzinie, bądź też dających propozycje konkretnych rozwiązań dostosowanych do współczesnych potrzeb.

Jury konkursu składające się z wybitnych znawców przedmiotu przyznało w br. ogółem 19 nagród oraz 6 wyróżnień.

Nagrody I stopnia otrzymali:

W dziedzinie prac naukowo-badawczych:

Zespół pod redakcją mgr. Karola Majewskiego, za pracę zbiorową stanowiącą monumentalne studium historyczno-urbanistyczne do planu rewaloryzacji Zamościa.

W dziedzinie prac projektowo-badawczych:

Zespół projektowy pod kierunkiem mgr. inż. arch. Ireny Jaroszewskiej-Bartoszewicz — za modelowy projekt rewaloryzacji miasta Gniew (woj. gdańskie).

W dziedzinie prac popularyzatorskich:

Mgr Krzysztof Nowiński i zespół redakcyjny za informator popularnonaukowy „Spotkania z zabytkami" wydany przez Ośrodek Dokumentacji Zabytków w Warszawie w 1977 r.

Nagrody II stopnia w wymienionych grupach tematycznych otrzymali:

W grupie pierwszej: mgr Zbigniew Beiersdorf wraz z mgr Lucyną Sulerzyską, mgr inż. arch. Lucyna Czyżniewska, mgr Elżbieta Pilecka, mgr Stanisława Rudnik, mgr Grażyna Staszewska. W grupie drugiej: mgr inż. Anna Obrębska, a w grupie trzeciej: mgr Krzysztof Burek, płk mgr Józef Matusik wraz z ppłk. dr. Jerzym Miszalskim oraz Halina Miszalska wraz z ppłk. dr. Jerzym Miszalskim.

Zdobywcami nagród III stopnia zostali:

Mgr Zdzisław Lelek, dr inż. arch. Jacek Radziewicz-Winnicki, mgr inż. arch. Janusz Smólski, mgr Józef Srebro, mgr Rajna Wełczewa-Mlekanowa, mgr Ryszard Wołągiewicz, dr Stanisław Reszkowski.

Wyróżnienia przyznano: mgr Andrzejowi Dryszelowi, mgr Ewie Kozłowskiej wraz z mgr Michałem Urbanowskim, dr inż. arch. Andrzejowi Misiorowskiemu, mgr Aldonie Sudackiej, mgr inż. arch. Henrykowi Siuderowi, mgr. Tomaszowi Juraszowi.

Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 20 bm. w Warszawie w siedzibie Ministerstwa Kultury i Sztuki. (PAP)

Nowe drobnicowce ze stoczni szczecińskiej dla armatora radzieckiego

(P) Na pochylni „Odra" Stoczni Szczecińskiej im. Adolfa Warskiego rozpoczęto budowę pierwszego z serii 10 uniwersalnych drobnicowców zamówionych przez Związek Radziecki.

Statki z tej serii mieć będą 6.200 ton nośności oraz wyposażone zostaną w dodatkowe urządzenia umożliwiające m.in. prowadzenie przeładunków na pełnym morzu. Brygady przystąpiły do montażu i spawania pierwszych sekcji dna oraz kadłuba nowej jednostki.

W stoczni szczecińskiej, która obchodzi w tym roku 30-lecie istnienia, utrzymuje się wysokie tempo pracy. (PAP)

Gospodarskie dyskusje na sesjach KSR

(B) DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

portowanych. Np. maszyna do bezrowkowego drenowania „Cornelis" stała bezczynnie ponad miesiąc.

Mówiono także samokrytycznie o niewłaściwej organizacji pracy, m. in. o niewykorzystaniu ludzi do prac zastępczych w razie postoju sprzętu.

Na sesji KSR w Łódzkiej Fabryce Dywanów „Dywilan" radzono głównie nad sprawami gospodarki surowcowej, bowiem nierytmiczne dostawy przędz i innych materiałów ogromnie utrudniły realizację zadań I półrocza.

Mimo tych kłopotów plan pierwszego półrocza został wykonany. Nastąpiła też dalsza poprawa jakości wyrobów, z których już blisko połowa ma znaki najwyższej jakości krajowej. Dla zapewnienia wykonania ogółu tegorocznych zadań — stwierdzono na sesji — niezbędne jest usprawnianie i racjonalizacja gospodarki zapasami i surowcami, optymalne wykorzystanie materiałów. Konieczne jest też stosowanie substytutów surowców najbardziej deficytowych, zwłaszcza importowych.

W I półroczu załoga Wytwórni Lekkich Konstrukcji Stalowych „Mostostal" w Siedlcach dostarczyła blisko 13,5 tys. rozmaitych konstrukcji, m.in. dla huty „Katowice", Zakładów Mechanicznych „Ursus", „Polkoloru", FSC w Lublinie. Na sesji KSR podkreślano, że w II półroczu główny nacisk należy położyć na poprawę gospodarki materiałowej oraz zmniejszenie zużycia energii i surowców. Po dokładnym przejrzeniu zapasów w magazynach zmniejszono w I półroczu zamówienia materiałów hutniczych o ok. 2 tys. ton.

Podczas posiedzenia KSR w Fabryce Obrabiarek Specjalnych „Ponar" w Ostrzeszowie (woj. kaliskie) mówiono o trudnościach, które spowodowały niewykonanie zadań w pierwszym półroczu br. Były kłopoty materiałowe i surowcowe w marcu, awarie maszyn i urządzeń. Wskazywano, że brak wyrobów hutniczych, odkuwek matrycowych oraz specjalnej jakości blachy wpływa ujemnie na rytm produkcji. Sukcesem załogi jest dobra jakość ich wyrobów. Stwierdzono, że wykonanie w II półroczu zaplanowanych 250 tys. sprzęgieł elektromagnetycznych wymagać będzie od załogi pełnej mobilizacji.

Podczas sesji KSR w Wałbrzyskim Kombinacie Budowlanym skrupulatnie oceniono wyniki I półrocza, które były na ogół pomyślne. Wałbrzyscy budowlani mimo trudności związanych z nierytmicznymi dostawami kruszywa i stali przekazali do użytku 62,5 tys. metrów kw. powierzchni użytkowej.

Jak wskazywano w toku obrad o pełnym wykonaniu zadań planu br. zadecyduje zwiększenie dyscypliny pracy a także poprawa jej organizacji. Większej pomocy budowlanym — szczególnie z zakresie realizacji robót wykończeniowych — powinny udzielać — zdaniem uczestników obrad — wałbrzyskie zakłady przemysłowe. Większej pomocy oczekują budowlani także ze strony rzemiosła.

Na posiedzeniu KSR w hucie miedzi „Legnica" podkreślano liczący się udział tego zakładu w terminowej realizacji globalnych zadań kombinatu miedzi w I półroczu. Z uwagi na nieprzewidziane trudności technologiczne w hucie miedzi „Głogów — II", „Legnica" przesunęła planowany w tym czasie remont części węzłów produkcyjnych i wykonała zwiększone zadania we wszystkich wskaźnikach.

Bardzo dobre wyniki produkcyjne osiągnęła w I półroczu br. załoga słupeckiego „Mostostalu", (woj. konińskie) wykonując w tym okresie 102 proc. zadań planowych, przy zachowaniu pozostałych relacji ekonomicznych.

Jak stwierdzono na sesji, okres ten był bardzo trudny ze względu na wprowadzenie istotnych zmian w profilu produkcji. Zakład przejął szereg zadań wynikających z rozwoju gospodarki żywnościowej: konstrukcje dla zakładów drobiarskich, ferm hodowlanych i zakładów przetwórstwa spożywczego. Znaczną część produkcji stanowią konstrukcje dla zakładów „Police", „Ursusa" oraz fabryk domów dla Warszawy i Śląska. Reprezentanci załogi podkreślali konieczność szybkiego przystosowania wszystkich wydziałów do nowych rodzajów produkcji.

Sesja KSR w Centrum Naukowo-Produkcyjnym Samolotów Lekkich PZL przebiegała pod znakiem poszukiwania możliwości kontynuowania w drugim półroczu pomyślnej realizacji zadań planowych.

Zwrócono uwagę na konieczność bardziej rytmicznego toku produkcji w poszczególnych wydziałach co wymagać będzie jednak usunięcia trudności w zaopatrzeniu w niezbędne surowce, materiały i narzędzia oraz uzupełnienia stanu zatrudnienia.

Podczas sesji KSR w Fabryce Kosmetyków „Pollena - Miraculum" w Krakowie podkreślono, że wykonanie w I półroczu planu produkcji na rynek w 93,7 proc. spowodowane zostało głównie brakiem krajowych opakowań. Usunięcie m.in. tego mankamentu oraz usprawnienie organizacji pracy, pozwoli załodze nie tylko nadrobić zaległości ale wykonać w pełni tegoroczne zadania. (PAP)

Uczestnicy Międzynarodowego Obozu Pokoju i Przyjaźni ZHP na spotkaniu w URM

(P) Bogaty i różnorodny jest program 27 Centralnego Międzynarodowego Obozu Pokoju i Przyjaźni ZHP, w którym uczestniczy blisko 400 dziewcząt i chłopców z 31 postępowych organizacji dziecięcych i młodzieżowych z kilkudziesięciu krajów świata.

Uczestnicy obozu po pobycie w Chorzowie oraz na obozach harcerskich w całym kraju przebywają obecnie w Warszawie.

Jedną z ciekawych imprez obozu był tradycyjny tzw. kiermasz solidarności, na którym sprzedawano drobiazgi wykonane własnoręcznie przez uczestników oraz różne pamiątki. Pieniądze uzyskane z tej imprezy w wysokości 5001 zł uczestnicy obozu przekazali na budowę Pomnika-Szpitala Centrum Zdrowia Dziecka w Międzylesiu. Dar ten dzieci przekazały na ręce przewodniczącego Społecznego Komitetu Budowy Pomnika-Szpitala Centrum Zdrowia Dziecka min. Janusza Wieczorka podczas spotkania, które odbyło się 20 bm. w URM w Warszawie.

Odczytano również apel podjęty na obozie w Chorzowie, w którym jego uczestnicy zwracają się do wszystkich ludzi dobrej woli o zapewnienie dzieciom całego świata szczęśliwego, pokojowego dzieciństwa, o zwiększenie troski o zdrowie najmłodszych obywateli świata oraz o poprawę warunków do nauki i wypoczynku.

W spotkaniu uczestniczył naczelnik ZHP — Jerzy Wojciechowski. (PAP)

Dnia 20 lipca 1978 r. zmarła

Ś † P.

JADWIGA KANIEWSKA z Kicińskich

zasłużony pracownik Zarządu m. st. Warszawy i resortu budownictwa, działaczka Stronnictwa Demokratycznego, wieloletni ławnik Sądu dla Nieletnich.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w sobotę, 22 lipca, o godz. 9.30 w kaplicy św. Andrzeja Boboli przy ul. Rakowieckiej, po czym nastąpi eksportacja zwłok na cmentarz w Milanówku.

Pozostali w głębokiej żałobie

córka, zięć i rodzina

ZE ŚWIATA · ZE ŚWIATA · ZE ŚWIATA · ZE ŚWIATA · ZE ŚWIATA · ZE ŚWIATA · ZE ŚWIATA

Niebezpieczne dźwignie

(P) W amerykańskiej polityce taktycznych zygzaków wobec Związku Radzieckiego, nastąpił kolejny niebezpieczny przechył. Po okresie pewnego wyciszenia kampanii antyradzieckiej i załagodzenia rozbieżności między ZSRR i USA, do głosu doszli znów w Waszyngtonie zwolennicy tzw. twardej linii i przeciwnicy odprężenia. To pod ich wpływem — jak można przypuszczać — prezydent Jimmy Carter podjął decyzję o odwołaniu transakcji sprzedaży Związkowi Radzieckiemu maszyny elektroniczno-obliczeniowej i wprowadzeniu znacznych ograniczeń na dostawy urządzeń wiertniczych.

Decyzja ta, mająca z jednej strony charakter swoistego szantażu politycznego, z drugiej zaś represji handlowej uderza w gruncie rzeczy w narodowe i gospodarcze interesy Stanów Zjednoczonych. Co więcej, podważa wiarygodność i szczerość niedawnych oświadczeń administracji, opowiadającej się za obustronnie korzystnym i partnerskim traktowaniem stosunków radziecko-amerykańskich, w tym również stosunków handlowych. Jeszcze niedawno Jimmy Carter wypowiadał się negatywnie na temat tzw. poprawki Jacksona-Vanica, uzależniającej wymianę gospodarczą między obydwoma krajami od przypisywanego sobie prawa do ingerencji w kwestie wewnętrzne danego kraju. Obecnie sam prezydent sięga po tę dźwignię zimnowojennego nacisku.

Działanie administracji przyjęte zostało z entuzjazmem przez przywódcę kongresowych „jastrzębi", senatora Jacksona. W niektórych kołach waszyngtońskich wywołało ono jednak — jak wynika z pierwszych odgłosów agencyjnych — krytyczne głosy. Decyzji prezydenta przeciwna była Juanita Kreps, amerykański sekretarz do spraw handlu. Daleki od entuzjazmu komentarz opublikował też wpływowy dziennik „Washington Post", podkreślając, iż zamiast różnego rodzaju akcji nacisku gospodarczego administracja Cartera powinna skupić się na wysiłkach dyplomatycznych zmierzających do odbudowy wzajemnego zaufania w stosunkach radziecko-amerykańskich.

Różnego rodzaju naciski i szantaże gospodarcze w obecnej dobie są skompromitowaną i nieskuteczną bronią polityczną. Oddalają one jedynie Waszyngton od odprężeniowego kursu współpracy i zrozumienia służącego interesom obydwu stolic.

FRANCISZEK NIETZ

Trudne powroty

(P) Powrót do demokracji parlamentarnej, lub raczej odwrót od niczym nie zawoalowanej dyktatury wojskowej — to tendencja, która zaczęła robić w Ameryce Łacińskiej błyskawiczną karierę. Wyjaśnienie, dlaczego tak się dzieje i to właśnie teraz, przerastałoby znacznie ramy krótkiego komentarza. Wśród najbardziej oczywistych przyczyn można jednak wymienić kryzysy gospodarcze i niepokoje społeczne, z którymi rządy wojskowe nie potrafią się uporać i za które nie chcą brać dłużej odpowiedzialności, a także nacisk międzynarodowej opinii publicznej, która dyktaturę wojskową w Ameryce Łacińskiej utożsamia — nie zawsze słusznie — z systemem przemocy policyjnej i gwałcenim praw człowieka.

Każdy kraj ma oczywiście swoją specyfikę i w każdym „powrót do demokracji" przebiega nieco odmiennie. W Argentynie np. z dniem 1 sierpnia władzę przejmie cywilny prezydent — Jorge Rafael Videla, który od dwóch lat pełni już tę funkcję jako szef rządu wojskowego. Pierwszy etap zmian w Argentynie ma polegać właśnie na przejściu gen. Videli w stan spoczynku i zrzeczeniu się przezeń funkcji naczelnego dowódcy armii.

Boliwia i Ekwador z kolei przeprowadziły pierwsze od wielu lat wybory prezydenckie, po których nastąpić ma całkowite przekazanie władzy cywilom. Jednak już w tej chwili wyłaniają się poważne komplikacje. W Ekwadorze żaden z kandydatów nie otrzymał wymaganej bezwzględnej większości i potrzebna będzie druga tura głosowania. W Boliwii natomiast w rezultacie oskarżeń o fałszerstwo wyborcze, wybory zostały unieważnione i następne głosowanie odbędzie się w ciągu najbliższych 120 dni.

Proces przechodzenia od rządów wojskowych do cywilnych w Ameryce Łacińskiej będzie niewątpliwie długi, trudny i nie zawsze konsekwentny.

ANNA PIASECKA

Po historycznym locie Mirosława Hermaszewskiego
Gratulacje od Polaków z całego świata

(P) Historyczny lot polskiego kosmonauty z radością i dumą witali również nasi rodacy zamieszkali poza granicami kraju.

Wyraz swym uczuciom dały liczne środowiska polonijne w depeszach i listach nadesłanych zarówno do naszych placówek dyplomatycznych, jak i na warszawski adres towarzystwa „Polonia".

Wiele gorących gratulacji nadeszło z odległego kontynentu australijskiego. Udział Polaka w załogowym locie kosmicznym napawa nas, Polaków zamieszkałych w Australii, ogromną radością — stwierdzają w swym liście działacze Polskiego Towarzystwa Łączności z krajem w Sydney. — Każdy sukces Polski jest przedmiotem naszej dumy. Zdajemy sobie sprawę, że ten pionierski lot jest odzwierciedleniem stopnia zaangażowania kraju w program badań kosmicznych oraz dowodem wielkiej prężności i sukcesów odnoszonych przez polską naukę i technikę.

Serdeczne gratulacje kierownictwu naszego kraju oraz Mirosławowi Hermaszewskiemu przekazał zarząd Australijsko-Polskiego Towarzystwa Kulturalnego w Adelaide, a także działacze Polsko-Australijskiego Towarzystwa Kulturalnego w Sydney i Victorii. Wiadomość o udziale pierwszego Polaka w kosmicznej wyprawie przyjęliśmy z ogromną radością — piszą przedstawiciele klubu sportowego „Polonia" w Sydney — lot ten ma nie tylko wielkie znaczenie naukowo-techniczne, ale jest również dla Polaków zamieszkałych poza granicami kraju powodem do nieukrywanej dumy i satysfakcji.

Z równie odległej Brazylii najserdeczniejsze gratulacje dla pierwszego polskiego kosmonauty nadesłali działacze towarzystwa Uniao Juventus, jednej z najbardziej zasłużonych organizacji dla życia polonijnego w tym kraju.

Z gorącymi słowami zwracają się do Mirosława Hermaszewskiego działacze Towarzystwa Przyjaźni Kanadyjsko-Polskiej w Toronto. Swym czynem rozgłosiłeś imię i sławę Polski — czytamy w liście naszych rodaków — a czyn ten wywołał wielkie uczucia w naszych sercach.

Serdecznie gratulujemy z okazji pierwszego lotu polskiego kosmonauty, życzymy dalszych sukcesów — głosi depesza Związku Polaków „Zgoda" w RFN. Działacze Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego w Dortmundzie załączają życzenia dalszych osiągnięć na polu rozwoju polskiej myśli naukowo-technicznej.

Wyrazy radości w związku z lotem Mirosława Hermaszewskiego, pierwszego Polaka w kosmosie — przekazał wiedeński zarząd „Strzechy", najstarszej polonijnej organizacji w Austrii.

Serdeczne gratulacje zawarli w swej depeszy działacze Szkocko-Polskiego Towarzystwa Kulturalnego w Glasgow. (PAP)

Unieważnienie wyborów prezydenckich w Boliwii

MEKSYK (PAP). Sytuacja polityczna w Boliwii skomplikowała się, po ujawnieniu, iż wybory powszechne, które odbyły się w tym kraju 9 bm., zostały sfałszowane. Zarzuty takie wysunęła opozycja, a wielu obserwatorów zagranicznych uznało je za słuszne.

W kołach politycznych La Paz poruszenie wywołał strajk głodowy jednego z głównych kandydatów na stanowisko szefa państwa, byłego prezydenta Boliwii, Hernana Silesa Zuazo, który oskarżył władze o sfałszowanie wyborów, w wyniku czego zwycięstwo odniósł popierany przez juntę wojskową, gen. Juan Pereda Asbun. Siles Zuazo zajął drugie miejsce. Głodówka byłego prezydenta z lat 60-tych została uznana przez władze wojskowe za „akt wywrotowy". Junta odrzuciła zarzut sfałszowania wyborów, przyznając jednak, iż „pewne nieprawidłowości" w głosowaniu miały miejsce. Wyszło bowiem na jaw, iż w wyborach oddano o 50 tys. głosów więcej niż wynosiła oficjalna liczba wyborców.

Z centrum kraju napłynęły informacje o rozpoczęciu strajku przez 25 tys. górników na znak protestu przeciwko sfałszowaniu wyborów. W związku z rosnącym napięciem rząd Hugo Banzera zarządził stan pogotowia w armii.

Ku niezadowoleniu władz wojskowych, krajowy trybunał wyborczy powziął decyzję o unieważnieniu wyborów prezydenckich. Agencje podają, iż trybunał działał również na prośbę rzekomego zwycięzcy w wyborach, gen. Peredy, który — jak się sądzi — zdecydował się na ten prawomyślny krok, aby nie pozostać na straconej pozycji wobec wzbierającej fali protestów. Nowe wybory mają się odbyć w ciągu 120 dni. (P)

Represje w Egipcie wobec dziennikarzy o lewicowych poglądach

KAIR (PAP). W Egipcie stosuje się represje wobec dziennikarzy, którzy reprezentują lewicowe poglądy.

Jak twierdzi organ Narodowej Postępowej Partii Jedności — „Al-Achali", władze uniemożliwiły wyjazd służbowy do Londynu dziennikarzowi tego pisma, Mohamedowi Oda. Dziennik twierdzi, iż sporządzono listę dziennikarzy należących do egipskiej opozycji, którym utrudnia się wykonywanie obowiązków zawodowych. W ich sprawie prawdopodobnie prokuratura rozpocznie śledztwo na mocy uchwalonej przed kilku tygodniami w Egipcie ustawy o „obronie tzw. frontu wewnętrznego", której rzeczywistym celem jest całkowite zneutralizowanie postępowej, antysadatowskiej opozycji w kraju.

Do tej pory władze oficjalnie wszczęły śledztwo przeciwko siedmiu dziennikarzom i pisarzom reprezentującym poglądy lewicowe. Wśród nich znajduje się m.in. Mohamed Hajkal, bliski współpracownik byłego prezydenta Egiptu — Nasera. (P)

Premiera filmu „Droga w kosmos" w Gwiezdnym Miasteczku

MOSKWA (PAP). W Centrum Szkolenia Kosmonautów im. Jurija Gagarina w Gwiezdnym Miasteczku pod Moskwą odbyła się premiera wyprodukowanego przez wytwórnię filmową „Czołówka" filmu „Droga w kosmos" — dokumentu przedstawiającego drogę polskich kosmonautów w przestrzeń kosmiczną.

Na premierę przybyli kosmonauci: Piotr Klimuk i Mirosław Hermaszewski oraz konsultant kierownika lotu ppłk pil. Zenon Jankowski wraz z rodzinami, a także radzieccy kosmonauci, ich rodziny oraz personel naukowy i techniczny Gwiezdnego Miasteczka.

Realizatora filmu ppłk. Bohdana Świątkiewicza oraz grupę operatorów nagrodzono dyplomami im. J. Gagarina. (P)

„Medycyna kosmiczna — polską specjalnością"

LONDYN (PAP). Pod tytułem „Medycyna kosmiczna — polską specjalnością" poważny brytyjski tygodnik popularnonaukowy „Nature" zamieszcza artykuł o badaniach, prowadzonych przez Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej.

Tygodnik omawia eksperymenty medyczne, przeprowadzone podczas lotu mjr. Mirosława Hermaszewskiego i podkreśla ich znaczenie naukowe. „Nature" stwierdza, iż polski wkład w dorobek lotu w dziedzinie eksperymentów medycznych został z uznaniem podkreślony przez radzieckich ekspertów. (P)

Radziecka wystawa kosmiczna w Sztokholmie

Od stałego korespondenta RUDOLFA HOFFMANA

Sztokholm, 20 lipca

(P) W czwartek, w południe w Muzeum Techniki w Sztokholmie ambasador radziecki w Szwecji Michaił Jakowlew dokonał otwarcia wielkiej wystawy osiągnięć Związku Radzieckiego w przestrzeni kosmicznej. Jest to największa wystawa tego typu jaką ZSRR dotąd eksponował poza granicami swego kraju. Ekspozycja mieszcząca się na powierzchni 2,5 tys. m kw. obejmuje 126 ton różnych oryginalnych pojazdów kosmicznych.

Wśród eksponatów znajduje się zarówno słynny „Sputnik 1" z 1957 r., który otwierał erę kosmiczną, jak i „Wostok" Jurija Gagarina, który zapoczątkował loty człowieka w kosmos. Jest tu i automatyczna stacja naukowo-badawcza „Łuna 9", która miękko wylądowała na Księżycu oraz „Łuna 16", która przywiozła z Księżyca materiał księżycowy na Ziemię. Podziwiać można „Łunochod 2", który odbył 37-kilometrową podróż po powierzchni Księżyca i prowadził tam badania minerałów. I wreszcie „Wenus 10", stacja międzyplanetarna, która po raz pierwszy pokazała ludzkości prawdziwy wygląd planety Wenus z bliska.

Obecność pierwszej kobiety w kosmosie — gen. Walentiny Tiereszkowej chętnie opowiadającej o swoich przeżyciach w przestrzeni okołoziemskiej — jest dodatkową atrakcją tej niezwykłej wystawy odbywającej się pod hasłem „Badanie przestrzeni kosmicznej w służbie człowieka".

Każdego Polaka zainteresuje z pewnością wiadomość, że przy wejściu na wystawę sztokholmską radzieccy organizatorzy umieścili dużego formatu zdjęcie przedstawiające załogę statku kosmicznego „Sojuz-30" — P. Klimuka i pierwszego Polaka w kosmosie Mirosława Hermaszewskiego.

O udziale ZSRR, Polski i innych państw socjalistycznych w badaniach biologicznych kosmosu informują też tablice załączone do wystawionych pojazdów.

Wiele uwagi poświęca się także międzynarodowej współpracy w kosmosie, w której Związek Radziecki swoimi rakietami i pojazdami służył do przewiezienia aparatury naukowo-badawczej takich państw jak Indie, USA, Francji i Szwecji.

Romanienko i Greczko o perspektywach długotrwałych lotów

MOSKWA (PAP) Korespondent PAP, Władysław Knycpel pisze: Władimir Kowalonok i Aleksander Iwanczenkow już ponad miesiąc pracują na stacji orbitalnej „Salut-6". Ich poprzednicy, Jurij Romanienko i Gieorgij Greczko, przebywali w kosmosie 96 dni i nocy, co stanowi rekord dla orbitalnych wypraw. Swymi doświadczeniami podzielili się w rozmowie z przedstawicielami młodzieżowego dziennika „Komsomolskaja Prawda".

Zdaniem Romanienki, kwestia optymalnego czasu pracy w stanie nieważkości jest dość złożona i zależy od wielu czynników, a w dużej mierze — od celów i zadań lotu. Greczko zgadza się, że danych statystycznych jest za mało, ale ma własną opinię na ten temat. Człowiek może przebywać w kosmosie dość długo. W każdym razie 2—3 lata, jakich wymaga lot na Marsa, wytrzymalibyśmy i pozostali żywi — mówi — jednakże później prawdopodobnie nie moglibyśmy wrócić na Ziemię.

Inżynier pokładowy zespołu orbitalnego „Salut-6" — „Sojuz 27" przypomniał, iż Siewastjanow i Nikołajew latali 18 dni i nocy i po powrocie na Ziemię nie czuli się najlepiej. Później zalecono pewne środki profilaktyczne, takie jak ćwiczenia na weloergometrze i „bieżni", opracowano metody zbiorników próżniowych i stymulatora mięśni „tonus". Dzięki tym urządzeniom razem z Romanienką lataliśmy już 96 dni, ale po wylądowaniu też przez jakiś czas czuliśmy się niezbyt dobrze. Jednak czas trwania lotu przedłużył się z 18 do 96 dni.

Romanienko uważa, iż z doświadczeń 96-dobowego lotu wynika, że sześciodniowy tydzień pracy na orbicie jest zbyt długi. Dlatego też obecna załoga zespołu orbitalnego „Salut-6" — „Sojuz 29" ma 5-dniowy tydzień pracy i dwa dni wolne. (P)

Mirosław Hermaszewski pożegnał się w Gwiezdnym Miasteczku

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1)

z Piotrem Klimukiem, podkreślając znaczenie lotu dla umocnienia więzów braterstwa i współpracy między narodami polskim i radzieckim. Odpowiedział też na liczne pytania.

Mirosław Hermaszewski wziął również udział w uroczystym koncercie zorganizowanym przez centralną telewizję radziecką dla weteranów partii i II wojny światowej. Wśród obecnych był m. in. marszałek Wasilij Czujkow.

W ostatnich dniach przez dom państwa Hermaszewskich w Gwiezdnym Miasteczku przewinęły się setki osób. Żegnają się one z naszym kosmonautą, przynosząc liczne upominki i kwiaty. Wśród odwiedzających byli kosmonauci i ich rodziny, z którymi tak bardzo zaprzyjaźniła się rodzina naszego zdobywcy kosmosu. Byli też specjaliści, inżynierowie, naukowcy, konstruktorzy, którzy bardzo wysoko ocenili prace naszego pierwszego przedstawiciela na okołoziemskiej orbicie.

Ostatnie autografy, pożegnania w Gwiezdnym. W piątek rano Mirosław Hermaszewski wraz z Piotrem Klimukiem i Zenonem Jankowskim będą już w Warszawie. (P)

Filbinger politycznym ciężarem dla CDU
Nowe dowody prohitlerowskiej aktywności chadeckiego premiera Badenii-Wirtembergii

Od stałego korespondenta ZBIGNIEWA RAMOTOWSKIEGO

Bonn, 20 lipca

(P) Hitlerowska przeszłość premiera Badenii-Wirtembergii Hansa Filbingera (CDU) a zwłaszcza jego obecna postawa wobec ujawnionych faktów budzi w RFN coraz większą falę krytyki. Również liczni reprezentanci chrześcijańskiej demokracji czują się zmuszeni do odstąpienia od publicznej obrony skompromitowanego polityka, a nawet do wyrażenia pośredniej lub otwartej krytyki pod jego adresem.

Opublikowane przez tygodnik „Stern" i powielone w czwartek przez prasę codzienną nowe dowody prohitlerowskiej aktywności Filbingera stały się kolejną demaskacją jego arogancji i obłudy. Jak wynika z tych materiałów kreujący się w pierwszej fazie afery niemalże na uczestnika antyhitlerowskiego ruchu oporu, Filbinger jeszcze u schyłku wojny, a nawet po bezwarunkowej kapitulacji Rzeszy, był — jak to wykazał przed sądem pisarz Rolf Hochnth — „straszliwym prawnikiem". Ścigał żołnierzy a później podległych mu jeńców w obozach alianckich na podstawie ustaw faszystowskich, surowo karząc za najmniejsze przewinienia.

Te nie budzące wątpliwości, zaś przez Filbingera początkowo kwestionowane fakty stają się dla zachodnioniemieckiej chadecji źródłem troski o ratowanie własnej twarzy. Przedstawiany jeszcze niedawno jako wzór demokraty i ofiara złośliwej kampanii, wzięty publicznie w obronę przez kierownictwo partii, obecnie Filbinger jest dla CDU i CSU wyraźnym ciężarem. Stopniowo wycofują się ze skazanej na fiasko „akcji ratunkowej", nawet szef CSU Strauss i jego duchowy sojusznik, przewodniczący CDU w Hesji — Dregger. W organizacjach terenowych CDU, w szeregach młodzieży partyjnej z „Junge Union" i chadeckiej młodzieży akademickiej (RCDS) mnożą się też żądania ustąpienia.

„Dni Warszawy" w Sofii

Od naszego specjalnego wysłannika KRZYSZTOFA KOPROWSKIEGO

Sofia, 20 lipca

(P) W piątek, wieczornym koncertem galowym „Capelli Arcis Varsoviensis" w Centralnym Domu Armii Ludowej otwarte zostaną oficjalnie „Dni Warszawy" w Sofii. Impreza ta jest organizowana co dwa lata na przemian z „Dniami Sofii" w Warszawie.

O „Dniach Warszawy" głośno jest obecnie w Sofii. Informacje podały prasa, radio, telewizja, a barwne plakaty rozlepione na ulicach zachęcają do obejrzenia wystaw i pójścia na koncert. „Dni Warszawy" poprzedziły „Dni filmu polskiego".

Program obecnych „Dni Warszawy" jest bardzo bogaty i urozmaicony. Odbędzie się wiele różnorodnych imprez, koncertów, pokazów, wystaw, konferencja prasowa itp. Imprezy odbywać się będą nie tylko w stolicy, lecz również w znanych podsofijskich miejscowościach uzdrowiskowych — w Bankji, Panczarewie. Na „Dni" przybyła już z Warszawy 5-osobowa delegacja władz miejskich z sekretarzem KW PZPR Kazimierzem Paryszkiem na czele.

Zakończenie „Dni Warszawy" w Sofii nastąpi w środę 26 lipca.

Przed Świętem 22 Lipca — za granicą
Uroczyste obchody w wielu krajach

(P) Przed zbliżającym się Świętem 22 Lipca, w wielu krajach organizowane są uroczyste obchody z okazji rocznicy odrodzenia Polski.

Urządzane są uroczyste akademie, spotkania, okolicznościowe odczyty, imprezy artystyczne.

Szeroka prezentacja polskiej kultury w Związku Radzieckim

Od stałego korespondenta JERZEGO SIERADZIŃSKIEGO

Moskwa, 20 lipca

(P) Dla milionów ludzi w Związku Radzieckim najbliższe dni będą jeszcze jedną okazją bliższego zaznajomienia się z bogatym dorobkiem gospodarczym, kulturalnym i naukowym naszego kraju. Program tegorocznych imprez związanych ze Świętem Odrodzenia Polski jest szczególnie bogaty i różnorodny.

Właśnie w tych dniach na ekranach reprezentacyjnych kin Moskwy, Leningradu i Erewania rozpoczyna się tradycyjny „Tydzień filmu polskiego". Zainaugurował go w czwartek, wieczorem w sali kina „Warszawa" uroczysty pokaz filmu Jerzego Kawalerowicza „Śmierć Prezydenta". Podczas konferencji prasowej przed premierą, stojący na czele delegacji naszych filmowców reżyser Jerzy Kawalerowicz i odtwórca głównej roli Zdzisław Mrożewski mówili o pracy nad tym filmem.

Widzowie radzieccy obejrzą także pięć innych filmów polskich m.in. „Azyl", „Akcja pod Arsenałem", „Wszyscy i nikt" oraz kolejne odcinki „Przygód Bolka i Lolka". Filmy te wyświetlane będą jednocześnie w trzech kinach stołecznych.

21 bm. w centralnej sali koncertowej Moskwy rozpoczynają występy laureaci Festiwalu Piosenki Radzieckiej w Zielonej Górze. Wszystkie bilety na trzy koncerty w sali, która pomieścić może kilka tysięcy osób zostały już sprzedane. Wielkim zainteresowaniem publiczności cieszy się także wystawa poświęcona polskiej kulturze i sztuce otwarta w budynku słynnej „Panoramy Borodińskiej". Codziennie tysiące osób odwiedzają polskie stoiska przemysłowe na międzynarodowej wystawie czynnej od tygodnia na terenach WDNH.

W przedsiębiorstwach Moskwy, których załogi są kolektywnymi członkami Towarzystwa Przyjaźni Radziecko-Polskiej odbywają się spotkania przyjaźni, akademie i wieczornice. Uczestniczą w nich przedstawiciele tych zakładów kraju, które na co dzień współpracują ze swymi kolegami z radzieckiej stolicy.

Tysiące osób bierze także udział w imprezach „Dni przyjaźni" zorganizowanych w obwodzie kaliningradzkim. Występują tam zespoły estradowe i soliści z dwóch województw: olsztyńskiego i elbląskiego.

W sobotę wieczorem w ramach „Dnia polskiego" w pierwszym programie telewizji emitowany będzie półtoragodzinny program przygotowany specjalnie przez naszą telewizję. Znajdą się w nim m.in. reportaże filmowe i zdjęcia archiwalne z Ziemi Riazańskiej, gdzie przed 35 laty rodziło się Wojsko Polskie, fragmenty filmu „Droga w kosmos", rozmowy z Mirosławem Hermaszewskim i przewodniczącym Komitetu Badań Kosmicznych PAN prof. Janem Rychlewskim. Na zakończenie telewidzowie wysłuchają koncertu szopenowskiego w Żelazowej Woli.

Program ten za pośrednictwem naziemnych i satelitarnych stacji przekaźnikowych emitowany będzie na całe terytorium Związku Radzieckiego. Następnego dnia, w niedzielę, w czwartym programie nadany zostanie kolejny godzinny blok tematyczny poświęcony Polsce. Będzie to filmowy koncert „Symfonia dla 30 tys." poświęcony budowniczym Huty Katowice, a także reportaż z przejazdu Fiatem-126p po trasie E-7 od Bielska do Gdańska. Pokaże on jak wielkie przemiany nastąpiły w ostatnich latach w krajobrazie przemysłowym Polski.

Od piątku, przez najbliższe pięć dni telewidzowie radzieccy oglądać będą popularny nasz serial „Daleko od szosy". Zapowiadany jest spektakl telewizyjny sztuki Zdzisława Skowrońskiego „W czepku urodzona" z udziałem czołowych artystów radzieckich, występ zespołu „Czerwone Gitary" w międzynarodowym programie estradowym oraz film o Krystynie Chojnowskiej-Liskiewicz, który pokazany zostanie w bardzo popularnej tu audycji telewizyjnego Klubu Podróżników.

Polski i niemiecki ruch robotniczy
Wystawa w Berlinie

BERLIN (PAP). W Berlinie — stolicy NRD — otwarto 20 bm. wystawę obrazującą wspólne tradycje niemieckiego i polskiego ruchu rewolucyjnego i robotniczego w ciągu ostatnich 150 lat, zorganizowaną przez Muzeum Historii Niemieckiej oraz Muzeum Historii Ruchu Robotniczego w Poznaniu.

Wystawa będzie pokazywana jeszcze w Lipsku i Goerlitz. Następnie w przyszłym roku — w ramach obchodów 35 rocznicy Odrodzenia Polski i 30 powstania NRD, obejrzą ją mieszkańcy Poznania i kilku innych miast Polski. (P)

Żywotne zainteresowanie Polski postępami rokowań rozbrojeniowych
Wystąpienie amb. E. Wyznera w Genewie

GENEWA (PAP). Korespondent PAP, Jerzy Wańkowicz pisze: W genewskim Pałacu Narodów odbyło się w czwartek kolejne posiedzenie plenarne Komitetu Rozbrojeniowego 30 państw. Dominującymi tematami bieżących obrad są m. in. sprawa układu o całkowitym i powszechnym zakazie prób z bronią jądrową, jak również problematyka zakazu broni neutronowej, eliminacji broni chemicznej oraz zakazu nowych rodzajów i systemów broni masowej zagłady.

Na posiedzeniu zabrał głos przewodniczący delegacji polskiej, stały przedstawiciel PRL w genewskiej siedzibie ONZ, amb. Eugeniusz Wyzner. Podkreślił on, że wyrazem żywotnego zainteresowania Polski postępami rokowań rozbrojeniowych oraz dowodem woli politycznej naszego kraju wniesienia konstruktywnego wkładu w proces wielostronnych rokowań rozbrojeniowych jest nie tylko aktywny udział w pracach sesji specjalnej ONZ, ale również głębokie zaangażowanie PRL w rokowaniach wiedeńskich w sprawie ograniczenia zbrojeń i sił zbrojnych w Europie Środkowej oraz w prace na forum Genewskiego Komitetu Rozbrojeniowego.

Przedstawiciel PRL wyraził nadzieję, że kontynuowane nadal trójstronne rozmowy ZSRR — USA — W. Brytania doprowadzą wkrótce do uzgodnienia ogólnych ram powszechnego i całkowitego zakazu prób z bronią jądrową, umożliwiając tym samym komitetowi opracowanie ostatecznego tekstu międzynarodowego porozumienia w tej sprawie.

W dziedzinie rokowań na temat eliminacji broni chemicznej — zdaniem mówcy — nastąpiło istotne zbliżenie poglądów, w tym zwłaszcza co do zasady całkowitej eliminacji tej broni z arsenałów państw, jak to od lat postulowały kraje socjalistyczne. Przedstawiciel Polski wyraził przekonanie, że niezależnie od rozmów radziecko-amerykańskich na ten temat Genewski Komitet Rozbrojeniowy dążyć będzie do maksymalnego przyspieszenia swych prac celem przedstawienia na forum ONZ odpowiedniego tekstu porozumienia o całkowitym zakazie prowadzenia badań, produkcji i gromadzenia broni chemicznej i toksyn oraz o zniszczeniu ich zapasów.

W dalszej części mówca z naciskiem podkreślił konieczność niezwłocznego przystąpienia przez Genewski Komitet Rozbrojeniowy do rozważenia projektu układu o zakazie produkcji, gromadzenia, rozmieszczania i stosowania jądrowej broni neutronowej, który z inicjatywy państw socjalistycznych znalazł się na porządku dziennym.

Wprowadzenie tej broni do uzbrojenia NATO — stwierdził przedstawiciel Polski — nie tylko przyczyniłoby się do dalszego wyścigu zbrojeń, ale również godziłoby w interesy bezpieczeństwa i współpracy w Europie.

Przy tej okazji mówca z uznaniem powitał decyzję podjętą przez komitet w sprawie kontynuacji prac nad problematyką zakazu nowych rodzajów i systemów broni masowej zagłady, z udziałem wybitnych specjalistów w tej dziedzinie (w tym eksperta z Polski). (P)

Skandal w RFN!
Przewodniczący DKP ścigany listami gończymi

BONN (PAP). Korespondent PAP, Jan Prejzner pisze: W audycji telewizji zachodnioniemieckiej pokazano w tych dniach kartoteki straży granicznej RFN tzw. Grenzschutzu i służb wywiadowczych, zawierające m.in. fotografie i dane personalne przewodniczącego DKP, Herberta Miesa i dwojga członków prezydium partii.

Prezydium i zarząd DKP, w oświadczeniu opublikowanym 20 bm. wyrażają ostry protest i określają tę sprawę jako niebywały skandal polityczny. Stawianie przewodniczącego DKP, na równi z terrorystami, w sposób brutalny narusza jego prawa i godność osobistą. W żadnym innym kraju na Zachodzie nie ściga się przewodniczącego partii komunistycznej, jak kryminalnego przestępcy. (P)

Ostatnia grupa studentów albańskich opuściła Chiny

PEKIN (PAP). 20 bm. druga i ostatnia grupa studentów oraz stażystów albańskich — łącznie 73 osoby — opuściła Chiny.

Jest to rezultat powziętej przez Pekin na początku bm. decyzji o wstrzymaniu pomocy gospodarczej i technicznej dla Albanii. Studenci kształcili się dotychczas na różnych wydziałach wyższych uczelni w Pekinie, Szenjangu, Szanghaju i Nankinie, natomiast stażyści podnosili swe kwalifikacje zawodowe przed podjęciem pracy w kombinacie hutniczym w Elbasan (środkowa Albania).

Równocześnie źródła albańskie podały, że pierwsza grupa — ok. 250 specjalistów chińskich opuściła Albanię. Pracowali oni na obiektach budowanych w Albanii przy pomocy ChRL. (P)

ŚFZZ potępia wielkomocarstwową politykę ChRL

PRAGA (PAP). Światowa Federacja Związków Zawodowych opublikowała w Pradze oświadczenie potępiające wielkomocarstwową politykę ChRL. W ostatnich czasach — głosi dokument — kierownictwo chińskie podjęło szeroką antywietnamską kampanię, która zapoczątkowana przez prowokacyjne artykuły w prasie ChRL doprowadziła do niebezpiecznych posunięć naruszających suwerenność i terytorialną integralność SRW. (P)

Japończycy zaniepokojeni polityką Pekinu

TOKIO (PAP). Hegemonistyczna polityka Pekinu, przejawiająca się w arbitralnych posunięciach wobec Socjalistycznej Republiki Wietnamu, a także wobec Albanii, wywołuje zaniepokojenie wielu japońskich działaczy politycznych, skłaniając ich do krytycznej oceny stanowiska rządu japońskiego wobec zawarcia „traktatu o pokoju i przyjaźni" z Chinami.

Znany japoński komentator M. Ogawa pisze na łamach „Japan Times", że podpisanie traktatu japońsko-chińskiego na warunkach podyktowanych przez Pekin byłoby równoznaczne z wyrzeczeniem się przyjaznych stosunków z innymi państwami. (P)

Wczoraj na świecie

● W Moskwie została otwarta polska wystawa sztuki medalierskiej. Ponad 500 wyrobów prezentują na niej twórcy z Warszawy, Krakowa i innych miast. Przedstawione dzieła sztuki są poświęcone życiu i działalności wybitnych przedstawicieli polskiego życia kulturalnego i politycznego, upamiętniają ważne daty z historii naszego kraju, nawiązują do życia współczesnego Polaka. (PAP)

RADIO

PIĄTEK 21.VII

Program I

Wiad.: 6.00 7.00 8.00 12.00 19.00 20.00 21.00 22.00 23.00

5.05 Zielone Studio 6.00 Sygnały dnia 9.40 Transmisja uroczystej sesji Sejmu PRL 11.40 Tu Radio Kierowców 12.05 Z kraju i ze świata 12.25 Mozaika polskich melodii 12.45 Roln. kwadrans 13.00 Piosenki w zielonym mundurze 13.25 Muz. 13.40 Kącik melomana 14.00 Studio „Gama" ok. 14.05 Informacje dla kierowców 14.20 Studio Relaks 14.25 Studio „Gama" 15.05 Korespondencja z zagranicy 15.10 Studio „Gama" ok. 15.45 Informacje dla kierowców 16.00 Tu Jedynka 17.30 Radiokurier 18.00 „Tobie Ojczyzno" 18.25 Transmisja uroczystego koncertu z Teatru Wielkiego 19.15 Warszawska Ork. PR i TV 19.40 Combo jazzowe 20.05 Od poloneza do mazura 20.30 Mel. do których chętnie wracamy 21.05 Kronika sportowa 21.18 Muzyka K. Szymanowskiego 22.00 Z kraju i ze świata 22.20 Tu Radio Kierowców 22.23 Białystok na muz. antenie 23.00—24.00 Wita Was Polska.

Program nocny

0.00 Początek programu

0.07 Kalendarz Kultury Polskiej

Wiad. i informacje dla kierowców: 0.01 2.00 3.00

Wiad.: 1.00 4.00 5.00

0.12 1.05 2.06 3.06 — Noc z melodią i piosenką z Warszawy

4.00 Sygnały dnia — pierwszej zmianie

Program II

Wiad.: 4.30 5.30 6.30 7.30 8.30 11.30 13.30 16.30 21.30 23.30

4.35 Poradnik domowy 5.00 Muz. 5.35 Obserwacje i propozycje 5.45 Muz. 6.00 W kilku taktach w kilku słowach 6.10 Kalendarz 6.15 Mel. przyjaciół 6.35 Gimnastyka 6.45 Dzień dobry Warszawo 7.15 Śpiewa Irena Santor 7.35 Małe muzykowanie 8.00 Sprawy codzienne 8.35 Muzyka Stanisława Moniuszki 8.55 Koncert muzyki polskiej 9.40 Transmisja uroczystej sesji Sejmu PRL 11.45 Muzyka 12.05 Wakacje melomana 12.25 „Z niczego" — fragment 12.45 Od kujawiaka do krakowiaka 13.00 Wokół spraw naszego stołu 13.15 Nowe nagrania radiowe 13.35 Ze wsi i o wsi 13.50 Przekrój muzyczny tygodnia 14.10 Więcej, lepiej, nowocześniej 14.25 Tu Radio — Moskwa 14.45 Muzyka F. Couperina 15.30 Radioferie 16.10 Konc. życzeń miłośników muzyki 16.40 Na Warszawskiej Fali 17.00 „Południowe rytmy" 17.20 „Prorok" — fragment 17.40 „Życiorysy pionierów" 18.00 XXI Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej w Oliwie 18.25 Plebiscyt Studia „Gama" 18.40 Ludzie, wśród których żyjemy 19.06 Poezja i muzyka 19.30 Konc. symfoniczny 20.20 Dyskusja literacka (w przerwie koncertu) 20.40 d. c. koncertu 21.20 Georg Filip Telemann Trio d-moll 21.40 Utwory Henri Poumeura 22.00 Teatr PR 22.48 Utwory P. Czajkowskiego 23.00 Granice jazzu 23.35 Co słychać w świecie 23.40 Muzyka

Program III

Wiad.: 5.00 6.00 7.00 8.00 12.00 15.00 17.00 19.30 22.00

5.05—6.00 Między snem a dniem 5.30 Gimnastyka 6.30 Polityka dla wszystkich 7.30 „Marzenia a Skrzydła" 8.03 Co kto lubi 9.00 „Studnie przodków" — odc. 9.10 Kiermasz płyt wytwórni „Pepita" 9.30 Muzyka 9.40 Transmisja uroczystej sesji Sejmu PRL 12.05 Przeboje bez słów 12.30 Zaczęło się od dzikiej kaczki 12.45 Bossa-nova na głosy i instrumenty 13.00 Powtórka z rozrywki 13.30 „Każdemu co mu się należy... od mafii" 14.00 VIII wieków muzyki polskiej 15.05 Wakacje ze swingiem 15.25 Potomkowie Ikara z Odporyszowa 15.40 Duety jednego nagrania 16.00 „Oderwać się od ziemi" 16.20 Muzykobranie 16.45 Nasz rok 78-my 17.05 Muz. poezja UKF 17.40 Studio nagrań 18.10 Polityka dla wszystkich 18.25 Cyrk relaksu 19.00 Codziennie powieść „Długo i szczęśliwie" 19.35 Opera tygodnia — „Orfeusz" 19.50 „Studnie przodków" — odc. 20.00 Blues wczoraj i dziś 20.30 Studio 101 21.00 O Mieczysławie Karłowiczu 21.40 Zespół SBB 22.00 Gwiazda siedmiu wieczorów 22.15 Trzy kwadranse jazzu 23.00 Wiersze St. Piętaka 23.05 Między dniem a snem

Program IV

Wiad.: 6.00 8.00 12.00 15.00 16.00 18.00 22.55

6.00 Radiowy Almanach Sportowy 6.10 Kiełki i klimatu — Busko 6.30 Rytm i piosenka 6.45—7.40 Dzień dobry Warszawo 7.40 Radio dedykuje 8.00 Zespół A. Skorupki 8.10 Francuska muzyka 8.25 Antologia sonaty fortepianowej 9.00 Studio 9.40 Transmisja uroczystej sesji Sejmu PRL 11.40 G. Verdi: „Don Carlos" 12.05—12.25 Głos Mazowsza, Kurpi, Podlasia 12.25 Giełda płyt (stereo lok.) 13.00 Słynne tango Ork. Roberta Stolzta 13.15 Tańce Słowenii 13.25 Nie tylko dla słuchaczy w mundurach 13.40 Tu Studio Stereo — stereo ogólnopolskie 14.00 Naukowcy rolnikom 14.15 Tu Studio Stereo — (stereo ogólnopolskie) 15.05 Promenada 15.40 Książki, do których wracamy 15.05 Jęz. łaciński 16.25 Szkoła muzyczna 16.40—18.00 Program WORT 16.40 Na Warszawskiej Fali 17.00 Słuchaj nas 17.30 Tu Studio stereo lok. 18.25 Miasto i ludzie 19.00 O zdrowie człowieka 19.15 Jęz. angielski 19.30 Konc. symfoniczny 20.20 Audycja literacka (w przerwie koncertu) 20.40 d. c. koncertu — stereo ogólnopolskie 21.35 Laureaci chopinowscy na płytach (stereo lokalne) 22.00 Ekonomia na co dzień 22.30 Pietro Mascagni — Intermezzo z opery „Rycerskość wieśniacza" 22.35 Kultury historii 22.50 Pieśni F. Chopina

SOBOTA 22.VII

Program I

Wiad.: 6.00 7.00 8.00 12.00 16.00 19.00 23.00

6.05 Kiermasz pod Kogutkiem 7.05 Muzyka 8.05 Muzyka 10.30 Wakacyjna Akademia Muzyczna 11.00 „Album tatrzański" 11.30 Śpiewa „Mazowsze" 11.35 Transmisja uroczystej zmiany warty przed Grobem Nieznanego Żołnierza w W-wie 12.30 Wesoły autobus 13.30 Bielo-czerwona w melodii i piosence 14.15 Rzecz muzyczna 14.40 „Wisła, jakiej jeszcze nie ma" 15.30 Konc. życzeń 16.05 Teatr PR „Intryga — napręcie" 17.00 Studio Młodych 18.00 Cykl: „Rośliśmy razem z Nią" 18.15 Konc. przyjaźni 19.15 Przy muzyce o sporcie 20.00 Gwiazdy polskich estrad 21.00 „Lipcowa rabsodia" 22.00 Folklor w jazzie i piosence 23.05 Informacje sportowe 23.15 Melodie

Program nocny

Wiad.: 0.01 1.00 2.06 3.00 4.00 5.00

0.00 Początek programu

0.06 Kalendarz Kultury Polskiej

0.11 1.05 2.06 3.05 4.05 5.05 Nocne Studio „Gama"

Program II

Wiad.: 3.30 5.30 6.30 7.30 12.05 18.30 21.30 23.30

5.30 Zapraszamy do Warszawy 6.10 Kalendarz 6.15 Gra Ork. W. Trzcińskiego 6.40 Melodie ludowe 7.00 Moskwa z melodią i piosenką 7.35 Konc. porankowy 8.00 Piękna nasza Polska cała 8.30 „Rodzi się w słońcu dzień" 9.00 Konc. polskiej muzyki 9.45 Dieland znad Wisły 10.00 „Moje miasto" 10.20 Koncert popularny 10.50 Solisci naszych estrad koncertowych 12.10 Hymn państwowy 12.01 Chopin — Polonez A-dur 12.10 Człowiek kiedy 12.50 Konc. muzyki polskiej 13.30 Teatr PR — Teatr Wielki „Powrót posła" 14.53 Wakacyjny ludowe 15.30 Wakacyjny Teatr dla Dzieci i Młodzieży 15.30 Radioferie 16.10 Muzyka polska 16.35 Nowe nagrania radiowe 17.25 „Słuchajac Chopina" 17.45 Fr. Chopin — Konc. fortepianowy e-moll op. 11 18.35 Fel. publicystyki zagranicznej 18.45 Kompozytor i pianista A. Malawski 19.00 „Matysiakowie" 19.30 Spotkanie z II. Cyklem 20.45 Słuchowisko „Pierwsza plytowa..." 21.10 W. Lutosławski przedstawia preludia i fugę 22.30 Poezja śpiewana 22.50 „Plejada gwiazd" 23.35 Muzyka

Program III

Wiad.: 6.00 6.30 8.00 14.00 19.30 22.00

6.05—8.00 Świąteczne rytmy 6.30 Polityka dla wszystkich 7.30 Dzienniczek pieśni, wiersza i muzyki 8.05 Pod urokiem folkloru 9.00 „Studnie przodków" 9.10 Ballady jazzowe 9.30 Gdy się mówi: Z lipca 9.50 Śpiewa Wanda Warska 10.00 Wędrówki lipcowe — rep. 10.20 Lipcowe spotkania muzyczne 11.00 Autoportret — rep. 11.30 Lipcowe spotkania muzyczne 12.00 Hymn państwowy 12.01 Chopin — Polonez A-dur 12.07 Przeboje stulecia 12.30 Mistrzowskie interpretacje muzyki polskiej 13.00 Piewcowe stare Warszawy 13.40 Lipcowe spotkania muzyczne 14.05 Dawne tańce polskie 14.30 Portret z pamięci 15.00 Polonezy i Mazurki 15.30 Kwiaty na płytach 16.00 Ekran dzień 16.45 Polski cyrk 17.00 Fel. w Warszawy 17.45 Warszawy 18.00 Konc. 18.45 Słucham 19.00 Cykl 19.35 Kiej mam 19.30 Opera tyg. „Orfeusz" 19.50 „Studnie przodków" 20.00 Impresje na płytach w ... 20.20 Spotkania muzyki polskiej 21.00 Ciekawe wieczory 22.00 Siedmiu wieczorów 22.15 Cyk Skamandryta 22.35 Gwiazdy w Polskie 23.00 Wiersze St. Piętaka 23.05 Jam session w Trójce.

Program IV

Wiad.: 7.00 12.05 16.00 22.55

7.07 Muz. (stereo lokalne) 7.30 Melodie świątecznego poranka 8.05—10.00 Program WORT 8.06 „Taka piosenka jest niesmiertelnosc" 9.00 Ponad siedmiu ... 11.00 „Gospody na szlakach dawnej Europy" 11.20 Śpiewa Centralny Zespół Artystyczny Wojska Polskiego 11.35 Radiowy portret poety — Hugo Kołłątaj 12.00 Hymn państwowy 12.01 Chopin — Polonez A-dur 12.07 Przeboje stulecia 13.15 R. Jaboński i Krystyna Bobocińska na płytach EMI (stereo lok.) 14.10 Zbawienie refleksyjne 14.40 Śpiewają polskie chóry studenckie (stereo lok.) 15.05 Teatr PR — Studio Klasyczne Cykl: „Legendy polskie" — „Legendy" 16.05—17.50 Program WORT 16.05 „Wisła" — 17.00 Tu Studio 4 (stereo lok.) 17.30 Karłowicz — Konc. skrzypcowy A-dur op. 8 (stereo lok.) 18.00 „Zastąpił im dom..." 18.30 Ziemia, człowiek, wszechświat 19.00 Studio Stereo zaprasza (stereo ogólnopolskie) 21.20 Laureaci chopinowscy na płytach (stereo lok.) 22.10 W. Lutosławski przedstawia preludia i fugę (stereo lok.).

NIEDZIELA 23.VII

Program I

Wiad.: 7.00 8.00 12.05 14.00 19.00 22.00

6.05 Kiermasz pod Kogutkiem 7.05 Fala 78. 7.15 Co niedziela gra kapela 7.30 Z albumu polskiej piosenki 8.18 Moja audycja muzyczna 9.00 Informacje sportowe 9.05 Mag. Wojskowy 10.05 Rzecz muzyczna 10.30 Wakacyjny Teatr dla Dzieci 11.03 Różne barwy piosenki 12.05 „W samo południe" 12.45 Polska muzyka popularna 13.00 Studio „Gama" 14.30 W Jezioranach 15.00 Konc. życzeń 16.05 Teatr PR „Opowieści o królu Janie" 16.40 Przeboje na instrumenty 17.15 Studio Młodych 18.00 Komunikaty Totalizatora Sportowego 18.06 Z płyt Supraphonu 19.15 Przy muzyce o sporcie 20.00 Z płyt „Melodii" 21.05 Wróżby z gwiazd 22.00 Z płyt „Polskich Nagrań" 23.05 Informacje sportowe 23.15 „Rewia piosenek" 23.45 Duo gitar klasycznych „Completorium"

Program nocny

0.00 Początek programu

Wiad.: 0.01 1.00 2.00 3.00 4.00 5.00

0.07 Kalendarz Kultury Polskiej

0.12 1.05 2.06 3.06 Noc z melodią i piosenką z Kielc

4.00 Sygnały dnia — pierwszej zmianie

Program II

Wiad.: 5.30 6.30 7.30 14.30 18.30 23.30

5.36 Zapraszamy do Warszawy 6.10 Kalendarz 6.15 Melodie ludowe 6.40 Z malowanej skrzyni 7.00 Moskwa z melodią i piosenką 7.35—11.57 Niedzielne spotkania 8.05 Felieton Wł. Sokorskiego 8.25 Zawsze w niedzielę 8.30 Konc. organowy 8.45 Nowości Teatru PR 9.10 Parnasik 9.50 Przegląd prasy 11.00 „Wyzwolenie" — St. Wyspiański 12.05 Poranek Symfoniczny 13.00 Teatr PR Świadkowie i dokumenty „Biblioteka Narodowa" 14.20 Arcangelo Corelli Sonata D-dur z cyklu 12 Sonat triowych da camera 14.35 Estrada folkloru 15.00 Wakacyjny Teatr — dla Dzieci i Młodzieży 15.30 Nowe nagrania radiowe 16.00 Konc. chopinowski 16.30 Podwieczorek przy mikrofonie 18.00 Poznajemy płyty „Polskich Nagrań" 18.05 Radio ludziom pracy 19.00 Recital Z. Wodeckiego 19.20 Studio Młodych 20.00 Wielcy artyści estrady i kabaretu 21.00 Wojsko, strategia, obronność 21.25 Piosenki żołnierskie 21.30 Magazyn Tygodnia 22.30 Poetycki koncert życzeń 23.00 Arcydzieła muzyki dawnej 23.35 Publicystyka międzynarodowa 23.40 Muzyka

Program III

Wiad.: 6.00 8.30 14.00 19.30 22.00

6.05 Mel. 7.00 Za kierownicą 7.30 Na poboczu wielkiej polityki 7.40 Posłuchajmy jeszcze raz 8.35 Co kto lubi 9.00 „Studnie przodków" 9.10 Na góralską nutę 9.30 Gdy się mówi Polska w świecie 9.50 Zespół Old Timers 10.00 60 minut na godzinę 11.00 Dyskoteka pod gruszą 12.00 Z naszego rodowodu 12.25 Muzyka 13.20 Przeboje z nowych płyt 14.05 Peryskop 14.30 Z muzycznego archiwum Programu III. 15.00 „Technokrata" — rep. 15.30 Nowa płyta Maryli Rodowicz 16.00 Teatrzyk Zielone Oko „Tragiczny romans" 16.35 „Poobiednia drzemka" 16.45 Tylko scatem śpiewają Novi Singers 17.00 Baw się razem z nami 19.35 Opera tygodnia — „Orfeusz" 19.50 „Studnie przodków" (odc.) 20.00 Jazz — piano-forte 20.40 „Czarownica w Paryżu" 21.00 Spotkanie z H. Szeryngiem 22.08 Gwiazda siedmiu wieczorów — Wanda Warska 22.15 Antoni Czechow „Paleńka" 22.30 Góralskie jam session 23.00 Wiersze St. Piętaka 23.05 Z Warszawskich klubów jazzowych 23.45 Śpiewa S. Krajewski

Program IV

Wiad.: 7.00 12.00 16.00 22.55

7.05 Kantaty J. S. Bacha 8.05—10.00 Program WORT 8.06 U nas w niedzielę 8.30 Z sal koncertowych stolicy 9.00 Spotkania 10.00 Mel. letniego poranka 11.00 Jęz. łaciński 11.20 Fonoteka folkloru (stereo lokalne) 11.35 Zgadnij, sprawdź odpowiedź 12.06 Panorama folkloru 13.00 Zatrzymać lato 13.30 Polska ballada, polska piosenka 14.10 Portrety Polaków 14.40 Muzyka (stereo ogólnopolskie) 15.00 Teatr PR — Studio Stereofoniczne „Wiesław czyli Wesele Krakowskie" — (stereo ogólnopol.) 15.42 St. Moniuszko — I Kwartet smyczkowy d-moll (stereo lokalne) 16.05—18.00 Program WORT 16.06 „Warszawskie Muzy" 17.00 Tu Studio 4 (stereo lok.) 17.30 Warszawski Tygodnik Dźwiękowy 18.00 Radiolatarnia 18.25 Gitarzysta John Williams 18.30 Między fantazją a nauką „Rozwiązanie samo się nasuwa" 19.00 W. Amadeusz Mozart — „Czarodziejski flet" (stereo ogólnopolskie) 21.44 Utwory I. Strawińskiego (stereo lok.) 22.10 Konc. polskiej muzyki współczesnej (stereo lok.).

TELEWIZJA

PIĄTEK 21.VII

Program I

9.40 Sprawozdanie z uroczystości w Sejmie PRL
14.35 Wakacyjne Kino Młodych — Historia żywa — „Podróż w XXX-lecie". Film dok. prod. polskiej (kolor)
16.00 Dziennik (kolor)
16.10 Obiektyw
16.30 Kino Telewizji Najmłodszych — „Jak krokodyl szukał przyjaciół" oraz „Cztery słonie"
16.55 „Zwyczajny miesiąc" odc. III (ostatni). Film fab. prod. TV ZSRR (obyczajowy) (kolor)
18.00 „Tobie Ojczyzno" — Uroczysty koncert muzyki polskiej dla uczczenia Święta Odrodzenia (kolor)
19.00 Dobranoc dla najmłodszych (kolor)
19.10 Siódemka
19.30 Wieczór z Dziennikiem (kolor)
21.00 Etiuda Lotnicza — progr. rozrywkowy związany z lotem polskiego kosmonauty
21.30 „Człowiek orkiestra" — komedia prod. francusko-włoskiej (kolor)
22.55 Dziennik (kolor)

Program II

17.00 Turystyka i wypoczynek (kolor)
17.30 Krajobraz i przyroda — W programie: 1. Narodziny wyspy — film dok. prod. rumuńskiej 2. Piękna jest moja Słowacja — film dok. prod. TV CSRS (kolor)
18.10 Powtórka z języka — Język rosyjski — kurs podstawowy lekcja 12 (kolor)
18.40 Powtórka z języka — Język francuski — kurs podstawowy lekcja 12 (kolor)
19.10 Program lokalny
19.30 Wieczór z Dziennikiem (kolor)
21.00 Studio Sport — Wokół stadionów (kolor)
21.30 Zakopiański Przegląd Filmów o Sztuce — „Nagrody specjalne" (kolor)
21.55 24 godziny (kolor)
22.05 Opowieści Starszego Pana — „Strzyżenie" (kolor)
22.15 „Sytuacje" — Wakacyjne przyjaźnie
22.50 „Brygady Tygrysa" — „Sprawa Valentina" — Film fab. prod. TV francuskiej (kolor)

CO I GDZIE

KINA

Bałtyk — „Wyspa skazańców", prod. meksyk., lat 18, godz. 11.30, 15.30 i 17.30. „Mandingo", prod. wł.-USA, lat 18, godz. 9.30, 13.30 i 19.30. Maraton filmowy godz. 22. „Dziewczyna z reklamy", prod. USA-włosk. i „Dom pod czerwoną latarnią", prod. węgierskiej.

Przyjaźń — „Cenny depozyt", prod. franc., lat 12, godz. 15.30, 17.30 i 19.30.

Pokolenie — „Ocalona", prod. NRD, lat 12, godz. 9, 11 i 13. „Nietrwałe szczęście", prod. jap. lat 15, godz. 15, 17 i 19.

Odeon — „Rok święty", prod. franc., lat 15, godz. 15.30, 17.30 i 19.30.

Hel — „Dupont Lajoie", prod. franc. lat 18, godz. 15.30, 17.30 i 19.30. „Milioner", prod. pol. lat 12, godz. 9, 11 i 13.

Walter — „Szkarłatny pirat", prod. USA, lat 15, godz. 18.

WYSTAWY

Muzeum przy ul. Nowotki 12 — „Bogactwo głębin morskich i oceanów" ze zbiorów Muzeum Górnośląskiego i Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, „Broń biała i palna" ze zbiorów własnych „Medale portretowe ze zbiorów własnych", „Motyw przyrodniczy w sztuce ludowej", „Sport w sztuce ludowej" — wystawa pokonkursowa.

Klub „Empik": wystawa prac plastycznych dzieci — słuchaczy Państwowego Ogniska Plastycznego w Radomiu.

Witryny Plastyczne „ARTU" — malarstwo Krystyny Barańskiej.

DYŻURY APTEK

Apteka nr 15 przy pl. Konstytucji 5 i nr 10 przy pl. Zwycięstwa 7.

Doraźna pomoc internistyczna — ambulatorium Pogotowia Ratunkowego przy ul Tochtermana. Pogotowie Dentystyczne czynne codziennie w godz 21—7 rano przy Pogotowiu Ratunkowym. Informacja Służby Zdrowia 406-77.

TELEFONY

Pogotowie ratunkowe 999, straż pożarna 998, posterunek MO 997, pogotowie ratunkowe kolejowe 298-15 pogotowie gazowe w godz. 7—15 (317-17), w godz 23—7 (224-30) w niedziele i święta 400-97, pogotowie kanalizacyjne 400-65, informacja usługowa 287-86, postój taksówek przy pl. Konstytucji 228-52, przy dworcu PKP 268-88, przy Żwirki i Wigury 418-10, pomoc drogowa 981, informacja PKP 299-50, PKS 267-76.

ŻYCIE RADOMSKIE

„Życie Radomskie" 26-100, Radom, ul. „Żeromskiego 81 Telefony: 211-49 234-50 Przyjmowanie ogłoszeń w godz. 8.30—17.30. Za terminowy druk ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Warszawskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa" Al. Jerozolimskie 125/127 Rękopisów nie zamawianych redakcja nie zwraca. Druk: Prasowe Zakłady Graficzne RSW „Prasa-Książka-Ruch" Warszawa, ul. Marszałkowska 3/5.

BIAŁOBRZEGI

Telefony: Pogotowie ratunkowe 108, pogotowie milicyjne 999, straż pożarna 993, pogotowie energetyczne 530, postój taksówek 725, zajazd myśliwski 411, sklep „Dacia" 742.

GARBATKA

Kino „Las" — „Liberia — moja miłość", prod. włoskiej, lat 15, godz. 17 i 19.

Telefony: apteka 25, dworzec PKP 47, posterunek MO 07, ośrodek zdrowia 25, postój taksówek 53, urząd gminy 91, straż pożarna 8.

GRÓJEC

Kino „Odra" — „Piraci na Pacyfiku", prod. rum.-franc., b/o, godz. 17. „Nie ma dymu bez ognia", prod. franc. lat 18, godz. 19.

Telefony: pogotowie MO 997, straż pożarna 998, biblioteka 23-65, dom kultury 24-97, kino 21-62, ośrodek zdrowia 23-34, postój taksówek 23-21, przychodnia rejonowa 22-88, CPN 28-52.

KOZIENICE

Telefony: pogotowie ratunkowe 999, posterunek MO 997, straż pożarna 998, pogotowie energetyczne 23-11, kino 23-64, muzeum regionalne 33-72, urząd miasta i gminy 21-23, przychodnia rejonowa 22-94.

JEDLIŃSK

Telefony: kierunkowy 101, apteka 29, posterunek MO 77, ośrodek zdrowia 17, straż pożarna 98, zakład energetyczny 60, restauracja „Turysta" 14, urząd gminy — naczelnik 80.

JEDLNIA LETNISKO

Telefony: apteka 48, izba porodowa 38, posterunek MO 7, Ośrodek zdrowia 23, restauracja „Leśna" 110, straż pożarna 8, urząd gminy 56.

NOWE MIASTO

Kino „Pilica" — „Romans Teresy Hennert", prod. pol., lat 15, godz. 18 i 20.

Telefony: apteka 36, biblioteka 42, dworzec PKS 97, gospoda 46, kawiarnia 160, kino 64, straż pożarna 8, szpital 55, postój taksówek 88, przychodnia rejonowa 46.

MOGIELNICA

Telefony: apteka 19, gminna spółdzielnia 8, kino 44, ośrodek zdrowia 11, posterunek MO 7, stacja PKP 50, straż pożarna 86, naczelnik 148, księgarnia 6, przychodnia rejonowa 80.

LIPSKO

Kino „Szarotka" — „Czy zabiła", prod. franc., lat 15, godz. 17 i 19.

Telefony: apteka 62, dom kultury 131, kawiarnia 95, kino 184, dworzec PKS 206, posterunek MO 97, pogotowie ratunkowe 09, przychodnia rejonowa 194, straż pożarna 163, szpital dział pomocy doraźnej 09.

PIONKI

Kino „Chemik" — „Ebirah potwór z głębin", prod. jap., lat 15, godz. 17 i 19.

Telefony: pogotowie MO 307, pogotowie ratunkowe 309, straż pożarna 308, apteka 310, księgarnia 511, pogotowie energetyczne 306, przychodnia rejonowa 323, restauracja „Adria" 562, izba porodowa 548, urząd gminy naczelnik 513, kierunkowy 12.

SKARYSZEW

Telefony: apteka 13, posterunek MO 77, ośrodek zdrowia 11, straż pożarna 28, urząd miasta i gminy 89.

WARKA

Kino „Przyjaźń" — „Piraci na Pacyfiku", prod. franc., lat 18, godz. 17. „Nie ma dymu bez ognia", prod. franc., l. 18, g. 19.

Telefony: apteka 38, izba porodowa 133, posterunek MO 7, pogotowie ratunkowe 9, przychodnia rejonowa 270, ośrodek zdrowia 21, stacja CPN 120, PKS 12, stanica wodna PTTK 143.

Muzeum im. Pułaskiego — czynne codziennie oprócz poniedziałków i dni poświątecznych w godz. 9—15.30. Ekspozycja zmienna — Kazimierz Pułaski i udział Polaków w życiu politycznym, kulturalnym i społecznym Stanów Zjednoczonych.

PRZYTYK

Telefony: apteka 29, posterunek MO 97, ośrodek zdrowia 63, straż pożarna 88.

WIERZBICA

Telefony: apteka 1, izba porodowa 11, posterunek MO 7, ośrodek zdrowia 19, pogotowie energetyczne 21, restauracja „Niespodzianka" 34, urząd gminy — naczelnik 15, żłobek 2, przedszkole 25.

SZYDŁOWIEC

Kino „Górnik" — „Ofiara namiętności", prod. hiszp., lat 18, godz. 18 i 20. „Jak car Piotr Ibrahima swatał", b/o, g. 16.

Telefony: apteka 56, dom kultury 246, posterunek MO 07, straż pożarna 08, pogotowie ratunkowe 09, przychodnia rejonowa 383, stacja CPN 186, PKP 56.

Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych — Polskie Instrumenty Muzyczne i wnętrza zamkowe czynne codziennie oprócz poniedziałków i dni poświątecznych w godz. od 10—19, w soboty od 9—15.30.

PRZYSUCHA

Kino „Zachęta" — „Miłość w deszczu", prod. franc. lat 15, godz. 17 i 19.

Telefony: posterunek MO 07, pogotowie ratunkowe 09, straż pożarna 06, apteka 229, dom kultury 473, urząd miasta i gminy 427, ośrodek zdrowia 26, izba porodowa 317.

ZWOLEŃ

Kino „Świt" — „Czarny korsarz", prod. włosk., lat 15, godz. 17 i 19.

Telefony: Pogotowie ratunkowe 999, posterunek MO 997, straż pożarna 998, apteka 24-19, postój taksówek 27-08, szpital 20-37.

Muzeum im. Jana Kochanowskiego w Czarnolesie — wystawa „Wielcy pisarze i poeci w rzeźbie ludowej" ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Toruniu. Punkt wystawowy w Zwoleniu — „Owady polskie".

DRZEWICA

Kino „Śnieżka" — „Ofiara namiętności", prod. hiszp., l. 18, godz. 17 i 19.

Telefony: apteka 25, ośrodek zdrowia 26, postój taksówek 53, posterunek MO 07, restauracja „Zamkowa" 77.

IŁŻA

Kino „Zamek" — „Fałszywy król", prod. ang. lat 15, godz. 18 i 20.

Telefony: apteka 91, biblioteka 266, pogotowie energetyczne 31, dom kultury 106, dworzec PKP 271, straż pożarna 215, kino 77.

Uwaga: Kalendarzyk sporządzono na podstawie informacji zainteresowanych instytucji. Kierownictwa kin zastrzegają sobie prawo zmiany programu.

Regionalny program radiowy

Program lokalny nadawany jest na falach średnich 188, 230, 238 m oraz na UKF 70.49 MHz w godz. 6.45—7.30 i 16.40—17.00 natomiast w godz. 7.30—7.48 i 17.00—18.00 — tylko na UKF 7049 MHz.

Piątek, 21 bm.

6.46 i 16.40 — Aktualności dnia 16.50 — Z cyklu: „Prosto z zagrody" — aud. Z. Wierciakowej 17.00 — Koncert muzyki poważnej (stereo) 17.36 — „Lipiec w dokumentach" — aud. Z. Majchrzyk 17.45 — Propozycje do kieleckiej listy przebojów.

Uwaga:
Od godz. 18.50—14.00 od 14.35—15.00 od 19.30—20.20 — Ogólnopolski muzyczny program stereofoniczny (UKF 70,40 MHz).

Choroba pracownika za granicą

B. A. — Mąż mój od pół roku pracuje na budowie za granicą. Ostatnio otrzymałam wiadomość, że od trzech tygodni poważnie choruje i że ma powrócić do kraju, mimo, że chciałby tam pozostać do końca budowy. Czy rzeczywiście mąż musi wrócić do kraju przed zakończeniem budowy, na którą był wysłany? Jaki mu przysługuje zasiłek chorobowy?

Red. Pracownik zatrudniony za granicą na tak zwanej budowie eksportowej, w czasie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą nie otrzymuje zasiłku chorobowego, lecz wynagrodzenie, wysokość którego jest ustalana według zasad określonych ustawą o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 34, poz. 188 z 1975 r.), a więc według zasad obowiązujących przy obliczaniu zasiłku chorobowego.

Chory za granicą pracownik wynagrodzenie to może otrzymywać tylko przez okres 30 dni kalendarzowych, a po upływie tego terminu powinien, jeżeli oczywiście stan zdrowia na to pozwala, być przeniesiony do kraju. W przypadku zaś, gdy powrót do kraju ze względu na stan zdrowia pracownika jest niemożliwy wynagrodzenie to przysługuje mu do czasu, gdy powrót ten stanie się możliwy.

Ponieważ pracownicy budów eksportowych są dodatkowo ubezpieczeni w instytucjach ubezpieczeniowych kraju, w którym przebywają, więc z wynagrodzenia walutowego, otrzymywanego podczas choroby, potrącana jest kwota dewiz, którą wypłaca miejscowa instytucja ubezpieczająca naszych pracowników.

Po powrocie do kraju, jeżeli pracownik nadal jest niezdolny do pracy ze względu na chorobę, wówczas pobiera zasiłek chorobowy w złotych, obliczony zgodnie z obowiązującymi w kraju przepisami. Okres choroby za granicą wlicza się w takich przypadkach do okresu pobierania zasiłku chorobowego, mimo iż tam otrzymywał wynagrodzenie za pracę.

Podstawą ustalenia wysokości zasiłku chorobowego jest ostatnio otrzymywane wynagrodzenie w macierzystym zakładzie pracy.

Regulujące te sprawy Rozporządzenie Rady Ministrów z 24 października 1975 r. (Dz. U. Nr 35, poz. 195) weszło w życie z dniem 1 listopada 1975 r. KK

Odpowiedzi redakcji

ZDZISŁAW G. Z PODDĘBIC: W sprawie sprzedaży książek należałoby zwrócić się do antykwariatów „Domu Książki". Podajemy adresy w Warszawie: ul. Nowy Świat 1, ul. Nowy Świat 61 i ul. Świętokrzyska 14.

Natomiast z prośbą o wycenę i z ewentualną propozycją sprzedaży obrazu może się Pan zwrócić do salonów „Desy". W stolicy mieszczą się one przy ul. Koszykowej 60/62, ul. Nowogrodzkiej 25, ul. Nowy Świat 23, ul. Rutkowskiego 30, ul. Targowej 61, ul. Nowy Świat 51 i przy Rynku Starego Miasta 4/6.

CZYTELNICY 250-205 REDAKCJA

Radomskie rozmowy z Czytelnikami

◆ Zerwana umowa ◆ Nietykalny dłużnik ◆ Decyzja bez klucza ◆ Moc natychmiastowa

14 lipca redakcję „Życia Radomskiego" znowu odwiedziło kilkudziesięciu Czytelników, którzy przyszli na tradycyjne już spotkanie, aby przedstawić swoje problemy i bolączki, ewentualnie zasięgnąć porady. Dominowały i tym razem pytania z zakresu prawa pracy. Wiele osób przedstawiało swą trudną sytuację mieszkaniową, prosząc o pomoc w przyspieszeniu przydziału mieszkania. W sytuacjach takich, poza sprawami, w których postępowanie władz lokalowych czy administracji spółdzielczej jest niezgodne z przepisami, lub też wyjątkowo ślamazarne, redakcja niestety nie może pomóc. Były również pytania w sprawie emerytur i rent. Notujemy z zadowoleniem, że skarg na działalność ZUS tym razem nie było.

Przejdźmy jednak do konkretów. Dwie młode kobiety, uczennice ostatniej klasy szkoły średniej, postanowiły w okresie wakacyjnym zarobić parę groszy. Dowiedziały się, że elektrownia „Kozienice" organizuje kolonie letnie, na których jest możliwość podjęcia pracy. Po przeprowadzeniu wstępnych rozmów otrzymały pismo, którego fragmenty cytuję: **„Wydział Socjalny zawiadamia, że Obywatelka została przyjęta do pracy na kolonii letniej w Krynicy Morskiej. Wobec powyższego prosimy o przybycie w dniu 28.05.1978 r. o godz. 10 do ZEOW Radom, ul. Żeromskiego 75, Wydział Socjalny, celem podpisania umowy..."**

O wskazanej godzinie obie panie — Jolanta J. i Barbara N. — zgłosiły się tam, gdzie zostały wezwane. Obie też podpisały umowy, z których wynikało — że mają podjąć pracę od 8 lipca, jako sprzątaczki. Pracować miały przez dwa turnusy, otrzymując za każdy z nich 1200 zł. 7 lipca dwie młode pracownice zameldowały się na miejscu w Krynicy Morskiej i poszły do kierowniczki kolonii po instrukcje. Instrukcja była jedna: **„Panie są tutaj niepotrzebne. Nie mam dla was żadnej pracy, nie ma nawet gdzie spać. Wracajcie zatem z powrotem".** Kierowniczka była podobno bardzo zdziwiona tą wizytą. Tak przynajmniej twierdzą dwie młode pracownice kolonijne, które w dzień po powrocie udały się na rozmowę do dyrektora. Kazano im czekać na pisemną odpowiedź. Do dnia naszych radomskich rozmów z czytelnikami Jolanta J. i Barbara N. żadnej odpowiedzi nie otrzymały. Rozmawialiśmy z przedstawicielem elektrowni. Sprawa wygląda następująco: Otóż władze miejscowe w Krynicy Morskiej zakazały rozstawiać namioty, w związku z czym powstała konieczność zmniejszenia liczby personelu. Obie panie dostały wymówienie, ale oczywiście za jeden turnus pieniądze otrzymają. Natomiast na turnus następny zakład energetyczny Radom załatwił im pracę w Ostrowie.

★

Andrzej B., ojciec dwojga małych dzieci, mieszkał przez dłuższy czas jako sublokator. Gdy jednak zmarł lokator, zaś mieszkanie objął nowy, zaczęły się spory i nieporozumienia. W maju 1978 r. po przyjściu z pracy Andrzej B. stwierdził, że nowy lokator wystawił jego meble do garażu. W zaistniałej sytuacji państwo B. następnego dnia poszli do prezydenta miasta z prośbą o przydział mieszkania zastępczego. 17 czerwca otrzymali decyzję na nowe mieszkanie i jednocześnie nakaz opuszczenia starego lokalu. Od otrzymania decyzji na mieszkanie zastępcze upłynął miesiąc, państwo B. zaś nie mogą zająć swego lokalu, ponieważ poprzedni użytkownik jeszcze w nim zamieszkuje. „Ja z żoną i dwojgiem małych dzieci — powiada Czytelnik — chodzę od teściów do moich rodziców, ponieważ nie mamy stałego miejsca zamieszkania. Kiedy żona udała się w tej sprawie do wydziału lokalowego, powiedzieli jej, że się nie spieszy, żeby jeszcze czekała. Wędrujemy tak sobie już ponad miesiąc, czekając aż się zwolni nasze mieszkanie. Może redakcja zdoła nam pomóc..."

Ponieważ nie było możliwości szybkiej interwencji w dniu konsultacji, z tego miejsca apelujemy więc do władz lokalowych i administracji nr 6 Osiedla Piętnastolecie: od miesiąca człowiek, który otrzymał decyzję na mieszkanie nie może tam wejść, ponieważ jest zajęte. Znak decyzji: WSL-II-3421/47/77.

★

Z kolei sprawa z pozoru paradoksalna, a przecież prawdziwa. Sytuacja, jaką przedstawił Marian B., nie jest niestety wcale taka rzadka. Otóż przed kilkoma laty, ściślej w 1974 r., wygrał on w sądzie sprawę cywilną przeciwko Zdzisławowi J. Zdzisław J. jednak był dość przebiegły, a ponieważ nie doznał przeszkód ze strony adwokata swojego przeciwnika, który nie zabezpieczył roszczenia, sprzedał swój plac wraz z domem i wyjechał do Warszawy, gdzie zamieszkał u syna. Jest w tej chwili skromnym rencistą bez żadnego majątku. Marian B. natomiast, który sprawę o 40 tys. zł wygrał i od czterech lat dysponuje prawomocnym wyrokiem z klauzulą wykonalności, do tej pory zdołał uzyskać zaledwie kilka tysięcy. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone, bowiem zajęte ruchomości w mieszkaniu dłużnika zostały wyłączone przez sąd, natomiast sama renta egzekucji nie podlega. Co jednak stało się z pieniędzmi, które dłużnik uzyskał za sprzedaną nieruchomość? Wydał, schował, nie wiadomo. Nie ma ich. W ten sposób Zdzisław J. wyłudził 40 tys. zł i jest nietykalny, ponieważ jest rencistą.

★

Tym razem sprawa uczciwego rencisty. Do redakcji zgłosił się uczestnik kampanii wrześniowej, który w latach późniejszych był w obozie jenieckim. Po wojnie przez pewien czas pracował, później jednak, ze względu na stan zdrowia, musiał przejść na rentę. Podjął też starania o uznanie swego inwalidztwa za inwalidztwo wojenne. Jednakże ani lekarze ZUS ani Rady Nadzorczej, ani też biegli sądowi — sprawa bowiem trafiła do sądu — nie stwierdzili związku przyczynowego między działalnością wojenną a obecnym stanem zdrowia. Stwierdzono, owszem, że aktualny stan zdrowia badanego nie jest dobry, w związku z czym przyznano mu rentę. Jest to jednak tzw. renta z ogólnego stanu zdrowia, nie zaś renta wojenna.

— Czy nie ma możliwości jej podwyższenia? — pyta Czytelnik.

— A czy ma Pan kartę kombatancką?

— Tak, oczywiście...

— W takim razie może Pan ubiegać się o podwyższenie renty z tytułu uprawnień kombatanckich. Przepis stanowi bowiem, że kombatantom i więźniom obozów koncentracyjnych może być podwyższona emerytura lub renta, pobierana przez nich na podstawie przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym lub innych przepisów. Decyzje w tej sprawie podejmuje minister d.s. kombatantów.

★

Przed kilkoma miesiącami powstała w Radomiu wojewódzka agencja zajmująca się organizacją imprez artystycznych. Po pewnym czasie jedna z pracownic tej agencji otrzymała pismo, które w zasadzie nie wiadomo jak nazwać: czy zwolnieniem dyscyplinarnym, czy też wypowiedzeniem. Pismo brzmiało jak następuje: „Z dniem dzisiejszym wypowiadam Obywatelce pracę w Radomskiej Agencji Imprez Artystycznych z mocą natychmiastową". I to wszystko. Na piśmie nie było nawet pouczenia o trybie odwołania od owej mocy natychmiastowej. Pismo nosiło datę 28 maja 1978. Natomiast datę 31 maja 1978 r. nosi nagana pisemna udzielona usuniętej pracownicy (trzy dni wcześniej rozwiązano z nią stosunek pracy). Kobieta skierowała sprawę do Komisji Odwoławczej d.s. Pracy. Orzeczenie: przywrócenie do pracy. Dyrektor agencji nie daje jednak za wygraną. Od orzeczenia komisji złożył odwołanie do sądu pracy w Kielcach. Wystosował też do swej przeciwniczki pismo następującej treści: „W związku z tym, że skierowałem sprawę do sądu pracy w Kielcach, zabraniam Obywatelce przychodzenia do pracy do momentu otrzymania rozstrzygnięcia z w.w. sądu w sprawie Obywatelki".

Sprawa zatem jest w toku. Bez względu jednak na to jaka będzie decyzja sądu, wydaje się, że dotychczasowy sposób traktowania pracownika przez dyrekcję był niewłaściwy.

★

8 marca po rozmowie z panią Leokadią K., wystosowaliśmy do wydziału spraw lokalowych pismo od redakcji (7/3/78/kg) następującej treści:

„Do redakcji zwróciła się z prośbą o pomoc i interwencję ob. Leokadia K., zamieszkała przy ulicy... Kobieta, jak wynika z jej wypowiedzi, znajduje się w wyjątkowo ciężkiej sytuacji mieszkaniowej i rodzinnej. Uprzejmie prosimy o wnikliwe zainteresowanie się jej sprawą i po podjęciu decyzji poinformowanie zainteresowanej oraz redakcji..."

Leokadia K. odwiedziła nas ponownie 14 lipca, podczas „Radomskich rozmów". Okazuje się, że do tej pory nie otrzymała odpowiedzi. Ponawiamy więc w tym miejscu naszą uprzejmą prośbę.

★

Spraw przedstawionych w Radomiu było oczywiście znacznie więcej. Zaprezentowaliśmy tylko kilka ciekawszych. Do innych problemów będziemy wracać. Trzeba jednak już teraz powiedzieć, że zarówno liczba interesantów, jak i ranga poruszanych problemów potwierdziły raz jeszcze, że trwające od stycznia z inicjatywy Działu Łączności z Czytelnikami „Radomskie rozmowy" są bardzo potrzebne i pożyteczne.

KRZYSZTOF GÓRSKI

250-205

Pilot-kosmonauta Piotr Klimuk honorowym obywatelem Radomia

Uroczysta sesja MRN i MK FJN

Obradująca 19 bm. uroczysta sesja MRN i MK FJN w Radomiu dokonała bilansu 34-letniego rozwoju społeczno-gospodarczego miasta. W ciągu tych lat — jak wynikało z wystąpienia prezydenta miasta, Tadeusza Karwickiego — kilkunastokrotnie wzrósł potencjał przemysłowy Radomia, wybudowano ponad 30 tys. mieszkań dla 120 tys. mieszkańców, nastąpił dynamiczny rozwój oświaty, placówek zdrowia i kultury. W najbliższych latach wybudowanych zostanie dalszych 11 tys. mieszkań dla 40 tys. radomian, powstaną nowe centra kultury, wypoczynku i rekreacji.

Wiele pilnych spraw można było rozwiązać przy udziale czynu społecznego i dzięki obywatelskiej postawie społeczeństwa.

Podczas sesji wręczono 40 osobom wysokie odznaczenia państwowe i Odznaki „Za zasługi dla województwa radomskiego".

Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski udekorowani zostali: Stanisław Sikora — przewodniczący Komitetu Osiedlowego nr 4 i Konstanty Rybicki — pracownik Banku Gospodarki Żywnościowej.

Złote Krzyże Zasługi otrzymali: Stanisław Kwaśniewski — krojczy Zakł. Przem. Odzieżowego „Nida", Marian Piwoński z ZNTK, Jan Stanik z Banku Gospodarki Żywności i Witold Hański — kierownik Zakł. Anatomii Patologicznej Woj. Szpitala Zespolonego.

Srebrne Krzyże Zasługi wręczono 7-miu, Brązowe Krzyże Zasługi 19-tu osobom, ośmiu działaczy otrzymało odznaki „Za zasługi dla województwa radomskiego".

Burzliwymi oklaskami powitali uczestnicy uchwałę sesji nadającą generałowi pilotowi-kosmonaucie, dwukrotnemu Bohaterowi ZSRR — Piotrowi Klimukowi honorowe obywatelstwo miasta Radomia.

be-de

Z miasta

Jest takie podwórko

W samym centrum miasta, obok efektownie tryskających fontann przy ul. Marchlewskiego 1, jest podwórko: prawdziwy obraz nędzy i rozpaczy. Widać tu pozostałości po budowlanych tynkujących niegdyś posesje przy ul. Żeromskiego. Na podwórzu leżą sterty kamieni, piachu. Na domiar złego bliskie sąsiedztwo baru „Społem", gdzie sprzedaje się głównie piwo, czyni z podwórka i przylegających sieni meliny pijanych wyrostków, którzy swoje potrzeby załatwiają wprost na podwórku. Pełno tu też tacek i resztek potraw sprzedawanych w barze. Dla bawiącej się na podwórku sporej grupy dzieci wszystko to nie jest dobrym przykładem wychowawczym!

Po robotach — porządek

W Radomiu prowadzi się wiele robót budowlanych, przebudowań, renowacji, modernizacji. Szczególnie przy robotach instalacyjnych, związanych z wymianą oświetlenia na głównych ulicach miasta, modernizacją ulic oraz renowacją domów. Zwłaszcza w końcowym etapie prac jest wiele niechlujstwa. Widoczne ono jest właściwie wszędzie: na ul. Żeromskiego, 1 Maja, Traugutta i Wałowej. Nie zaasfaltowane wyrwy, niechlujnie złożone części chodników, dziury itd. Czy naprawdę nie można doprowadzić do tego, aby korzyść w jednym miejscu, nie powodowała uszczerbku w drugim?

Baseny lub zieleńce

Jak wiele zyskało centrum miasta dzięki przebudowie nieużytecznego basenu na ul. Żeromskiego udowadniać nie trzeba. Ale wiele jest jeszcze takich miejsc w mieście, które czekają na rekonstrukcję. Taką niechlubną rolę spełniają dwa baseny, a właściwie — pozostałości po nich: jeden na rogu Żeromskiego i Traugutta, drugi na Rynku, zamieniony przez dzieciarnię na boisko do gry w piłkę. Należałoby zagospodarować te miejsca, albo tak jak zrobiono to przed dworcem — zamieniając bezużyteczny basen w ładny trawnik, lub jak na Żeromskiego — w tryskające fantazyjne fontanny. **(ma)**

Może znajdzie się sposób na ryczące hydrofory

Prawdziwą zmorą lokatorów radomskich posesji, w których zainstalowane są hydrofory, jest hałas towarzyszący pracy tych urządzeń. Do takich uciążliwych dla otoczenia należy hydrofor zainstalowany niedawno w piwnicy domu przy ul. Planowej 15/16.

Zresztą takich głośnych hydroforów w domach mieszkalnych jest dużo a Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w trosce o zapewnienie dopływu wody stale montuje i uruchamia nowe hydrofory. Problem jest więc już powszechny, jak i powszechnie nieudane są dotychczasowe wysiłki WPWiK zmierzające do wyeliminowania hałasu. Podejmowano próby lokalizacji hydroforów poza budynkami mieszkalnymi (co nie zawsze jest możliwe), jak również próby uszczelniania dźwiękochłonnymi wykładzinami pomieszczeń hydroforów, a to z kolei związane jest z bardzo wysokimi kosztami.

Obecnie znów podejmuje się próbę likwidacji głośnej pracy hydroforów. Jak nas poinformowano — do końca lipca br. przeprowadzona zostanie próba wyciszenia tych urządzeń przez zainstalowanie na złączach elastycznych tłumików.

Próby z elastycznymi tłumikami przeprowadzone w innych miastach zdały podobno egzamin. Może uda się to w przypadku Radomia. Do końca lipca dyrekcja WPWiK zainstaluje takie pierwsze tłumiki na hydroforach i — jak nam obiecano — wyniki tych przedsięwzięć zostaną podane do wiadomości mieszkańców Radomia. Jeśli eksperyment sprawdzi się w przypadku kilku pierwszych wytłumionych hydroforów, wówczas wszystkie zostaną zaopatrzone w tłumiki. **be-de**

W kozienickiej elektrowni, pionkowskim „Chemomontażu", KBK w Radomiu i w szydłowieckim „Profelu"

obradowały sesje KSR

Analiza wykonania planów I półrocza br., wytyczanie kierunków działania prowadzących w II półroczu do pełnego wykonania a nawet przekroczenia planowych zadań społeczno-gospodarczych na rok 1978 dominowały podczas sesji, KSR które odbyły się 19 bm. w: kozienickiej elektrowni, pionkowskim Przedsiębiorstwie Robót Montażowych „Chemomontaż" i w Kombinacie Budownictwa Komunalnego w Radomiu.

Podczas sesji KSR w kozienickiej elektrowni, której załoga wykonała wszystkie napięte zadania I półrocza, uwaga uczestników KSR koncentrowała się na najpilniejszych zadaniach II półrocza: przygotowaniach do pracy elektrowni w szczycie jesienno-zimowym 1978—1979, remontach okresowych i pracach wielu przedsiębiorstw przy montażu największego w kraju bloku energetycznego. Zgodnie z decyzją podjętą na KSR nowa kozienicka „pięćsetka" zostanie oddana i włączona do krajowej sieci energetycznej w październiku br.

Obradom KSR pionkowskiego „Chemomontażu" towarzyszyła troska o dalsze znaczne zwiększenie usług i produkcji. Przekroczenie zadań I półrocza przez załogi „Chemomontażu" o 11,4 proc., któremu towarzyszyła poprawa organizacji pracy i niezawodności usług było — zdaniem KSR — dobrym punktem startu do wykonania ponadplanowych, wyższych od dyrektywnych zadań II półrocza. W przyjętych przez KSR zadaniach na ten okres załogi „Chemomontażu" wykonają usługi na rzecz chemii wartości ponad 840 mln zł o 14,5 proc. wyższe w stosunku do pierwotnego planu,. prawie dwukrotnie wyższe niżeli w analogicznym okresie ub. r. Podczas sesji KSR 10 pracowników „Chemomontażu" otrzymało odznaki „Zasłużonego dla chemii", a 25 odznaki przodowników pracy.

W radomskim KBK po pomyślnej realizacji zadań I półrocza szczególnie w dziedzinie budowy nowych ulic i modernizacji miejskich urządzeń komunalnych, uchwalony plan II półrocza charakteryzuje się największą w kraju dynamiką przyrostu produkcji i usług, wynoszącą w stosunku do ub. roku 140 proc. Główny wysiłek załóg KBK skoncentrowany zostanie na modernizacji ulic i komunalnej infrastruktury miast.

Sesja KSR obradowała 20 bm. w Szydłowieckim Zakładzie Elektroniki Przemysłowej — „Profel". Zakład szydłowiecki działa w kooperacji z Warszawskimi Zakładami Elektronicznymi — „Warel" i produkuje samodzielnie na rynek zgrzewarki do folii, elektroniczne urządzenia dla przemysłu samochodowego, dla zakładów przemysłowych — szafy sterownicze do obrabiarek sterowanych numerycznie. Co prawda plan dostaw na rynek w I półroczu br. wykonał „Profel" ze znaczną nadwyżką 14,5 proc. ale plan globalny, na który składa się również kooperacja z „Arelem" zrealizowany został jedynie w 99,1 proc.

Przyczyną niewykonania produkcji kooperacyjnej były — jak stwierdzono podczas KSR — braki materiałowe, organizacyjne w zakresie kooperacji i kadrowe w samym „Profelu". W podjętej uchwale na KSR ustalono, że w II kw. br. załoga „Profelu" skoncentruje swe wysiłki na zadaniach kooperacyjnych. Część załogi zostanie przeszkolona do pracy na wydziałach produkcji kooperacyjnej, by w pełni zrealizować plan globalny 1978 roku. Równocześnie podejmuje się w „Profelu" przygotowania do nowej produkcji rynkowej — urządzeń alarmowych dla sklepów i kas, która rozpocznie się w IV kw. br. **(be-de)**

Szlakiem zabytków i walk rewolucjonistów

Zarząd Oddziału PTTK organizuje w dniach 22 i 23 lipca wycieczki piesze po Radomiu. Pierwsza wycieczka w świąteczną sobotę będzie związana tematycznie z miastem Kazimierzowskim a niedzielna będzie prowadziła szlakiem miejsc upamiętniających wydarzenia 1905 roku w Radomiu.

Uczestnicy wycieczki spotkają się z przewodnikiem 22 i 23 lipca o godz. 10 przed Klubem Turysty, ul. Traugutta 46/48. **(n)**

Wystawy, imprezy, konkursy w Domu Kultury „Waltera"

W Walterze z okazji obchodów 34 rocznicy PKWN przygotowano kilka interesujących imprez. Wśród nich wystawę plakatu filmowego pn. „Problemy niepodległościowe w filmie polskim". W holu na dole ogromne trzy plakaty z „Pierwszego dnia wolności", „Roku polskiego" i unikalny plakat „Eroiki" zachęcają do odwiedzenia czytelni, na piętrze, gdzie możemy zapoznać się z krótką historią plakatu polskiego, a właściwie nurtu niepodległościowego w filmie polskim.

Mamy tu plakaty od „Zakazanych piosenek" do „Akcji pod Arsenałem". Po drodze kompozycje plastyczne do takich dzieł jak: „Ostatni etap", „Pokolenie", „Kanał", „Jak daleko stąd jak blisko". Autorem większości plakatów na wystawie jest Eryk Lipiński oraz Andrzej Krajewski, Waldemar Świerzy, Feridun Erol, Ryszard Kiwerski i inni. W sumie ponad 40 prac. Zbiory zostały udostępnione przez kierownika radomskiego DKF Andrzeja Kowalskiego. Wystawa czynna jest codziennie od 10—18.

Na dole, w holu, czynna jest również wystawa plakatów stanowiąca plon konkursu zorganizowanego na terenie Zakładów Metalowych i podległych im filii. Tematem wystawy nawiązuje do 34 rocznicy wyzwolenia Polski. Jest to zbiór najlepszych prac autorów amatorów. Czynna tu też będzie wystawa dokumentów pn. „Historia Polskiego Rewolucyjnego Ruchu Robotniczego".

20 lipca o godz. 18, odbędzie się w sali kinowej Domu Kultury akademia z okazji 34 rocznicy utworzenia PKWN a tuż po niej koncert zatytułowany: „Odpowiedz nam moja ojczyzno". Wystąpią zespoły artystyczne skupione wokół Domu Kultury. Obozy, ochotniczych hufców pracy, przebywające w Radomiu przygotowały inscenizację wg oratorium Katarzyny Gaertner i Ernesta Brylla „Zagrajcie nam dzisiaj wszystkie srebrne dzwony. **(ms)**

123 mln zł odsetek czeka na klientów PKO

W radomskim Oddziale PKO, od początku br. dopisano tytułem należnych klientom odsetek kwotę 40 mln zł. Odsetki te wpisano do 38 tys. książeczek oszczędnościowych.

Dyrekcja Oddziału PKO w Radomiu powiadamia, że pozostała jeszcze kwota ponad 123 mln zł. do wpisania z tytułu zaległych odsetek.

Wychodząc naprzeciw swoim klientom Oddział PKO przy ul. Traugutta 31/33 oraz Ekspozytura PKO przy placu Konstytucji dopisuje na miejscu odręcznie, bez potrzeby czekania zaległe odsetki do książeczek zwykłych obiegowych. **be-de**

Wakacje w mieście

W „Kąciku" jak w domu

Ulica Szkolna. Przy końcowym przystanku „5" i „10" gablota, a za szkłem program imprez na najbliższe dni jednej z najprężniej działających na terenie Radomia świetlic osiedlowych — „Kącik". Przed wejściem do świetlicy ramowy program zajęć. Tuż za progiem, rzecz która od razu rzuca się w oczy, to obraz nie tyle świetlicy, co przytulnego domu, takiego w jakim chcielibyśmy mieszkać. Piękne dywany, kolorowo, na ścianach rysunki i wycinanki. Trzy nieduże, bo świetlica boryka się z lokalowymi trudnościami, pokoje, dobrze urządzone. Radio, magnetofony, gry, telewizor itd. Wszystkie dzieci są czymś zajęte: to grą w ping-ponga, w mini-hokeja, klockami, wycinankami. Nie widzę opiekunów, mimo to dzieci nie nudzą się, a są naprawdę szczęśliwe.

Kierowniczka, jedyny opiekun dzieci pani Maria Kwiatkowska, od 4 lat prowadzi świetlicę. O potrzebie i powodzeniu świetlicy świadczy liczba korzystających dzieci. Zapisanych jest blisko 200 osób, w ciągu roku uczęszcza od 100—150 dzieci, teraz w okresie wakacyjnym ponad 50.

Przy świetlicy czynne jest również „Pogotowie opiekuńcze dla najmłodszych". Rodzice idący do pracy, lekarza, czy po zakupy mogą z powodzeniem zostawić tu swoje pociechy i często to robią.

— Jaką działalność prowadzi świetlica — pytam panią Kwiatkowską, przekrzykując gwar bawiących się w sąsiednich pokojach dzieci.

— Mamy tu 3 kółka. Każde z dzieci może robić to, co lubi i to co umie. A więc kółko teatralne, w którym wystawiliśmy dwie sztuki. Jeden z malców dźwiga magnetofon i z dumą nastawia taśmę, na której obie sztuki są nagrane. Pierwsza to „Jaś i Małgosia", którą udało nam się wystawić 16 razy i bajka Puszkina „O rybaku i złotej rybce". Słucham nagrania i naprawdę jestem zaskoczony sugestywnością odtwarzanych przez maluchów postaci. Następnie kółko wycinankarskie i rysunkowe. Oprócz tego w świetlicy prowadzony jest dla malców trzyletni kurs języka angielskiego.

Bogato też przedstawia się program imprez Akcji Lato: wycieczki na basen, wyjazdy do Siczek i Kosowa, grzybobrania, wycieczki do kin.. A w dni pochmurne ping-pong, mini-hokej, piłka, gry, zajęcia świetlicowe. I co ważne, wszystkie imprezy są realizowane wg harmonogramu.

Sami rodzice też są w pełni pozytywnie nastawieni do „Kącika", dając temu wyraz w wielu inicjatywach, np. zorganizowanie wycieczki rowerowej lub festynu na osiedlu. Oto dyplomy: I miejsce w konkursie „Maraton imprez", dyplom za osiągnięcia osiedlowych placówek kulturalno-oświatowych.

Spółdzielnią Mieszkaniową „Nasz Dom" otacza troską działalność osiedlowej świetlicy i pomoc ta nie jest li tylko werbalna. Już niedługo przekaże ona zajmowane przez siebie pomieszczenia administracyjne dla „Kącika", co znacznie rozwiąże sprawę lokalową.

Opuszczam „Kącik" z przekonaniem, że taka działalność społeczna jest twórczą działalnością, przez którą promieniuje, jak tu, radość z możliwości wychowania najmłodszego pokolenia.

MAREK SZYJKO

Z „Juventurem" do Rumunii

Młodzieżowe Biuro Turystyczne „Juventur" organizuje w dniach 3—14 sierpnia ciekawą wycieczkę do Rumunii, w programie której znajduje się zwiedzanie Bukaresztu oraz wypoczynkowy pobyt w Costinesti nad Morzem Czarnym. Koszt uczestnictwa w wycieczce dla osób, które nie przekroczyły 30 roku życia wynosi 4 930 zł. natomiast dla osób powyżej tej granicy wieku — 5.680 zł.

Zgłoszenia przyjmuje biuro „Juventur" ul. Wałowa 1. tel. 232-25 lub 221-50.

(bw)

KRONIKA DNIA

W kotłowni szpitala grójeckiego nastąpił wybuch gazu. Zdemolowane zostały pomieszczenia kotłowni, a palacz — 21-letni Bogdan Jaszewski — doznał oparzeń ciała II stopnia. Najprawdopodobniej przyczyną wybuchu gazu był zapłon rozsypanego karbidu, powstały od niedopałka papierosa. Wybuch nie spowodował zakłóceń w normalnej pracy oddziałów leczniczych.

*

W pobliżu miejscowości Pogorzałe w wyniku uszkodzenia wału korbowego wywrócił się samochód „Żuk" nr rej. SA 13-11, prowadzony przez Mariana Płodzienia. Pojazd uderzył w parkujący Autosan nr rej. CE 43-45. Kierowca „Żuka" doznał złamania kręgosłupa i przebywa na leczeniu w skarżyskim szpitalu.

Przed Lipcowym Świętem

Odznaczenia i nagrody dla najlepszych

Nasz kraj żyje nadchodzącą 34 rocznicą ogłoszenia Manifestu PKWN, rocznicą narodzin Polski Ludowej. We wszystkich środowiskach, w zakładach pracy bilansuje się dorobek przedsiębiorstw ludzi pracy — robotników, rolników, techników i inżynierów, twórców i naukowców, pracowników różnych dziedzin naszej gospodarki. Za wieloletnią ofiarną pracę zasłużeni obywatele otrzymują odznaczenia państwowe i nagrody.

Odbywają się też liczne uroczystości, akademie w miastach, gminach, w zakładach pracy, spotkania z weteranami walki i pracy podczas których przekazywane są doświadczenia młodemu pokoleniu.

Relacjonowaliśmy już w poprzednich numerach o uroczystych spotkaniach, które z okazji 22 Lipca odbyły się w Radomiu. Dziś fotograficzne sprawozdanie z tych uroczystych chwil. **(n)**

fot. Bronisław Duda

Tadeusz Grudnik

Z okazji święta państwowego pod pomnikami złożone zostały wieńce i wiązanki kwiatów.

Dekoracja odznaczeniami państwowymi zasłużonych obywateli podczas spotkania gospodarzy województwa radomskiego w sali Domu Technika. Odznaczenia wręcza I sekretarz KW PZPR Janusz Prokopiak.

Po raz pierwszy wręczone zostały nagrody im. Jana Kochanowskiego. Nagrodę II stopnia w dziedzinie nauki i techniki otrzymał z rąk wojewody radomskiego Romana Maćkowskiego doc. dr inż. Olgierd Rodziewicz za całokształt osiągnięć naukowych w rozwoju garbarstwa.

Grupa odznaczonych.

W imieniu odznaczonych przemawia Stefan Gregula, brygadzista z Fabryki Tworzyw i Farb „Pronit".

Uroczystość na placu Zwycięstwa pod Pomnikiem Wdzięczności.